

Nota van inlichtingen 1 – IT Partnerschap en Broker Inhuur IT

10 september 2026

Bijgaand treft u de Nota van inlichtingen 1 Selectiefase inzake de aanbesteding IT Partnerschap en Broker Inhuur IT van Samenwerkingsorganisatie Beroepsonderwijs Bedrijfsleven.

Daarnaast is de volgende Bijlage toegevoegd:
NVI1. Overzicht bewaartermijnen SBB

Met vriendelijke groet,
Pro 10 B.V.

Nr.	Verwijzing	Vraag	Antwoord
1.	Arbit artikel 5.4	Volgens deze bepaling dragen partijen zelf de kosten die zij maken in verband met de in dit artikel bedoelde informatieverstrekking en audits. Als de audit wordt uitgevoerd op initiatief van opdrachtgever is het onredelijk dat de kosten die inschrijver maakt voor eigen rekening moeten blijven. Inschrijver stelt voor deze bepaling dusdanig aan te passen dat de kosten van deze audit voor rekening van de opdrachtgever komen, behoudens de situatie dat bij de audit een substantiele afwijking wordt geconstateerd. In dat geval komen de eigen kosten voor rekening van de inschrijver. Bent u hiertoe bereid?	SBB stemt niet in met de voorgestelde wijziging. Artikel 5.4 blijft van toepassing: partijen dragen ieder hun eigen kosten van informatieverstrekking en audits.
2.	Arbit artikel 6.3	Inschrijver stelt voor de zinsnede 'Dit laat de ... onverlet' te verwijderen, danwel in ieder geval een nieuwe termijn te stellen voor de Aflevering. Vraag: Kunt u hiermee instemmen?	Artikel 6.3 blijft ongewijzigd van toepassing op het niveau van de raamovereenkomst. Indien SBB het passend acht af te wijken van artikel 6.3, wordt dit uitsluitend vooraf en schriftelijk in de betreffende Nadere Overeenkomst vastgelegd.
3.	Arbit artikel 8.3	"Inschrijver acht het redelijk dat bewijslast op de opdrachtgever rust en niet op de leverancier. Daarnaast stelt zij voor de laatste zin te verwijderen. Indien de uitkomst van het geschil er toe leidt dat de intellectuele eigendomsrechten bij leverancier of derden berusten, zal het gebruik door de opdrachtgever plaatsvinden op basis van de voorwaarden van de leverancier of deze derden. Vraag: Bent u bereid deze bepaling aan te passen?"	Niet akkoord. Artikel 8.3 blijft ongewijzigd van toepassing.
4.	Arbit artikel 8.5	"Inschrijver kan slechts vrijwaren voor inbreuk op intellectuele eigendomsrechten betreffende door haar zelf ontwikkelde programmatuur, website, databestanden, apparatuur of andere materialen. Deze verplichting tot vrijwaring vervalt indien de verweten inbreuk verband houdt (i) met door opdrachtgever ter gebruik, bewerking,	Artikel 8.5 blijft ongewijzigd van toepassing. Artikel 26.4 sub c komt te vervallen – de beperkingen van aansprakelijkheid zoals genoemd in vraag 7 en 8 zijn van toepassing.

Nr.	Verwijzing	Vraag	Antwoord
		verwerking of incorporatie aan leverancier ter beschikking gestelde materialen, danwel (ii) met wijzigingen die opdrachtgever zonder schriftelijke toestemming van leverancier in de programmatuur, website, databestanden, apparatuur of andere materialen heeft aangebracht of door een derde heeft laten aanbrengen. Tevens ziet Inschrijver deze vrijwaring graag gekoppeld aan het artikel omtrent de beperking van de aansprakelijkheid. Vraag: Bent u bereid dit aan te passen?"	
5.	Arbit artikel 12.3	"Inschrijver ziet deze bepaling graag gewijzigd in: Wederpartij garandeert voor de duur van 3 maanden na levering of Acceptatie, dat hij Gebreken voor zijn rekening herstelt. Vraag: Bent u bereid dit aan te passen?"	Niet akkoord. Ter verduidelijking merkt de Aanbestedende Dienst op dat de in artikel 12.3 opgenomen garantie- en herstelverplichting uitsluitend ziet op opgeleverde en geaccepteerde resultaten binnen een resultaatsopdracht. Voor opdrachten die worden uitgevoerd op basis van een inspanningsverplichting, waarbij geen sprake is van een vooraf gedefinieerd en geaccepteerd resultaat, is artikel 12.3 niet van toepassing. Zie ook vraag en antwoord 148.
6.	Arbit artikel 15.1	"Inschrijver stelt voor de woorden 'of wanneer dat moment later is gelegen vanaf de datum van Acceptatie' te verwijderen aangezien dat niet redelijk is. Dit zou immers kunnen betekenen dat zolang de hele omgeving niet is geaccepteerd de factuur niet wordt betaald. Opdrachtgever dient de facturen van leverancier te betalen binnen 30 dagen na ontvangst van de factuur, waardoor zij een groot deel zou moeten voorfinancieren, Vraag: Bent u bereid om de voorgestelde zinsnede 'of wanneer dat moment later is gelegen vanaf de datum van Acceptatie' te verwijderen? "	Akkoord. Artikel 15.1 wordt als volgt aangepast: Opdrachtgever voldoet de door hem op basis van de Overeenkomst aan Wederpartij verschuldigde bedragen uiterlijk binnen 30 dagen na ontvangst van de factuur indien deze voldoet aan het bepaalde in artikel 14.1. De termijn van 30 dagen begint te lopen vanaf de datum van ontvangst van de factuur.
7.	Arbit Artikel 26.2.	In deze bepaling wordt een beperking van de aansprakelijkheid per gebeurtenis vastgelegd. Deze bepaling laat echter het aantal mogelijke gebeurtenissen onbeperkt, waardoor de potentiële aansprakelijkheid alsnog onbeperkt is. Op basis van Voorschrift 3.9D van de Gids Proportionaliteit is een dergelijke onbeperkte aansprakelijkheid disproportioneel. Inschrijver stelt voor om hier een maximum van twee gebeurtenissen per jaar vast te leggen, waardoor de aansprakelijkheid wordt beperkt tot een bedrag van €2.500.000,- per jaar. Vraag: Bent u bereid dit aan te passen? Zo nee, kunt u dit toelichten?	Artikel 26.2 wordt als volgt aangepast: De in artikel 26.1 bedoelde aansprakelijkheid voor persoons- en zaakschade en daaruit voortvloeiende schade, is beperkt tot een bedrag van € 1.250.000,- per gebeurtenis, met een maximum van € 2.500.000,- per kalenderjaar. Samenhangende gebeurtenissen worden daarbij aangemerkt als één gebeurtenis.
8.	Arbit Artikel 26.4	Deze bepaling heeft tot gevolg dat Opdrachtnemer een onbeperkte aansprakelijkheid heeft ten aanzien van de in Artikel 18.2 bedoelde Verwerkersovereenkomst. Een dergelijke onbeperkte aansprakelijkheid is op basis van de Gids Proportionaliteit disproportioneel. Inschrijver stelt voor deze bepaling te laten vervallen, waardoor het regime van Artikel 26 ook van toepassing is op de	Ten aanzien van de schending van intellectuele eigendomsrechten als bedoeld in artikel 8, waaronder begrepen de Verwerkersovereenkomst, geldt dat aansprakelijkheid uitsluitend aan de orde is voor zover sprake is van een aan Opdrachtnemer toerekenbare tekortkoming. De aansprakelijkheid voor deze categorie schade wordt beperkt tot € 1.250.000,- per gebeurtenis

Nr.	Verwijzing	Vraag	Antwoord
		Verwerkersovereenkomst. Vraag: Bent u bereid dit aan te passen? Zo nee, kunt u dit toelichten?	met een maximum van € 2.500.000, - per kalenderjaar. Samenhangende gebeurtenissen worden aangemerkt als één gebeurtenis.
9.	Arbit artikel 30.5	"In een dergelijk geval is het redelijk dat opdrachtgever de reeds door leverancier uitgevoerde werkzaamheden, verrichte leveringen en diensten afrekent naar de stand van het werk op het moment van ontbinding. Vraag: Bent u bereid dit aan te passen?"	Niet akkoord. De financiële afwikkeling van ontbinding volgt uit de toepasselijke bepalingen van de ARBIT-2022 en het Burgerlijk Wetboek; prestaties die rechtsgeldig zijn verricht worden daarbij naar hun aard en de concrete omstandigheden beoordeeld.
10.	Arbit artikel 30.6	"Inschrijver stelt voor hier een redelijke opzegtermijn op te nemen van minimaal 30 dagen. Vraag: Bent u hiertoe bereid?"	De Aanbestedingsstukken prevaleren over de ARBIT-2022. In de Gunningsfase zal de onderlinge rangorde van de stukken die onlosmakelijk onderdeel zijn van de raamovereenkomst worden opgenomen. Opdrachtgever heeft de mogelijkheid gedurende de gehele looptijd van de raamovereenkomst tussentijds met opgaaf van redenen op te zeggen, met inachtneming van een opzegtermijn van 6 maanden. Zie Selectieleidraad par. 2.2.7. Verder blijft artikel 30 ongewijzigd van toepassing.
11.	Arbit artikel 32.3	Dit artikel stelt dat bij een eventuele Exit gegevensdragers vernietigd of geretourneerd dienen te worden. Dit is in het geval van opslag op (bij voorbeeld) een cloud omgeving niet mogelijk omdat hier sprake is van het gebruik van gedeelde gegevensdragers. Vraag: Kunt u bevestigen dat in deze onder 'vernietigen' ook kan worden verstaan: voor nu en in de toekomst ontoegankelijk maken van gegevens voor inschrijver, haar medewerkers en derden?	Onder vernietigen wordt mede verstaan het aantoonbaar en blijvend ontoegankelijk maken van gegevens voor Opdrachtnemer, haar medewerkers en derden, indien fysieke vernietiging op een gegevensdrager technisch niet mogelijk is voor Opdrachtnemer. Let wel: eventuele wettelijke bewaarplichten blijven van toepassing.
12.	Arbit artikel 32.3	De frase '...retourneert of vernietigt Wederpartij, dit naar keuze van Opdrachtgever....' is niet werkbaar bij een gedeelde omgeving (zoals b.v. een public of private cloud). Vraag: Bent u bereid deze bepaling te laten vervallen?	Zie vraag en antwoord 11.
13.	Arbit artikel 32.4	Dit artikel spreekt over 'wissen' en 'verwijderen van kopieën'. Bij veel back-up systemen is wissen of verwijderen niet mogelijk (als bescherming tegen b.v. ransomware) maar worden de toegangssleutels tot de klantspecifieke informatie vernietigd zodat de informatie ontoegankelijk is gemaakt. Vraag: Kunt u bevestigen dat in deze onder 'wissen' en 'verwijderen' ook kan worden verstaan: voor nu en in de toekomst ontoegankelijk kan worden gemaakt voor inschrijver, haar medewerkers en derden?	Onder 'wissen' en 'verwijderen' wordt mede verstaan het aantoonbaar en blijvend ontoegankelijk maken van gegevens voor Opdrachtnemer, haar medewerkers en derden indien wissen of verwijderen technisch niet mogelijk is voor Opdrachtnemer. Eventuele wettelijke bewaarplichten blijven van toepassing.

Nr.	Verwijzing	Vraag	Antwoord
14.	Arbit artikel 32.2	"Inschrijver acht het redelijk dat in alle gevallen de kosten van de exit door opdrachtgever worden gedragen. Vraag: Wilt u deze bepaling overeenkomstig dit verzoek aanpassen?"	Niet akkoord. Artikel 32.2 blijft ongewijzigd van toepassing.
15.	Arbit artikel 43.1	"Indien Inschrijver standaardprogrammatuur van derden aanbiedt is zij ten aanzien van de Gebruiksrechten op deze standaardprogrammatuur gebonden aan de door de fabrikanten gehanteerde licentiemodellen. Een onherroepelijk gebruiksrecht kan zij dan ook enkel aanbieden als dit volgens de licentievorm van de fabrikant mogelijk is. Inschrijver ziet deze bepalingen graag beperkt tot die gevallen waarin leverancier eigenaar is van de programmatuur danwel er sprake is van specifiek voor Opdrachtgever ontwikkelde maatwerkprogrammatuur. Indien er sprake is van programmatuur van derden, kan zij hieraan uitsluitend na instemming door deze derden meewerken. Vraag: Bent u bereid deze bepalingen overeenkomstig aan te passen?"	SBB erkent dat ten aanzien van Standaardprogrammatuur van derden afwijkende licentiemodellen kunnen gelden. Voor zover een contractuele bepaling objectief onmogelijk blijkt vanwege dwingende licentievoorwaarden van de rechthebbende derde, kan hierover na gunning in redelijkheid overleg plaatsvinden. Dit leidt echter niet tot een aanpassing van de aanbestedingsstukken; de bepaling blijft ongewijzigd.
16.	Arbit artikel 42.1 en 47.1	"Indien Inschrijver standaardprogrammatuur van derden gebruikt kan zij aan het Escrow verzoek niet voldoen omdat de Broncode door fabrikanten niet wordt vrijgegeven. Inschrijver ziet deze bepalingen graag beperkt tot die gevallen waarin leverancier eigenaar is van de programmatuur danwel er sprake is van specifiek voor Opdrachtgever ontwikkelde maatwerkprogrammatuur. Indien er sprake is van programmatuur van derden, kan zij hieraan uitsluitend na instemming door deze derden meewerken. Vraag: Bent u bereid deze bepalingen overeenkomstig aan te passen?"	Voor en tijdens uitvoering van de Opdracht dient de Opdrachtnemer openheid te geven over gebruikte toepassingen van derden, en daarmee consequenties voor Opdrachtgever inzichtelijk te maken. Daarna wordt gezamenlijk de keuze gemaakt of hiervan al dan niet gebruik wordt gemaakt. Zie ook vraag 81.
17.	Arbit artikel 50	Inschrijver ziet graag toegevoegd 'voor zover dat in redelijkheid van haar kan worden verwacht', aangezien in bepaalde omstandigheden leverancier hieraan niet kan voldoen (vb. uitdiensttreding, ziekte, etc.). Vraag: Kunt u dit aanpassen?	Akkoord.
18.	Arbit artikel 73.2	"Conform deze bepaling zou ook correctief onderhoud mogelijk moeten zijn als Opdrachtgever niet wenst over te gaan op het afnemen van de Nieuwste versies of laatste modellen van een Product. In veel gevallen schrijven fabrikanten voor dat bij Correctief onderhoud de meest recente updates/upgrades van het Product moeten zijn geïnstalleerd. Onderhoud zonder deze updates/upgrades is dan niet mogelijk. Vraag: bent u bereid om deze bepaling te laten vervallen? "	Akkoord. Artikel 73.2 is niet van toepassing.
19.	Selectieleidraad § 2.2.4, p. 11 en 15; Bijlage 16 Tools per functie perceel 1; Bijlage 11 Vooruitblik werkzaamheden perceel 1	Netwerkbeheer en het technisch beheer van het dataplatform in Azure zijn buiten de scope geplaatst. Tegelijkertijd worden binnen perceel 1 onder meer cloud- en hybride infrastructuur, Fortinet, Juniper Mist, Azure-monitoring en security-engineering genoemd. Kan SBB verduidelijken welke ontwerp-, migratie-, configuratie-, monitoring- en securitywerkzaamheden rondom deze componenten binnen perceel 1 vallen en welke structurele beheerwerkzaamheden buiten de scope vallen?	De Aanbestedende dienst heeft security hoog in het vaandel staan. Veel van deze securitytechnieken dienen te worden gekoppeld aan de infra omgeving. De infra is gebouwd op Microsoft Azure en daarnaast werken we primair met SaaS/IaaS/PaaS/IAC oplossingen. Er zit dus een overlap in het technisch beheer en monitoring-/securitybeheer. We concentreren ons op dit moment vooral op

Nr.	Verwijzing	Vraag	Antwoord
			security, performance en availability monitoring en alerting. Binnen perceel 1 vallen dus alle technische beheer- en securitywerkzaamheden incl. monitoring.
20.	Selectieleidraad § 2.2.4, p. 10; Bijlage 11 Vooruitblik werkzaamheden perceel 1	Kan SBB voor perceel 1, voor zover mogelijk op basis van de huidige verwachtingen en historische inzet, een indicatieve en niet-bindende verdeling geven tussen Nadere Opdrachten met een inspanningsverplichting en Nadere Opdrachten met een resultaatsverplichting?	Op basis van de huidige verwachtingen en historische inzet verwacht de Aanbestedende dienst dat Nadere Opdrachten binnen perceel 1 indicatief als volgt worden verdeeld: Inspanningsverplichting: 70% Resultaatverplichting: 30% Aan deze percentages kunnen geen rechten worden ontleend. De daadwerkelijke verhouding is afhankelijk van de aard en behoefte van de Nadere Opdrachten die gedurende de looptijd van de Overeenkomst ontstaan en kan daarom afwijken van de hierboven genoemde inschatting.
21.	Selectieleidraad § 4.5.5, p. 43 en 44; Concept-PvE perceel 1 t/m 3, Eis 1.14	Moet ieder van de minimaal vijf passende kandidaten voor werkplekbeheer respectievelijk ICT-beheer afzonderlijk over alle bij de betreffende categorie genoemde certificeringen beschikken, of mag de kandidatenpool deze certificeringen gezamenlijk afdekken, passend bij de functie en senioriteit van de kandidaten? Kan een medewerker die aan beide kwalificatieprofielen voldoet in beide pools meetellen, of verlangt SBB tien verschillende medewerkers?	Ja, de Gegadigde moet minimaal 5 kandidaten hebben die over deze certificeringen beschikken. Een kandidaat die over meerdere certificeringen en competenties beschikt mag meegeteld worden in beide categorieën, mits deze ook als zodanig voor de betreffende werkzaamheden wordt ingezet. Indien een kandidaat zowel voor Werkplekbeheer als voor ICT-beheer over de certificeringen beschikt, mag deze bij beide meetellen.
22.	Selectieleidraad § 4.5.5, p. 43 en 44; Concept-PvE perceel 1 t/m 3, Eis 1.14	Hoe behandelt SBB certificeringen die gedurende de aanbestedingsprocedure of contractperiode door de certificerende instelling worden hernoemd, vervangen of uitgefaseerd? Kan SBB bevestigen dat een inhoudelijk passende opvolgende of gelijkwaardige certificering wordt geaccepteerd en dat bij wijzigingen in het certificeringsprogramma een redelijke overgangstermijn geldt?	Ja, gelijkwaardige, vervangende of opvolgende certificeringen naar aanleiding van wijzigingen door certificerende instellingen worden in beginsel geaccepteerd. Op verzoek dient Opdrachtnemer gelijkwaardigheid aan te kunnen tonen.
23.	Concept-PvE perceel 1 t/m 3, Eis 1.9	In Eis 1.9 lijkt met de formulering "wanneer deze niet meer aan de Nadere Opdracht kan voldoen" Opdrachtnemer te zijn bedoeld in plaats van Opdrachtgever. Kan SBB dit bevestigen? Kan SBB daarnaast aangeven of overdracht van een lopende Nadere Opdracht uitsluitend plaatsvindt wanneer Opdrachtnemer aantoonbaar niet meer kan nakomen en, behoudens een acute bedreiging van de continuïteit, eerst een redelijke herstel- en overdrachtstermijn heeft gekregen?	In Eis 1.9 is per abuis 'deze' opgenomen waar 'Opdrachtnemer' wordt bedoeld. Eis 1.9 wordt als volgt aangepast: 'Opdrachtgever is, in het geval dat Opdrachtnemer niet meer aan de Nadere Opdracht kan voldoen, gerechtigd om deze tijdelijk niet meer bij Opdrachtnemer uit te zetten, lopende opdrachten over te dragen of de behoefte buiten de Overeenkomst te verwerven, voor zover noodzakelijk om de continuïteit van de dienstverlening te waarborgen.'

Nr.	Verwijzing	Vraag	Antwoord
24.	Concept-PvE perceel 1 t/m 3, Eisen 3.1 en 3.2	Kan SBB toelichten aan welke objectieve kenmerken een “passende Nadere offerte” moet voldoen? Begrijpt Gegadigde correct dat de termijn van drie Werkdagen in Eis 3.2 ziet op het melden van de haalbaarheid en, indien niet kan worden voldaan, het verstrekken van een analyse en voorstel, en niet automatisch op het volledig uitwerken en indienen van een Nadere offerte, tenzij in de betreffende aanvraag uitdrukkelijk een offertetermijn van drie Werkdagen is opgenomen?	Een passende Nadere offerte voldoet aan de eisen, wensen en overige voorwaarden van de betreffende Nadere offerteaanvraag. Hierover is op voorhand geen nadere informatie te verstrekken. Opdrachtnemer dient binnen drie Werkdagen na ontvangst van de Nadere offerteaanvraag aan Opdrachtgever kenbaar te maken in het geval dat Opdrachtnemer niet kan voldoen, een analyse van het probleem en voorstellen op welke wijze en termijn alsnog in de aanvraag geformuleerde behoefte kan voorzien. De daadwerkelijke offertetermijn wordt per aanvraag bepaald. Zie verder eis 3.2 van het Concept-Programma van Eisen perceel 1-3. Zie ook vraag en antwoord 135.
25.	Concept-PvE perceel 1 t/m 3, Eis 2.8	Kan SBB aangeven volgens welke methodiek, door welke beoordelaars en aan de hand van welke criteria de minimale tevredenheidsscore van 7 per ingezette persoon wordt vastgesteld? Welke gevolgen zijn verbonden aan een score lager dan 7 en krijgt Opdrachtnemer eerst de gelegenheid de oorzaak te onderzoeken en een verbetermaatregel uit te voeren?	De tevredenheidsscore wordt bepaald door een tevredenheidsmeting o.b.v. een rapportcijfer met onderbouwing. De tevredenheidsmeting wordt uitgevoerd door degene die de medewerker aanstuurt vanuit de lijn en/of vanuit de Nadere Opdracht (kan zijn projectleider, productowner). Wanneer er herhaaldelijk onder de 7 gescoord wordt kan als vervolgstap een referentiegesprek met een andere betrokkene georganiseerd worden. Afhankelijk van de afspraak tijdens de accountgesprekken. Daar worden gezamenlijk verbetermaatregelen en eventueel vervanging besproken Zie ook vraag en antwoord 38 en 257.
26.	Selectieleidraad, Bijlage AI-module hoog risico; Concept-PvE perceel 1 t/m 3, Eisen 3.4 t/m 3.6	Begrijpt Gegadigde correct dat de AI-module hoog risico uitsluitend van toepassing wordt verklaard op een Nadere Opdracht wanneer deze daadwerkelijk betrekking heeft op een hoog-risico-AI-systeem en dat dit vooraf expliciet in de Nadere offerteaanvraag en Nadere Overeenkomst wordt vermeld? Kan SBB daarnaast toelichten hoe de aan AI toe te rekenen nettobesparing wordt berekend, waarbij rekening wordt gehouden met de licentie-, implementatie-, controle-, beveiligings- en governancekosten van Opdrachtnemer?	Aanvullende voorwaarden m.b.t. AI worden uitsluitend per Nadere Opdracht van toepassing verklaard indien het concrete AI-systeem volgens de AI-verordening als hoog risico kwalificeert. Dit wordt vooraf in de Nadere offerteaanvraag en Nadere Overeenkomst vastgelegd. Opdrachtnemer dient transparant om te gaan met de inzet van AI en voor zover hier sprake van is het gebruik van AI te vermelden en verwerken in nadere offertes. Bij nader inzien sluit de AI-module van de ARBIT-2022 minder goed aan bij de onderhavige Opdracht. Bijlage 5. AI Module hoog risico komt te vervallen en wordt niet meer van toepassing verklaard. In de gunningsfase worden de nieuw geldende voorwaarden m.b.t. AI met Inschrijvers gedeeld. Deze worden op basis van GIBIT art. 13 en 14

Nr.	Verwijzing	Vraag	Antwoord
			opgesteld. In de nota's van de gunningsfase kunnen Inschrijvers hierover vragen stellen.
27.	Concept-PvE perceel 1 t/m 3, Eis 4.5	Kan SBB bevestigen dat de vereiste directe bereikbaarheid van specialisten en projectleiders geldt gedurende de voor SBB overeengekomen werk- en bereikbaarheidsuren, en niet gedurende uren waarin de betreffende specialist werkzaamheden verricht voor een andere opdrachtgever?	De specialisten en projectleider zijn op Werkdagen tijdens kantooruren direct bereikbaar voor Opdrachtgever, in ieder geval telefonisch, ongeacht of deze op dat moment werkzaamheden uitvoeren voor Opdrachtgever of een andere opdrachtgever. Indien zij voor een bepaalde periode niet bereikbaar zijn dienen zij dit vooraf te melden en in een plaatsvervanger te voorzien.
28.	Concept-PvE perceel 1 t/m 3, Eisen 6.4, 6.8, 6.9, 6.10, 6.12, 6.13 en 7.5; ARBIT-2022 artikel 32	Kan SBB bevestigen dat reguliere dienstverlening, personele inzet en het uitdienen van Nadere Opdrachten gedurende een verlangde overbruggingsperiode tegen de overeengekomen tarieven worden vergoed? Begrijpt Gegadigde daarnaast correct dat gebruikelijke kennisoverdracht en het beschikbaar stellen van bestaande documentatie in de prijs zijn inbegrepen, maar aanvullende projectmatige migratie- of implementatiewerkzaamheden afzonderlijk worden overeengekomen? Kan SBB tevens verduidelijken welke categorieën gegevens na overdracht moeten worden verwijderd en welke gegevens Opdrachtnemer gedurende maximaal zeven jaar beschikbaar moet houden?	Reguliere dienstverlening en personele inzet tijdens een eventuele overbruggingsperiode worden tegen de overeengekomen tarieven vergoed. Gebruikelijke overdracht van kennis en documentatie zijn in de prijs inbegrepen. De vergoeding voor niet voorziene projectmatige migratie- en/of implementatiewerkzaamheden worden afzonderlijk nader overeengekomen. Zie ook de bijlage "Overzicht met bewaartermijnen SBB" die is bijgevoegd bij deze Nota van inlichtingen.
29.	Concept-PvE perceel 1 t/m 3, Eisen 1.8 en 1.17; ARBIT-2022 artikelen 26 en 29	Begrijpt Gegadigde correct dat aansprakelijkheid op grond van Eis 1.17 onderworpen blijft aan de aansprakelijkheidsbeperkingen van artikel 26 ARBIT-2022, tenzij een van de expliciete uitzonderingen uit artikel 26.4 van toepassing is? Kan SBB tevens aangeven welke minimale verzekeringsdekking contractueel geldt, gelet op het verschil tussen Eis 1.8 van het Concept-PvE en artikel 29 ARBIT-2022?	Ten aanzien van de verzekeringsdekking geldt dat Opdrachtnemer gedurende de looptijd van de Overeenkomst dient te voldoen aan Eis 1.8 van het Programma van Eisen. Deze eis prevaleert boven artikel 29 van de ARBIT-2022. Zie ook vraag en antwoord 4, 7 en 8.
30.	Concept-PvE perceel 1 t/m 3, Eisen 4.12, 5.17 en 6.9	Kan SBB de volgende redactionele punten verduidelijken: a. verwijst Eis 4.12 voor de overlapperiode naar Eis 4.4 in plaats van Eis 4.3, b. welke termijn is in Eis 5.17 bedoeld met "510 kalenderdagen", en c. wordt in Eis 6.9 met "maximaal 2 2 dagen" maximaal twee dagen bedoeld?	Dank voor uw oplettendheid. a. Ja, in eis 4.12 wordt per abuis verwezen naar eis 4.3. Dit moet eis 4.4 zijn. b. Dit moet 10 kalenderdagen zijn. c. Dit moet 2 dagen zijn.
31.	Concept-Programma van Eisen perceel 1-3 – Eis 1.14 Perceel 1 – Certificeringseisen	In de Selectieleidraad zijn de gevraagde certificeringen voor perceel 1 opgenomen in het kader van de technische en beroepsbekwaamheid. In Eis 1.14 van het Programma van Eisen wordt daarnaast als verplichting het certificaat AZ-900 genoemd voor ICT-beheer, terwijl deze certificering niet als eis voorkomt in de Selectieleidraad. Kan SBB toelichten hoe dit verschil is ontstaan en bevestigen welke certificeringseisen uiteindelijk leidend zijn voor perceel 1?	De certificeringen uit het Programma van Eisen zijn leidend. AZ 900-certificering is dan ook verplicht. Dit is namelijk een basis certificering ten behoeve van Microsoft Azure (fundamentals).

Nr.	Verwijzing	Vraag	Antwoord
32.	ARBIT-2022 – overmacht-bepaling – Cyberaanval als overmacht	Erkent SBB een cyberaanval of beveiligingsincident dat buiten de redelijke invloedssfeer van de Opdrachtnemer ligt (ondanks passende beveiligingsmaatregelen) als een niet-toerekenbare tekortkoming/overmacht in de zin van ARBIT-2022	Dit wordt per geval beoordeeld aan de hand van artikel 27, waaronder de vraag of de tekortkoming buiten schuld en risicosfeer van de betrokken partij ligt en of passende beveiligings- en continuïteitsmaatregelen zijn getroffen.
33.	ARBIT-2022 – art. 26.4 (aansprakelijkheid) – Cap op AVG-/gevolgschade	Onder art. 26.4 is de aansprakelijkheid voor schade door verwerking van persoonsgegevens (inclusief bestuurlijke boetes/AVG) uitgezonderd van de aansprakelijkheidsbeperking en daarmee ongelimiteerd. Is SBB bereid hiervoor een (sub)limiet of proportionele beperking overeen te komen, mede gelet op de aard van de dienstverlening?	Zie vraag en antwoord 4,7 en 8.
34.	Concept-Programma van Eisen perceel 1-3 – hoofdstuk 5 (financieel/ tarieven) – Indexatie tarieven	De stukken bevatten geen indexatiemechanisme voor de uurtarieven gedurende de looptijd (24 mnd + 2x12 mnd). Staat SBB jaarlijkse indexatie van de tarieven toe, en zo ja, op basis van welke index en per welke ingangsdatum?	Afspraken omtrent indexatie worden opgenomen in de concept-Overeenkomst. De concept-Overeenkomst wordt in de gunningsfase gedeeld met geselecteerde Gegadigden.
35.	Selectieleidraad – §4.5.3 (beschrijving ICT-omgeving) – Omvang-kengetallen omgeving	De aanmeldings- en gunningsstukken bevatten geen kwantitatieve omvang van de omgeving. Kan SBB de kengetallen verstrekken die nodig zijn voor personele invulling en prijsvorming: aantal gebruikers, werkplekken, devices/endpoints, servers (fysiek/virtueel) en locaties?	Om een indruk te geven van de omvang van de omgeving hieronder de huidige aantallen. Deze zijn gebaseerd op de huidige situatie en kunnen gedurende de looptijd van de Overeenkomst uiteraard wijzigen. Aan de aantallen kunnen geen rechten worden ontleend. Totaal medewerkers SBB: 751, waarvan 140 extern Totaal laptops: 663 (inclusief 6 nuc's en 21 devices zonder medewerkers gekoppeld) Totaal tablets: 12 iPad's Totaal smartphones: 490 iPhones, 120 Samsungs Totaal werkplekken op kantoor Zoetermeer: 2119 Er zijn geen fysieke servers, gezien alles wordt gehost vanuit de Azure Cloud. Wel is er op het kantoor in Zoetermeer netwerkapparatuur aanwezig voor het kantoornetwerk. Denk hierbij aan modems, firewalls en access points.
36.	Selectieleidraad – Opdrachtwaarde en perceelverdeling	Kan SBB per perceel inzicht geven in de historische verdeling van de uitgaven over: • inzet van individuele specialisten; • projectmatige/resultaatsverplichtingen; • advies- en architectuurdiensten • beheer- en operationele werkzaamheden? Dit helpt Gegadigden om de aard van de toekomstige opdrachten beter te kunnen beoordelen.	Dit is vergelijkbaar voor perceel 2 en 3 met een marge van 20% Zie ook vraag en antwoord vraag 20.

Nr.	Verwijzing	Vraag	Antwoord
37.	Programma van Eisen Perceel 1-3 – Eis 3.10 – Fusie van Opdrachtgever	In Eis 3.10 is opgenomen dat bij een fusie van SBB met een derde partij de scope van de opdracht kan wijzigen. Kan SBB bevestigen dat een eventuele uitbreiding van de scope binnen de grenzen van de geraamde en gemaximeerde opdrachtwaarde blijft en geen wezenlijke wijziging van de opdracht zal vormen?	Een eventuele scopewijziging wordt uitsluitend toegepast binnen de aanbestedingsrechtelijke kaders. In de Gunningsfase wordt een herzieningsclausule opgenomen in de Gunningsleidraad.
38.	Programma van Eisen Perceel 1-3 – Eis 2.8 – Tevredenheid ≥ 7 per persoon	Eis 2.8 bepaalt dat de tevredenheid over ingezette personen minimaal een 7 dient te bedragen. Kan SBB toelichten hoe deze tevredenheid object wordt gemeten/ gemeten dient te worden, hoe vaak deze wordt vastgesteld en of deze eis daadwerkelijk van toepassing is op perceel 1 t/m 3? De formulering lijkt aan te sluiten bij individuele inhuur onder perceel 4.	Deze eis met betrekking tot een minimale tevredenheidsscore van 7 is van toepassing op Nadere Opdrachten met een inspanningsverplichting. Zie ook vraag en antwoord 25 en 257.
39.	AI-module Hoog Risico – Artikel 13.3 – Broncode, datasets en IE-rechten	Artikel 13.3 noemt onder andere broncode, datasets, ontwikkelmethodiek en modelparameters. Kan SBB bevestigen dat deze verplichting niet ziet op reeds bestaande intellectuele eigendommen van Opdrachtnemer of van derden en beperkt blijft tot informatie die noodzakelijk is voor de conformiteitsbeoordeling van het betreffende AI-systeem?	De Aanbestedende dienst bevestigt dit. Opdrachtnemer moet wel vooraf aangeven welke informatie van derden niet beschikbaar is en waarborgen dat SBB de informatie en Gebruiksrechten ontvangt die noodzakelijk zijn voor wettelijke naleving en de conformiteitsbeoordeling.
40.	AI-module Hoog Risico – Artikel 13.1 t/m 13.3 – AI van derden	Kan SBB bevestigen dat de verplichtingen uit artikel 13.1 t/m 13.3 uitsluitend gelden voor zover Opdrachtnemer redelijkerwijs beschikt over de betreffende informatie? Wij denken hierbij aan situaties waarin gebruik wordt gemaakt van AI-oplossingen van derden, zoals Microsoft Copilot, Azure AI of vergelijkbare platformdiensten, waarbij broncode, trainingsdata en modelparameters niet beschikbaar zijn voor Opdrachtnemer.	De Aanbestedende dienst bevestigt dit.
41.	AI-module Hoog Risico – Artikel 13.1 t/m 13.3 – Toepasselijkheid	Kan SBB verduidelijken in welke concrete situaties de AI-module Hoog Risico van toepassing wordt geacht binnen de onderhavige aanbesteding? Kan SBB daarbij enkele praktijkvoorbeelden geven van dienstverlening of AI-toepassingen die volgens SBB kwalificeren als "hoog risico AI"? En door wie wordt wanneer bepaald wat een 'high risk' is?	Zie vraag en antwoord 26.
42.	Selectieleidraad – §2.2.11 Maatschappelijk Verantwoord Inkopen – Stageplaatsen	Kan SBB bevestigen dat mbo-stageplaatsen en leerwerkplekken die door Opdrachtnemer worden gerealiseerd bij erkende leerbedrijven binnen het eigen netwerk volledig meetellen voor de invulling van de Social Return-verplichting?	De Aanbestedende dienst bevestigt dit, zolang deze onder het bouwblokkenmodel vallen zoals opgenomen in par. 2.2.11 van de Selectieleidraad.
43.	Selectieleidraad – §2.2.11 Maatschappelijk Verantwoord Inkopen – Social Return	De omvang van de daadwerkelijke opdrachtverstrekking onder de raamovereenkomst is vooraf niet bekend en er geldt geen afnameverplichting. Kan SBB toelichten hoe de Social Return-verplichting praktisch wordt toegepast indien een Opdrachtnemer slechts beperkt of geen Nadere Opdrachten gegund krijgt? Hoe verwacht opdrachtgever dat opdrachtnemer hier proactief invulling in geeft als de	De Social Return-verplichting bedraagt 3% van de daadwerkelijk gerealiseerde opdrachtwaarde. Bij geen afname ontstaat geen Social Return-verplichting. Bij beperkte afname groeit de verplichting evenredig mee.

Nr.	Verwijzing	Vraag	Antwoord
		opdrachtwaarde/ moment van starten van de onderliggende opdracht(en) niet tijdig bekend is?	Van Opdrachtnemer wordt verwacht dat hij gedurende de looptijd van de Raamovereenkomst een realistisch en uitvoerbaar plan van aanpak hanteert, dat aansluit bij de daadwerkelijk verstrekte opdrachten. De invulling en voortgang van de Social Return-verplichting worden periodiek besproken en kunnen gedurende de looptijd worden aangepast aan de gerealiseerde opdrachtomvang.
44.	Selectieleidraad – §5.2.3 Gelijk eindigende Gegadigden	Indien meerdere Gegadigden met een gelijke eindscore eindigen, is SBB bereid eerst te kijken naar de behaalde scores op de afzonderlijke selectiecriteria alvorens tot loting over te gaan? Indien nee, kan SBB toelichten waarom niet voor een inhoudelijk onderscheidend mechanisme wordt gekozen?	De selectieregeling wordt niet aangepast. In de selectiefase van de aanbesteding wordt loting bij een gelijke tussenstand waardoor het niet mogelijk is om tot een selectie van maximaal 5 ondernemingen te komen proportioneel geacht.
45.	Selectieleidraad – §5.2.1 Selectiecriteria perceel 1 t/m 3 – Objectiviteit beoordeling	In het beoordelingskader worden de kwalificaties "uitmuntend", "goed" en "voldoende" onderscheiden door termen als "absoluut weten te overtuigen", "weten te overtuigen" en "enigszins weten te overtuigen". Kunt u nader concretiseren welke objectieve en inhoudelijke kenmerken leiden tot de scorecategorieën 100%, 70% en 40%, zodat voor inschrijvers vooraf duidelijk is op welke wijze het onderscheid tussen de scores wordt gemaakt?	Het beoordelingskader wordt gebruikt om per selectie criterium te toetsen in welke mate de opgegeven referentie(s) aantoonbaar aansluit(en) op de onderhavige Opdracht en in welke mate blijkt dat Gegadigde beschikt over de gevraagde kennis en ervaring met het vervullen van de rol van een IT-partner van opdrachtgever of een daarmee vergelijkbare samenwerkingsvorm die qua aard en complexiteit aansluit op de onderhavige Opdracht. Gegadigde dient hierbij in te gaan op de in par. 5.2.1 genoemde elementen. De uitwerking hiervan wordt door de beoordelingscommissie beoordeeld en er wordt per selectie criterium een integrale score toegekend aan de hand van het beoordelingskader.
46.	Selectieleidraad – §5.2.1 Selectiecriteria perceel 1 t/m 3 – Beoordelingscommissie	Kan SBB inzicht geven in de functies en rollen van de leden van de beoordelingscommissie? Kan SBB tevens bevestigen of dezelfde beoordelaars betrokken zullen zijn bij zowel de Selectiefase als de Gunningsfase en aanwezig zijn tijdens eventuele presentaties of dat hier een andere tafelbezetting is?	Voor de kwalitatieve beoordeling van de Aanmeldingen is per perceel een beoordelingscommissie samengesteld. De intentie van de Aanbestedende dienst is om gedurende de procedure voor zowel de Selectiefase als de Gunningsfase de samenstelling van de beoordelingscommissie niet te wijzigen. De samenstelling kan echter wijzigen door omstandigheden die zich voordoen gedurende de aanbestedingsprocedure. Naar de huidige inzichten zal de beoordelingscommissie bestaan uit de volgende functies per perceel: Perceel 1 Technische infrastructuur: – Manager Informatie en Technologie – Teamleider Beheer en Ondersteuning – Senior systeembeheerder – Architect

Nr.	Verwijzing	Vraag	Antwoord
			Perceel 2 Applicaties & ontwikkeling: – Teamleider Online Dienstverlening – Teamleider Realisatie en Operatie – Tech Lead Backend – Tech Lead Frontend – Product Owner Perceel 3 Data & integratie: – Manager Informatie en Technologie – Teamleider Data en Integratie – Informatie Architect – Senior Software Engineer Perceel 4 Broker inhuur overige IT-functies: – Teamleider Online Dienstverlening – Teamleider Realisatie en Operatie – Teamleider CIO-Office
47.	Selectieleidraad – §5.2.1 Selectiecriteria perceel 1 t/m 3 – Referenties	In §5.2.1 staat vermeld dat Gegadigde met maximaal drie referenties de gevraagde kennis en ervaring dient aan te tonen. In het referentieformat wordt echter per kerncompetentie één referentie gevraagd en is tevens opgenomen dat het niets toevoegt meer referenties op te geven dan benodigd. Kan SBB verduidelijken hoeveel referenties per perceel daadwerkelijk worden beoordeeld en hoe de genoemde "maximaal drie referenties" zich verhoudt tot het referentieformat?	Gegadigden dienen conform par. 4.5.3 per perceel afzonderlijk voor perceel 1 t/m 3 met één referentie per kerncompetentie aan te tonen dat zij aan de betreffende kerncompetentie voldoen. Voor de selectiecriteria dient Gegadigde per selectie criterium een schriftelijke uitwerking aan te leveren. Hierbij maakt u dus geen gebruik van het Referentieformat. Bij de uitwerking per selectie criterium is Gegadigde vrij om ook de aangedragen referentie uit het Referentieformat te gebruiken, maar dat hoeft niet. Per selectie criterium per perceel mag Gegadigde dus maximaal 3 referenties benoemen en uitwerken. Zie voor meer informatie par. 5.2 van de Selectieleidraad.
48.	Selectieleidraad – §3.6 Vragenronde – Tweede vragenronde selectiefase	Gezien de omvang en complexiteit van de aanbesteding kunnen de antwoorden uit de eerste Nota van Inlichtingen leiden tot aanvullende verduidelijkingsvragen. Is SBB bereid een tweede vragenronde te organiseren indien de eerste Nota van Inlichtingen daartoe aanleiding geeft? Waarin enkel aanvullende vragen gesteld kunnen worden op ingediende vragen in ronde 1.	Niet akkoord. Om de administratieve lasten van zowel Gegadigden als de Aanbestedende dienst te beperken wordt in de Selectiefase één vragenronde gehanteerd. Aanvullende vragen kunnen worden ingediend in de Gunningsfase door geselecteerde Inschrijvers.
49.	Selectieleidraad – §3.4 Aanbestedingsstukken – Bijlage 15	In de leidraad staat '15. Overzicht in te huren overige IT-functies'. In de gepubliceerde documenten is de naam van het document '15. Overzicht certificeringseisen perceel 4 vPubl'. Kan SBB bevestigen dat de hierin opgenomen certificeringseisen uitsluitend van toepassing zijn op perceel 4 en niet worden betrokken bij de beoordeling van perceel 1, 2 of 3?	De Aanbestedende dienst bevestigt dit. Bijlage 15 is enkel van toepassing op perceel 4.

Nr.	Verwijzing	Vraag	Antwoord
50.	Selectieleidraad – §2.2.4 Scope – Inhuuropdracht met inspanningsverplichting	In de beschrijving van perceel 1 t/m 3 wordt vermeld dat Nadere Opdrachten kunnen worden verstrekt in de vorm van een "Inhuuropdracht met inspanningsverplichting". Kan SBB bevestigen dat hiermee uitsluitend de inzet van specialisten binnen de expertisegebieden van perceel 1 t/m 3 wordt bedoeld en niet de broker-/inhuurrol zoals beschreven onder perceel 4? En kunt u voorbeelden geven wat opdrachtgever onder inhuuropdracht moet verstaan en hoe de specifieke inhuuropdrachten eruit komen zien?	Ja, dit heeft inderdaad betrekking op perceel 1 t/m 3, niet op perceel 4. In par 2.2.4 van de selectieleidraad zijn per perceel voorbeelden gegeven van IT-dienstverlening die in een opdracht opgenomen kunnen worden.
51.	Selectieleidraad – §2.2.8 Werking van de Raamovereenkomst – Prestatiemeting Opdrachtnemers	Kan SBB toelichten op welke wijze de prestaties van de gecontracteerde Opdrachtnemers gedurende de looptijd van de raamovereenkomst objectief worden gemeten en onderling worden vergeleken, rekening houdend met mogelijke verschillen in type, omvang en complexiteit van de aan hen verstrekte Nadere Opdrachten? Tevens vernemen wij graag op welke wijze deze beoordeling wordt betrokken bij de verdeling van toekomstige opdrachten en eventuele verlengingsbesluiten.	Opdrachtgever beoordeelt zelf welke Nadere Opdracht binnen welk perceel wordt uitgezet, zoveel mogelijk langs de lijnen van de bestaande percelen.
52.	Selectieleidraad – §2.2.7 Contractvorm – Continuïteit bij wegvallen Opdrachtnemer	Indien gedurende de looptijd of bij een verlengingsmoment nog slechts één Opdrachtnemer per perceel resteert, hoe voorziet SBB dan in de continuïteit van de dienstverlening? Wordt in dat geval een nieuwe leverancier gecontracteerd, gebruikgemaakt van de wachtkamerconstructie of wordt de dienstverlening ondergebracht bij de resterende Opdrachtnemer?	De Aanbestedende dienst is voornemens om per perceel een wachtkamerovereenkomst aan te gaan zoals uiteengezet in par. 2.2.10 van de Selectieleidraad. In het geval van voortijdige beëindiging van de Overeenkomst met (een van) de oorspronkelijke Opdrachtnemer(s) wordt in beginsel een beroep gedaan op de wachtkamerpartij van het betreffende perceel. De Aanbestedende dienst kan ook besluiten geen gebruik te maken van de wachtkamerovereenkomst.
53.	Selectieleidraad – §2.2.7 Contractvorm – Verlengingsopties	Kan SBB toelichten of de verlengingsopties per perceel gelden voor beide Opdrachtnemers gezamenlijk of dat het mogelijk is dat de overeenkomst van één Opdrachtnemer wordt verlengd terwijl die van de andere Opdrachtnemer niet wordt verlengd? Indien dit laatste het geval is, op basis van welke criteria wordt hierover besloten?	Opdrachtgever bepaalt per Opdrachtnemer of gebruik wordt gemaakt van een verlengingsoptie. De gronden voor deze keuze zijn afhankelijk van de specifieke omstandigheden.
54.	Selectieleidraad – §2.2.3 Gewenste situatie / §2.2.7 Contractvorm – Twee Opdrachtnemers per perceel	Kan SBB toelichten welke voordelen zij verwacht te realiseren met het contracteren van twee Opdrachtnemers per perceel en hoe binnen dit model kennisopbouw, innovatie, continuïteit en de ontwikkeling van een duurzaam IT-partnerschap worden geborgd, mede gelet op de initiële contractduur van 24 maanden?	De Aanbestedende dienst kiest bewust voor 2 Opdrachtnemers per perceel om de continuïteit, flexibiliteit en beschikbaarheid van specialistische IT-expertise beter te borgen. De werkzaamheden binnen de percelen vragen om wendbaarheid, schaalbaarheid en het kunnen inspelen op continu veranderende technologische en wettelijke ontwikkelingen. De Aanbestedende dienst heeft de strategische keuze gemaakt om een samenwerking aan te gaan met Opdrachtnemers voor de middellange termijn. De voornaamste afweging hierbij is de continue ontwikkeling van de markt én de behoeften van de Aanbestedende

Nr.	Verwijzing	Vraag	Antwoord
			dienst. Een samenwerking voor de middellange termijn sluit hier het meest op aan. Daarom is gekozen voor een initiële looptijd van 24 maanden met 2 opties tot verlenging.
55.	Selectieleidraad – §2.2.8 Werking van de Raamovereenkomst – Minicompetities	Kan SBB inzicht geven in het verwachte aandeel van de opdrachtwaarde dat via minicompetities respectievelijk via rechtstreekse gunningen zal worden verstrekt? Tevens verzoeken wij SBB inzicht te geven in de verwachte doorlooptijd van een Nadere offerteaanvraag, vanaf uitvraag tot beoordeling en definitieve opdrachtverstrekking. Kunt u dit toelichten aan de hand van voorbeelden?	Het aantal te verstrekken Nadere opdrachten valt op voorhand niet te voorspellen. Dit geldt ook voor de doorlooptijd van Nadere offerteaanvragen.
56.	Selectieleidraad – §2.2.8 Werking van de Raamovereenkomst – Verdeling Nadere Opdrachten	Kan SBB toelichten op welke wijze Nadere Opdrachten gedurende de looptijd tussen de twee gecontracteerde Opdrachtnemers per perceel worden verdeeld? Wij vernemen daarbij graag welke uitgangspunten worden gehanteerd ten aanzien van objectiviteit, continuïteit van dienstverlening, gelijke kansen voor beide Opdrachtnemers en eventuele streefverhoudingen (fair share) in opdrachtvolume. Indien dergelijke uitgangspunten bestaan, worden deze vastgelegd in de raamovereenkomst of overige contractdocumenten? Zo ja, kan SBB deze reeds in de Selectiefase delen zodat Gegadigden inzicht hebben in de wijze waarop opdrachten gedurende de contractperiode worden verstrekt?	De werking van de raamovereenkomst is uiteengezet in par. 2.2.8.
57.	Selectieleidraad – §2.2.4 Scope – Omvang en kenmerken ICT-omgeving	Kan SBB de belangrijkste kengetallen van de ICT-omgeving verstrekken waarop de dienstverlening betrekking heeft, zoals het aantal medewerkers, gebruikers, werkplekken, devices/endpoints, servers (fysiek en/of virtueel) en locaties? Deze informatie helpt Gegadigden om de omvang, complexiteit en benodigde expertise van de dienstverlening beter in te schatten.	Zie vraag en antwoord 35.
58.	Selectieleidraad – §2.2.5 Omvang – Verdeling opdrachtwaarde en Nadere Opdrachten	Kan SBB nader inzicht geven in de verwachte invulling van de geraamde opdrachtwaarde per perceel gedurende de looptijd van de raamovereenkomst? Wij verzoeken SBB daarbij, voor zover beschikbaar, inzicht te geven in zaken zoals het verwachte aantal Nadere Opdrachten, de gemiddelde opdrachtomvang en de gebruikelijke looptijd van Nadere Opdrachten. Deze informatie helpt Gegadigden om de aard van de samenwerking en de inzet van capaciteit beter te kunnen beoordelen.	In bijlage 11 is een vooruitblik van de verwachte werkzaamheden per perceel opgenomen. De gemiddelde opdrachtomvang en looptijd van te verstrekken Nadere opdracht is in dit stadium onbekend. Zie ook vraag en antwoord 55.
59.	Selectieleidraad - PVE – Technische en beroepsbekwaamheid perceel 3 – DP-700 of vergelijkbaar	Kan opdrachtgever bevestigen dat certificeringen zoals Microsoft Certified: Azure Data Engineer Associate, Microsoft Certified: Fabric Data Engineer Associate en Microsoft Certified: Fabric Analytics Engineer Associate als gelijkwaardig aan DP-700 worden beschouwd, mits daarmee aantoonbaar vergelijkbare kennis en ervaring op het gebied van data-engineering, datapipelines, dataplatformen en Microsoft Fabric wordt aangetoond?	De Aanbestedende dienst bevestigt dit.
60.	Selectieleidraad - PVE – Technische en beroepsbekwaamheid	Kan opdrachtgever bevestigen dat gelijkwaardige, vervangende of opvolgende Microsoft-certificeringen eveneens worden geaccepteerd, mits hiermee aantoonbaar	Zie vraag en antwoord 22.

Nr.	Verwijzing	Vraag	Antwoord
	perceel 1 – Gelijkwaardige certificeringen	hetzelfde kennis- en vaardigheidsniveau wordt aangetoond als met de in de uitvraag genoemde certificeringen?	
61.	Selectieleidraad / PVE – Technische en beroepsbekwaamheid perceel 1 – Interpretatie certificeringseis	Gegadigde constateert dat voor perceel 1 wordt gevraagd om minimaal vijf passende kandidaten die voldoen aan de genoemde certificeringen. Kan opdrachtgever bevestigen of iedere voorgedragen kandidaat individueel dient te beschikken over de volledige certificeringsset (AB-900, MD-102, MS-102 en ITIL 4 respectievelijk AZ-900, AZ-104, AZ-305, AZ-500 en ITIL 4), of dat deze certificeringen gezamenlijk binnen het team van minimaal vijf kandidaten aanwezig mogen zijn?	Zie vraag en antwoord 21.
62.	Gelijkwaardigheid DP-700	Wij hebben veel collega's die in het verleden met Databricks hebben gewerkt en hierin certificering hebben gehaald. De aanpak en de manieren waarop je data verwerkt door alle lagen is gelijkwaardig aan DP-700. Zien jullie dit ook zo?	Databricks-certificeringen die inhoudelijk vergelijkbaar zijn met DP-700 worden ook geaccepteerd. Data-engineering bij de Aanbestedende dienst wordt hoofdzakelijk vanuit Fabric gedaan, dus het wordt verwacht van medewerkers dat ze kunnen werken met Fabric.
63.	4.5.2. Financiële en economische draagkracht perceel 1 t/m 4	Wat is jullie definitie van Quick Ratio? Word hier onderhanden werk ook in mee genomen wel of niet meegenomen? En is een alternatief van Current Ratio ook mogelijk?	De quick ratio wordt berekend conform de in paragraaf 4.5.2 van de Selectieleidraad opgenomen formule: vlottende activa minus voorraden, gedeeld door vlottende passiva. Deze dient minimaal 1,00 te bedragen over het meest recente afgesloten boekjaar (niet verder terug dan 2025). Dus: vlottende activa (minus voorraden) / vlottende passiva = 1,00 of hoger. Dit kengetal wordt berekend tot op twee cijfers achter de komma. Onderhanden werk wordt daarbij meegenomen voor zover dit in de jaarrekening is opgenomen onder de vlottende activa en niet kwalificeert als voorraad of een daarmee gelijk te stellen post. De current ratio wordt niet als alternatief geaccepteerd, omdat de Aanbestedende dienst specifiek de quick ratio hanteert ter beoordeling van de korte termijn liquiditeit.
64.	Algemeen	Hoe gaat SBB om met lopende inhuurcontracten (bijv. professionals die bij u gedetacheerd zijn), zodra de nieuwe raamovereenkomsten in werking zijn getreden?	Lopende nadere overeenkomsten die zijn gesloten onder de huidige raamovereenkomst blijven ongewijzigd van kracht tot de overeengekomen einddatum van de betreffende inhuuropdracht, ook indien deze datum ligt na het einde van de huidige raamovereenkomst. Een eventuele vervolgbehoefte wordt vervolgens onder de nieuwe raamovereenkomst(en) uitgevraagd.

Nr.	Verwijzing	Vraag	Antwoord
65.	Selectieleidraad - 4.5.3.5, pg. 41, 42	Inschrijver heeft in de afgelopen jaren als onderaannemer van een broker bij diverse opdrachtgevers volledig zelfstandig opdrachten uitgevoerd en daarbij de verantwoordelijkheid geheel zelfstandig gedragen. De broker had alleen een administratieve rol en was niet bij de uitvoering betrokken. Wilt u bevestigen dat wij deze opdrachten als referentie voor de kerncompetenties in percelen 1,2 en 3 mogen gebruiken? Wilt u tevens bevestigen dat het akkoord is dat wij SBB als referentie opvoeren, waar wij op dezelfde manier via een broker opdrachten hebben uitgevoerd?	De Aanbestedende dienst bevestigt dat u opdrachten als referentie voor perceel 1, 2 en 3 kunt gebruiken voor zover Gegadigde het relevante deel van de referentieopdracht aantoonbaar zelf heeft uitgevoerd en daarvoor verantwoordelijkheid droeg. De rolverdeling moet hierbij duidelijk worden beschreven. Gegadigde is vrij om te kiezen welke referentie-opdrachten hiervoor worden gebruikt mits deze voldoen aan de gestelde voorwaarden omschreven in par. 4.5.3.5 van de Selectieleidraad.
66.	Selectieleidraad - 4.5.5, pg 43, 44	Bij de percelen 1 en 2 vraagt u aan te tonen dat wij personeel hebben dat beschikt over bepaalde certificeringen. Daarbij geeft u aan hoeveel kandidaten daaraan moeten voldoen. Ons is niet duidelijk of: - iedere kandidaat zelfstandig moet voldoen aan alle genoemde certificaten óf - dat de kandidaten gezamenlijk moeten beschikken over de genoemde certificaten óf - dat per certificering het genoemde aantal kandidaten daaraan moet voldoen. Bijvoorbeeld bij perceel 1: - moet iedere van de 5 kandidaten de volgende certificaten hebben: AB 900 + MD102 + MS102 + ITIL 4 certificering voor werkplekbeheer óf - moeten de 5 kandidaten samen beschikken over deze 4 certificeringen? Bijvoorbeeld 1 kandidaat heeft AB 900, 2 kandidaten hebben MD102, 1 kandidaat heeft MS102 en 1 kandidaat heeft ITIL 4 certificering voor werkplekbeheer óf - moeten er 5 kandidaten AB 900 hebben, 5 kandidaten MD102, 5 kandidaten MS102 en 5 kandidaten ITIL 4? Deze vraag geldt ook voor perceel 2.	Zie vraag en antwoord 21.
67.	Selectieleidraad - 5.2.1, pg. 48	Op pagina 48/49 staat '...gedurende een substantiële periode...'. Kunt u concreet aangeven wat u verstaat onder 'substantieel'?	De Aanbestedende dienst beschouwt een aaneengesloten periode van minimaal 12 maanden als substantieel.
68.	Selectieleidraad - 4.1.5, pg. 32	M.b.t. Onderaannemer type II. U geeft aan: 'Indien een Onderaannemer type II pas in een later stadium bekend wordt, dient dit direct nadat dit bekend is geworden schriftelijk aan de Aanbestedende dienst kenbaar gemaakt te worden'. Omdat er sprake is van een mantelovereenkomst, kan het zijn dat pas bij een concrete aanvraag duidelijk is of wij een onderaannemer bij de uitvoering moeten betrekken (bijv. een ZZP'er of een samenwerkingspartner). Wilt u bevestigen dat wij dit dan bij het indienen van onze offerte op de aanvraag kenbaar moeten maken?	De Aanbestedende dienst bevestigt dit.
69.	Selectieleidraad - paragraaf 4.1.6 - financiële draagkracht concernverband	Paragraaf 4.1.6 bepaalt dat, indien Inschrijver onderdeel is van een groep en haar resultaten zijn opgenomen in een geconsolideerde jaarrekening, naar het oordeel van de Aanbestedende dienst sprake is van een beroep op de financiële en economische draagkracht van de consoliderende vennootschap. Als gevolg hiervan worden op	1. Ja, dit kunnen we bevestigen. 2 Indien Gegadigde onderdeel uitmaakt van een groep en voor het aantonen van de financiële en economische draagkracht

Nr.	Verwijzing	Vraag	Antwoord
		grond van paragrafen 4.1.6, 4.2 en 4.5.2 aanvullende eisen gesteld aan deze vennootschap, waaronder het indienen van een UEA dan wel een verklaring als bedoeld in artikel 2:403 lid 1 sub f BW ('403-verklaring') en, na selectie, een volledige garantstelling voor de verplichtingen van Inschrijver. Naar het oordeel van Inschrijver betekent de enkele omstandigheid dat haar financiële resultaten in een geconsolideerde jaarrekening zijn opgenomen niet zonder meer dat zij zich voor het voldoen aan de financiële geschiktheidseisen beroept op de financiële draagkracht of middelen van de consoliderende vennootschap. Een dochtermaatschappij kan zelfstandig opereren en op basis van haar eigen financiële positie zelfstandig aan de gestelde eisen voldoen. De automatische kwalificatie als beroep op een Derde lijkt daarom onvoldoende aan te sluiten bij artikel 2.92 Aanbestedingswet 2012 en kan leiden tot disproportionele administratieve en financiële verplichtingen, ook wanneer concernondersteuning niet noodzakelijk is om aan de geschiktheidseisen te voldoen. Kan de Aanbestedende dienst bevestigen dat: (1) uitsluitend sprake is van een beroep op de financiële en economische draagkracht van een Derde indien Inschrijver die draagkracht daadwerkelijk nodig heeft om aan de geschiktheidseisen te voldoen, en derhalve opneemt in de UEA, (2) een Inschrijver waarvan de resultaten zijn opgenomen in een geconsolideerde jaarrekening de mogelijkheid heeft om aan de hand van eigen, controleerbare financiële gegevens aan te tonen dat zij zelfstandig aan de eisen uit paragraaf 4.5.2 voldoet en (3) in dat geval geen afzonderlijk UEA, 403-verklaring of garantstelling van de moeder maatschappij is vereist? Wij verzoeken de Aanbestedende dienst de relevante paragrafen dienovereenkomstig aan te passen.	gebruikmaakt van gegevens uit een geconsolideerde jaarrekening, wordt dit beschouwd als een beroep op de financiële en economische draagkracht van een Derde, tenzij Gegadigde middels financiële rapportages die zijn getoetst door een onafhankelijke Registeraccountant of bevoegde accountant-administratieconsulent (ex artikel 2:393 lid 1 BW) kan aantonen zelfstandig aan de gestelde eisen te voldoen en de moeder niet garant hoeft te staan. Deze rapportages dienen geen toelichtende paragraaf wegens ernstige onzekerheid omtrent de continuïteit te bevatten. In dat geval hoeft dan geen beroep te worden gedaan op de moedermaatschappij en hiervan ook geen UEA te worden overlegd. De volgende passage uit par. 4.5.2 inzake de financiële en economische draagkracht blijft onverkort van toepassing: 'Voor niet-jaarrekeningplichtige ondernemingen volstaat een beoordelings- of samenstellingsverklaring van een Registeraccountant of bevoegde accountant-administratieconsulent (ex artikel 2:393 lid 1 BW), zonder toelichtende paragraaf wegens ernstige onzekerheid omtrent de continuïteit.' 3. Dit is juist.
70.	Leidraad pagina 13	"of Aanbestedende dienst ervoor kiest deze niet onder één van deze percelen uit te zetten". Graag ontvangen we een toelichting hoe u ervoor kiest om een Nadere Opdracht onder perceel 1, 2 of 3 uit te zetten, dan wel onder perceel 4 uit te zetten. Bij welke pmvang bv gaat de Nadere Opdracht naar Perceel 4?	Dit is per vraagstuk en per geval ter beoordeling van de Aanbestedende dienst en staat los van de omvang van de te verstrekken Nadere Opdracht. De Aanbestedende dienst bepaalt op basis van aard en omvang van de behoefte of een Nadere offerteaanvraag plaatsvindt binnen perceel 1 t/m 3 of perceel 4.
71.	UEA vs 403	Onze jaarrekening is geconsolideerd met de cijfers van onze moedermaatschappij. We doen dus voor financiële en economische draagkracht een beroep op onze moedermaatschappij. Begrijpen wij de leidraad, par 4.2 goed dat het overleggen van een 403 verklaring door onder moedermaatschappij voldoende is, en de moedermaatschappij niet apart een UEA hoeft in te vullen?	De Aanbestedende dienst bevestigt dat indien Gegadigde een beroep doet op de financiële en economische draagkracht van een moedermaatschappij om te voldoen aan de geschiktheidseisen en in dit kader tijdens de verificatiefase een 403-verklaring kan overleggen, Gegadigde geen apart UEA van de betreffende moedermaatschappij hoeft bij te voegen bij de Aanmelding. Zie ook vraag en antwoord 69.

Nr.	Verwijzing	Vraag	Antwoord
72.	Liquiditeits eis (leidraad par 4.5.2)	Liquiditeit: De eis bepaalt expliciet dat wanneer een beroep wordt gedaan op een derde, niet alleen moet worden aangetoond dat die derde aan de liquiditeitseis voldoet, maar ook dat die derde volledig garant staat voor de verplichtingen die uit de opdracht voortvloeien. Deze verplichting volgt rechtstreeks uit de laatste zin van de geciteerde geschiktheidseis. Kunt u bevestigen dat, indien Inschrijver een beroep doet op de financiële draagkracht van haar moederverenootschap voor de beoordeling van de liquiditeitseis mag worden uitgegaan van de geconsolideerde jaarrekening en dat geen afzonderlijke toetsing van de quick ratio van Inschrijver is vereist? We hebben dezelfde vraag voor de eis Continuïteit.	De Aanbestedende dienst bevestigt dat indien Gegadigde een beroep doet op de financiële en economische draagkracht van een moedermaatschappij om te voldoen aan de geschiktheidseisen tijdens de verificatiefase de geconsolideerde jaarrekening kan gebruiken om aan te tonen dat wordt voldaan aan eisen inzake continuïteit en liquiditeit.
73.	Bijlage vooruitblik werkzaamheden perceel 1 t/m 3	Er zijn een aantal perceeloverstijgende werkzaamheden in het vooruitzicht (denk aan security en AI). Wat is de visie van aanbestedende dienst op de borging van de demarcatie van percelen, specifiek m.b.t. perceeloverstijgende werkzaamheden?	Opdrachtgever wenst zoveel mogelijk langs de lijnen van de perceelindeling te blijven handelen, maar in uitzonderingsgevallen kan sprake zijn van behoefte aan perceel overstijgende, integrale dienstverlening. Indien een Nadere offerteaanvraag voor een niet-verwaarloosbaar deel raakvlakken heeft met meerdere expertisegebieden en daardoor niet ondubbelzinnig onder perceel 1, 2 of 3 kan worden geschaard, dan zal bij een dergelijke behoefte de aanvraag onder alle Opdrachtnemers van de relevante percelen kunnen worden uitgezet. Dit is per geval ter beoordeling van Opdrachtgever en wordt op dat moment bepaald per concreet vraagstuk.
74.	Bijlage vooruitblik werkzaamheden perceel 1 t/m 3 pagina 3	Op welke andere leveranciers dient er regievorming gevoerd te worden?	De Aanbestedende dienst opereert binnen een breed multi-vendor IT-landschap, met onder meer Microsoft Azure, standaardapplicaties en SaaS-oplossingen zoals AFAS en TOPdesk, en vaste leveranciers voor generieke IT-middelen. SBB streeft daarbij naar zoveel mogelijk standaardisatie. Voor perceel 3 zijn vooral leveranciers relevant waarmee afhankelijkheden bestaan op het gebied van data-uitwisseling, integratie, applicaties, cloud en infrastructuur. De Opdrachtnemer moet deze afhankelijkheden kunnen managen en waar nodig afstemming en regie met andere leveranciers organiseren. De betrokken leveranciers kunnen gedurende de raamovereenkomst wijzigen en zijn daarom niet limitatief benoemd.
75.	Bijlage vooruitblik werkzaamheden perceel 1 t/m 3 pagina 3	Welke andere stakeholders zijn er betrokken in de roadmapvorming van SBB? En hoe is de governance hieromtrent vormgegeven?	Naast interne en externe stakeholders die door de Product Owner worden geïdentificeerd en betrokken, zijn bij de roadmapvorming binnen de Aanbestedende dienst verschillende niveaus en disciplines

Nr.	Verwijzing	Vraag	Antwoord
			betrokken. Op hoofdlijnen zijn hierbij de volgende rollen van belang: - Product Owner: verantwoordelijk voor de productvisie, roadmap en prioritering binnen het betreffende product of domein en voor het ophalen en wegen van behoeften van stakeholders. - Business en data-eigenaren: brengen inhoudelijke behoeften en belangen vanuit de business in. Data-eigenaren hebben daarnaast beslissingsbevoegdheid binnen de governance van specifieke datasets en dataproducten. - IT en architectuur: bewaken de technische samenhang, architectuur, afhankelijkheden en haalbaarheid van initiatieven. - Management en MT: bepalen en bewaken de organisatiebrede prioriteiten en strategische kaders waarbinnen de roadmaps worden opgesteld. - Project- en veranderorganisatie: wordt betrokken waar roadmapitems onderdeel zijn van grotere projecten of organisatiebrede veranderinitiatieven. - Externe stakeholders en ketenpartners: worden betrokken wanneer ontwikkelingen gevolgen hebben voor gegevensuitwisseling, dienstverlening of samenwerking in de keten. De Aanbestedende dienst werkt hierbij als matrixorganisatie met Scrum als werkwijze. De Product Owner is binnen het betreffende product verantwoordelijk voor de roadmap en de prioritering van de backlog. Roadmaps van verschillende teams worden onderling afgestemd om afhankelijkheden en samenhang te bewaken. De prioritering vindt plaats binnen de strategische en organisatiebrede kaders en prioriteiten die door het management en MT worden vastgesteld. De governance is daarmee niet ingericht als één centraal besluitvormingsmoment voor alle roadmapitems. Afhankelijk van het onderwerp vindt besluitvorming plaats op het niveau van het product, het domein of de organisatie, waarbij de Product Owner verantwoordelijk is voor de vertaling van behoeften en strategische prioriteiten naar de roadmap.

Nr.	Verwijzing	Vraag	Antwoord
76.	Bijlage vooruitblik werkzaamheden perceel 1 t/m 3 pagina 3	Is het de verwachting van aanbestedende dienst dat er primair nieuwe applicaties ontwikkeld zullen worden of richten de werkzaamheden zich op het doorontwikkelen en beheren van bestaande applicaties?	De Aanbestedende dienst verwacht dat de werkzaamheden binnen de dienstverlening zowel betrekking hebben op bestaande als op nieuwe applicaties en voorzieningen. Gezien het reeds omvangrijke IT-landschap van de Aanbestedende dienst zal de nadruk naar verwachting liggen op het doorontwikkelen, verbeteren en waar nodig beheren van bestaande applicaties, voorzieningen en integraties. Tegelijkertijd verwacht de Aanbestedende dienst dat gedurende de looptijd van de raamovereenkomst ook nieuwe applicaties, functionaliteiten en technische voorzieningen worden ontwikkeld. De verhouding tussen nieuwbouw en doorontwikkeling/beheer kan gedurende de looptijd van de raamovereenkomst wijzigen en is afhankelijk van de prioriteiten, ontwikkelingen en behoeften van de Aanbestedende dienst. Van de Opdrachtnemer wordt daarom verwacht dat deze zowel ervaring heeft met het doorontwikkelen van bestaande oplossingen als met het realiseren van nieuwe oplossingen binnen een bestaand IT-landschap.
77.	Referentieformat perceel 1	Gegadigde is gewend om de gevraagde diensten binnen een MSP contract te beleveren. Is het toegestaan om deze werkwijze aan te houden in de beschrijving, ondanks dat de overeenkomst met aanbestedende dienst een andere vorm zal hebben?	Ja. Het is toegestaan om in de beschrijving van de referentieopdracht uit te gaan van een MSP-werkwijze, mits de referentie aantoonbaar voldoet aan de gevraagde kerncompetentie en de beschreven dienstverlening naar aard, omvang en complexiteit vergelijkbaar is met de gevraagde rol van IT-partner binnen perceel 1. De Aanbestedende dienst beoordeelt de referentie op basis van de feitelijk uitgevoerde werkzaamheden, de wijze van samenwerking, de betrokkenheid bij meerdere fasen van de IT-dienstverlening en de gerealiseerde resultaten, en niet uitsluitend op de contract- of samenwerkingsvorm waaronder de dienstverlening is verricht. Gegadigde wordt daarbij geadviseerd duidelijk toe te lichten welke werkzaamheden zijn uitgevoerd, welke verantwoordelijkheid zij heeft gedragen en op welke wijze de beschreven MSP-werkwijze overeenkomsten vertoont met de in deze aanbesteding beoogde IT-partnerrol.
78.	Bijlage checklist voor het indienen van een Aanmelding	Onder 'selectiecriteria hoofdstuk 5' staat bij de selectiecriteria voor perceel 1 t/m 3 niet expliciet dat per perceel deze 2 acties dienen te worden ingediend. Kan SBB bevestigen dat zij er vanuit gaat dat per perceel waarop wordt ingeschreven een 2 -tal pdf documenten dient te worden geupload?	De Aanbestedende dienst bevestigt dat de schriftelijke uitwerking van de selectiecriteria per perceel afzonderlijk dient te worden ingevuld en ingediend door Gegadigden.

Nr.	Verwijzing	Vraag	Antwoord
79.	Arbit voorwaarden 2022 - artikel 76.2 - nakoming servicelevels	Inschrijver meent dat bij tekortkomingen, zo ook bij het niet behalen van sommige service levels, inschrijver de gelegenheid moet krijgen om haar tekortkomingen te herstellen. Is de aanbestedende dienst daarom bereid om artikel 76.2 zo aan te passen zodat een ingebrekestelling is vereist alvorens Inschrijver direct in verzuim verkeerd?	Artikel 76.2 wordt als volgt gewijzigd: In afwijking van het bepaalde in artikel 76.1 gelden het bij herhaald niet behalen van de Functiehersteltijden en Reactietijden als Fatale termijnen. Opdrachtnemer zal altijd eerst in gebreke worden gesteld tenzij op voorhand vaststaat dat herstel niet meer mogelijk is.
80.	Arbit voorwaarden 2022 - artikel 76.1 - nakoming servicelevels	De term 'ontbinden' heeft juridisch gezien het gevolg dat Opdrachtnemer de geleverde diensten moet terugnemen en dat Leverancier de door Opdrachtgever betaalde facturen moet terugbetalen. Gelet op de aard van de ICT-Prestatie is dit slecht uitvoerbaar. Kunt u er derhalve mee akkoord gaan dat ontbinding alleen kan gelden voor toekomstige verplichtingen en geen ongedaanmakingsverplichtingen met zich meebrengt of de laatste volzin van artikel 76.1 niet van toepassing te verklaren?	Artikel 76.1 wordt als volgt gewijzigd: Opdrachtnemer spant zich tot het uiterste in om Service levels te realiseren. De gevolgen van het niet halen daarvan worden in de Overeenkomst vastgelegd. Het bepaalde in artikel 14.3 van de ARBIT-2022 is hierbij van toepassing.
81.	Arbit voorwaarden 2022 - artikelen 47.1 t/m 47.4- ESCROW	Inschrijver meent dat een ESCROW gelet op de aard van de dienstverlening niet noodzakelijk is. Daarom verzoekt inschrijver de aanbestedende dienst om artikel 47 niet van toepassing te verklaren. Indien aanbestedende dienst hier niet mee akkoord kan gaan wenst inschrijver met de aanbestedende dienst in gesprek te kunnen treden over de voorwaarden van enige escrow overeenkomst en verzoekt de aanbestedende dienst te bevestigen dat zij alle kosten daaromtrent voor eigen rekening zal nemen.	Zie vraag en antwoord 16. De Aanbestedende dienst neemt niet op voorhand alle kosten voor haar rekening.
82.	Arbit voorwaarden 2022 - artikelen 30.6 en 30.8- opzeggen	Onzes inziens past de mogelijkheid voor de aanbestedende dienst om de overeenkomst tussentijds, voor convenience, te kunnen opzeggen niet binnen het partnerschap dat partijen met elkaar aan wensen te gaan. Daarnaast maakt dit de investering die inschrijver dient te doen risicovol en onzeker. Inschrijver verzoekt de aanbestedende dienst daarom artikel 30.6 + 30.8 niet van toepassing te verklaren zodat de overeenkomst gedurende een initiele termijn, zoals bepaald in de overeenkomst, niet tussentijds voor convenience kan worden beëindigd. Kan de aanbestedende dienst hiermee akkoord gaan en indien niet, dit motiveren?	Zie vraag en antwoord 10.
83.	Arbit voorwaarden 2022 - artikel 30.1- ontbinding	De term 'ontbinden' heeft juridisch gezien het gevolg dat Opdrachtnemer de geleverde diensten moet terugnemen en dat Leverancier de door Opdrachtgever betaalde facturen moet terugbetalen. Gelet op de aard van de ICT-Prestatie is dit slecht uitvoerbaar. Kunt u er derhalve mee akkoord gaan dat ontbinding alleen kan gelden voor toekomstige verplichtingen en geen ongedaanmakingsverplichtingen met zich meebrengt?	Niet akkoord. De gevolgen van ontbinding worden beheerst door de ARBIT-2022 en het Burgerlijk Wetboek. Daarbij geldt dat prestaties die naar hun aard niet ongedaan kunnen worden gemaakt overeenkomstig de wettelijke regels worden afgewikkeld. De Aanbestedende dienst ziet geen aanleiding om artikel 30.1 te wijzigen. Zie ook vraag en antwoord 9.

Nr.	Verwijzing	Vraag	Antwoord
84.	Arbit voorwaarden 2022 - artikel 26.3- aansprakelijkheid	Gezien de te verwachten opdrachtwaarde en hetgeen gebruikelijk is binnen de IT sector is inschrijver van mening dat de aansprakelijkheid die de aanbestedende dienst van inschrijver vraagt buiten proportioneel hoog is. Inschrijver wil de aanbestedende dienst daarom verzoeken de aansprakelijkheid te matigen tot 2x de Vergoeding. Inschrijver verzoekt de aanbestedende dienst daarom om dit artikel als volgt aan te passen: "De aansprakelijkheid van Leverancier wegens een toerekenbare tekortkoming in de nakoming van een overeenkomst of uit enige andere hoofde ontstaan (waaronder begrepen garanties en vrijwaringen), is (per gebeurtenis waarbij samenhangende gebeurtenissen tellen als één gebeurtenis) beperkt tot de vergoeding van schade tot maximaal twee keer de Vergoeding (excl. BTW).	Zie vraag 4, 7 en 8.
85.	Arbit voorwaarden 2022 - artikel 22.1. - vervanging	Inschrijver levert een dienst waarbij inschrijver meent dat het hem vrijstaat daar Personeel voor te gebruiken dat, volgens inschrijver, voldoende gekwalificeerd is om de diensten overeenkomst kwaliteitsafspraken en garanties te verrichten en dit Personeel indien nodig zonder voorafgaande toestemming van aanbestede dienst te vervangen. Kan de aanbestedende dienst hiermee akkoord gaan?	Niet akkoord.
86.	Arbit voorwaarden 2022 - artikel 17.5 - geheimhouding	Een boete van EUR 50.000,- is naar mening van Inschrijver buiten proportioneel nu hierdoor de situatie kan ontstaan dat bij een beperkte schending door een van beide partijen een onverzekerbare boete wordt opgelegd die niet in verhouding staat tot zowel de mate van verwijtbaarheid als de ernst van de schending. Inschrijver verzoekt de aanbestedende dienst derhalve dit bedrag te matigen tot een onzes inziens marktconform bedrag van EUR 10.000,-	Niet akkoord. De geheimhoudingsverplichting betreft een essentiële verplichting binnen de Overeenkomst. Gelet op de mogelijke gevolgen van een schending achten wij de in artikel 17.5 ARBIT 2022 opgenomen boete van € 50.000 per overtreding passend en proportioneel. Daarbij geldt deze bepaling voor beide partijen. De bepaling blijft daarom ongewijzigd van kracht.
87.	Arbit voorwaarden 2022 - artikelen 16.1. t/m 16.3 - voorschot	Artikel 16.1 t/m 16.3 ARBIT 2022 - Inschrijver kan niet akkoord gaan met een kredietstellingsgarantie en verzoekt daarom de aanbestedende dienst artikel 16 niet van toepassing te verklaren.	Niet akkoord. Gezien de aard van de dienstverlening zal het vragen van een dergelijke garantie niet snel aan de orde zijn. De Aanbestedende dienst ziet geen reden dit artikel te laten vervallen.
88.	Arbit voorwaarden 2022 - artikel 12.7. garantie	Inschrijver is van mening dat de genoemde garantietermijnen na datum van Acceptatie een binnen de IT onredelijk lange termijnen zijn. Inschrijver verzoekt de aanbestedende dienst deze termijn te matigen tot een onzes inziens redelijke termijn van 12 maanden.	Akkoord met een garantietermijn van 12 maanden na acceptatie voor resultaatopdrachten.
89.	Arbit voorwaarden 2022 - artikel 11.1. acceptatie	Inschrijver verzoekt de aanbestedende dienst om aan artikel 11.1 toe te voegen "tenzij anders schriftelijk overeengekomen".	Akkoord. Dit zal worden verwerkt in de definitieve overeenkomst.
90.	Arbit voorwaarden 2022 - artikel 6.1. aflevering	Artikel 6.1 - Inschrijver verzoekt de aanbestedende dienst om aan artikel 6.1 toe te voegen "tenzij anders schriftelijk overeengekomen".	Akkoord. Dit zal worden verwerkt in de definitieve overeenkomst.
91.	Arbit voorwaarden 2022 - artikel 5.5 kwaliteitsborging	Artikel 5.5 - Inschrijver levert na gunning, overeenkomstig de beschreven diensten in de overeenkomst, haar diensten aan de aanbestedende dienst. Wanneer de kwaliteit van de dienstverlening naar mening van de aanbestedende dienst onvoldoende zou zijn zal Inschrijver direct met de aanbestedende dienst in gesprek gaan om haar	Niet akkoord. Artikel 5.5 ziet op informatie die verkregen is op grond van dit artikel.

Nr.	Verwijzing	Vraag	Antwoord
		dienstverlening nog beter op de aanbestedende dienst aan te passen. Echter past de verplichting om maatregelen uit te voeren die de aanbestedende dienst redelijk acht niet binnen de manier waarop partijen met elkaar behoren samen te werken en het partnerschap dat partijen wensen aan te gaan. Inschrijver verzoekt de aanbestedende dienst dan ook dit artikel aan te passen zodat partijen met elkaar in gesprek zullen treden over wensen van de aanbestedende dienst wanneer er sprake zou zijn, op enig moment, van eventuele wensen.	
92.	"Documenten: 1.) Selectieleidraad (pag 40) onder perceel 3 data & Integratie 2). bijlage referentieformat 3.) Selectieleidraad 5.2.1. selectiecriteria perceel 1 t/m 3 pag 46/47)"	"In de selectieleidraad staat dat aan de hand van maximaal 3 referenties aangetoond dient te worden aangetoond dat wij over de gevraagde kennis en ervaring met het vervullen van de rol van een IT partner van opdrachtgever voldoet. Dit mag dezelfde referent zijn als degene die wordt ingediend ter onderbouwing van de geschiktheidseisen en kerncompetenties. Op pag 46-47 staat vervolgens dat er per selectie criterium voor perceel 1 t/m 3 dat er maximaal drie referenties mogen worden gebruikt. Dit mogen dezelfde referenties zijn die zijn ingediend ter onderbouwing van de geschiktheidseisen of kerncompetenties... ' Kan SBB bevestigen dat er naar meerdere referenties in de selectiecriteria per perceel mag worden verwezen, en slechts 1 daarvan in de bijlage referentieformat wordt ingediend, aangezien er slechts 1 referentie per perceel mag worden ingediend?"	Zie vraag en antwoord 47.
93.	Checklist voor het aandienen van een aanmelding	In de checklist wordt bij 'selectiecriteria perceel 1 t/m 3' vermeld in de kolom 'actie' dat er via een 'vrij in te vullen en bijgevoegd .pdf' document mag worden aangeleverd. Is deze PDF nog verder gebonden aan restricties zoals het maximaal aantal pagina's?	Per selectie criterium geldt een paginalimiet. Zie verder par. 5.2 van de Selectieleidraad.
94.	Bijlage referentieformat	U geeft aan op het referentieformulier voor beide kerncompetenties bij punt 3. aan dat u een 'korte' beschrijving van de (soort) werkzaamheden als gevraagd bij de kerncompetentie verwacht. Kunt u aangeven welke omvang u verstaat onder 'korte beschrijving'? (bijv. hoeveel woorden of pagina's)?	Dit is naar inzicht van Gegadigde. Uit de beschrijving dient te blijken dat de betreffende werkzaamheden zijn verricht.
95.	Module bij de Modelovereenkomst ARBIT-2022 voor levering van een AI-systeem	In de aanbestedingsstukken wordt een additionele module voor het AI-systeem beschreven die gedurende de looptijd van de overeenkomst kan worden afgenomen. Naar onze interpretatie is onvoldoende duidelijk of de werkzaamheden binnen deze module kwalificeren als een inspanningsverplichting dan wel een resultaatverplichting en voor welk(e) perce(e)l(en) dit geldt. Dit onderscheid is voor een AI-opdracht wezenlijk. Bij een inspanningsverplichting ligt het risico ten aanzien van het daadwerkelijk behalen van het beoogde AI-resultaat in belangrijke mate bij Opdrachtgever, terwijl bij een resultaatverplichting	Zie vraag en antwoord 26.

Nr.	Verwijzing	Vraag	Antwoord
		dit risico in belangrijke mate bij Opdrachtnemer komt te liggen. Dit heeft rechtstreeks gevolgen voor onder meer de benodigde inzet, doorlooptijd, acceptatiecriteria, risicoverdeling en prijsstelling. Daarbij is voor ons onvoldoende bepaalbaar: welk concreet resultaat met de additionele module moet worden gerealiseerd; op basis van welke objectieve en vooraf vastgestelde criteria wordt vastgesteld of dit resultaat is bereikt; welke inspanning en/of capaciteit van Opdrachtnemer maximaal wordt verwacht indien het beoogde resultaat niet wordt bereikt; wanneer de module als succesvol opgeleverd en geaccepteerd wordt beschouwd; en welke partij het risico draagt indien het beoogde resultaat door factoren buiten de invloedssfeer van Opdrachtnemer niet wordt gerealiseerd. Kan Opdrachtgever daarom de betreffende additionele module laten vervallen, dan wel de module nader en eenduidig specificeren waarbij expliciet wordt vastgesteld of sprake is van een inspannings- of resultaatverplichting, inclusief de bijbehorende scope, objectieve acceptatiecriteria, risicoverdeling en prijsbepalende uitgangspunten?	
96.	Module bij de Modelovereenkomst ARBIT-2022 voor levering van een AI-systeem	Er wordt door SBB een additionele module bij de Modelovereenkomst ARBIT-2022 voorgelegd welke verwijst naar de levering van een AI-systeem met een hoog risico voor de gezondheid en veiligheid of grondrechten van personen. Op welk perceel/ welke percelen verwacht SBB dat deze module van toepassing gaat zijn?	Zie vraag en antwoord 26.
97.	Selectieleidraad	U geeft aan zowel teams-as-a-service als losse inhuur op te nemen binnen deze overeenkomst. Hoe verhouden deze twee leveringsvormen zich idealiter tot elkaar?	De Aanbestedende dienst bepaald per concreet vraagstuk of een Nadere Opdracht op basis van een inspanningsverplichting óf resultaatsverplichting het meest passend is. Bij deze afweging kan ook bij Opdrachtnemer om advies worden gevraagd.
98.	Selectieleidraad (pagina 12)	U geeft aan dat Dynamics 365 onderdeel is van perceel 2. Hoe groot is het Dynamics 365 component binnen dit perceel?	Het Dynamics team vormt nu 1 van de 7 teams en ongeveer 15% van de ontwikkelaars. Momenteel betreft het een team van 3,6FTE ontwikkelaars. Dit kan in de toekomst veranderen.
99.	bijlage programma van eisen, eis 6.09.	Er staat hier 'een controle wordt uitgevoerd in maximaal 2 2 dagen.' Klopt de aanname dat dit 2 dagen dient te zijn?	Zie vraag en antwoord 30.
100.	bijlage programma van eisen, eis 5.19.	Wij verzoeken de volgende aanvulling: 'uitzondering hierop betreft de jaarlijkse indexerings die Opdrachtnemer gerechtigd is door te voeren	Zie vraag en antwoord 34.

Nr.	Verwijzing	Vraag	Antwoord
101.	bijlage programma van eisen, eis 5.13.	Er wordt gesproken van het 'erkennen van processen en/of middelen die kunnen wijzigen gedurende de looptijd van de Overeenkomst. Aan welk voorbeeld kan worden gedacht?	Een concreet voorbeeld betreft de ontwikkeling van het dataplatform van de Aanbestedende dienst. De Aanbestedende dienst maakte voorheen gebruik van Microsoft Azure Synapse als onderdeel van het dataplatform. In verband met het naderende einde van de ondersteuning van Synapse is de Aanbestedende dienst gemigreerd naar Microsoft Fabric. Deze wijziging had niet alleen gevolgen voor de gebruikte technische middelen, maar ook voor de werkzaamheden en werkwijze van de betrokken data engineers. Zowel interne als externe medewerkers moesten zich de nieuwe technologie en bijbehorende werkwijze eigen maken. Dit voorbeeld illustreert dat gedurende de looptijd van de Overeenkomst wijzigingen kunnen plaatsvinden in de technologie, tooling of werkwijze waarmee de Aanbestedende dienst haar dienstverlening realiseert. Van Opdrachtnemers wordt daarom verwacht dat zij in staat zijn om zich aan dergelijke ontwikkelingen aan te passen en medewerkers waar nodig mee te laten bewegen met gewijzigde technologie en processen. Dergelijke wijzigingen kunnen bijvoorbeeld voortkomen uit technologische ontwikkelingen, wijzigingen in ondersteuning of lifecycle van gebruikte software, nieuwe architectuurkeuzes of veranderende behoeften binnen de Aanbestedende dienst.
102.	bijlage programma van eisen, eis 5.8.	In het kader van transparantie van geldstromen, verzoeken wij eis 5.8 te laten vervallen.	De Aanbestedende dienst handhaaft de eis. Bij tijdige betalingen en crediteringen door Opdrachtnemer blijft er transparantie van geldstromen.
103.	bijlage programma van eisen, eis 4.12.	Er wordt aangegeven dat Opdrachtgever bij ziekte langer dan 2 weken de mogelijkheid heeft om de NOK per direct te ontbinden. En op wens van de Opdrachtgever de Opdrachtnemer in staat stelt om vervanging te regelen. Wij zouden willen voorstellen om dit om te draaien en eerst de Opdrachtnemer de mogelijkheid te geven om vervanging op basis van gelijkende expertise een nieuwe kandidaat voor te stellen. Dit is minder impactvol voor het dan lopende traject, dan het traject direct te beëindigen.	Akkoord. De Opdrachtnemer krijgt bij ziekte langer dan 2 weken eerst de mogelijkheid om vervanging op basis van gelijkende expertise een nieuwe kandidaat voor te stellen.
104.	bijlage programma van eisen, eis 4.15.	De situatie kan zich ook voordoen dat Opdrachtgever een medewerker wenst te vervangen (indien gegronde redenen). Voorstel tot het opnemen van een extra toevoeging aan deze eis: Opdrachtnemer wordt in deze situatie in staat gesteld een nieuwe kandidaat voor te stellen. De inwerkkosten komen in dit geval ten laste van Opdrachtgever.	Ja, ook indien Opdrachtgever een medewerker wenst te vervangen dan krijgt Opdrachtnemer de mogelijkheid om een nieuwe kandidaat voor te stellen.

Nr.	Verwijzing	Vraag	Antwoord
			Als de medewerker herhaaldelijk minder dan een 7 heeft gescoord dan komt overdrachtsperiode voor rekening van de Opdrachtnemer. Als de medewerker wel steeds minimaal een 7 heeft gescoord, dan voor rekening Opdrachtgever. Zie ook vraag en antwoord 25.
105.	bijlage programma van eisen, eis 4.4.	In deze eis wordt verplicht gesteld dat er een overlapperperiode van 2 weken geldt bij een vertrekkende medewerker en de nieuwe persoon. Dit is niet altijd haalbaar of noodzakelijk. Zeker niet wanneer hier op geanticipeerd wordt en daardoor de kennis voldoende geborgd is. Voorstel om een toevoeging op te nemen 'waar mogelijk een overlapperperiode van 2 weken'. Of 'gestreefd wordt naar een overlapperperiode van 2 weken'....	Deels akkoord. Volgende tekst wordt aan de eis toegevoegd: 'waar nodig een overlapperperiode van 2 weken. In geval van vervanging komen de eerste 2 weken van de nieuwe medewerker voor rekening van de Opdrachtnemer.' Soms kan een andere persoon de nieuwe persoon inwerken.
106.	bijlage programma van eisen, eis 1.14 perceel 3	"Opdrachtgever vraagt voor de betreffende functie om een Microsoft DP-700-certificering of vergelijkbare certificering. De Microsoft DP-203: Data Engineering on Microsoft Azure-certificering was de directe voorganger van de DP-700-certificering en ziet, evenals DP-700, op specialistische kennis en vaardigheden op het gebied van data engineering en het ontwerpen en implementeren van data-oplossingen. De DP-203-certificering is inmiddels door Microsoft retired en vervangen door DP-700. Kan Opdrachtgever bevestigen dat een geldig behaalde DP-203-certificering wordt aangemerkt als een vergelijkbare certificering en derhalve voldoet aan de gestelde eis "DP-700-certificering of vergelijkbaar?"	De Aanbestedende dienst bevestigt dat een geldig behaalde Microsoft DP-203-certificering als vergelijkbaar wordt beschouwd met de gevraagde DP-700-certificering en daarmee voldoet aan de gestelde eis "DP-700-certificering of vergelijkbaar". De DP-203-certificering is door Microsoft inmiddels retired. DP-700 is de huidige certificering voor Microsoft Fabric Data Engineering en sluit aan bij de kennis en vaardigheden die met de certificeringseis binnen perceel 3 worden beoogd. De Aanbestedende dienst acht het daarom passend om een eerder behaalde en nog geldige DP-203-certificering als vergelijkbaar te accepteren.
107.	Selectieleidraad (pag 21)	In veel gevallen zijn (andere) social return initiatieven vaak Engelstalig of lerend voor de NL'se taal. Kan in dit geval een uitzondering gemaakt worden voor het volledig beheersen van de Nederlandse taal?	Zoals op pagina 21 is beschreven: Indien Opdrachtnemer gemotiveerd kan aangeven dat het niet mogelijk is om mbo stageplaatsen/leerbanen te creëren, kunnen alternatieve bouwblokken alleen in samenspraak en met schriftelijke goedkeuring van de inkoopcoördinator worden afgestemd en toegepast als afwijking van het bovenstaande gehanteerde model. Na gunning zal in overleg tussen Opdrachtgever en Opdrachtnemer besloten worden op welke wijze invulling wordt gegeven aan de SROI component. De voorkeur blijft de beschreven bouwblokken.
108.	Bijlage Programma van Eisen, eis 1.14 perceel 3	Er wordt gesproken van een minimale eis van 3 personen met een DP700 certificering. Vervolgens worden er tenminste 3 passende data engineers als kandidaat gevraagd. Mogen deze personen dezelfde zijn? M.a.w. 3 Data Engineers met DP700 certificering?	Dit mogen dezelfde personen zijn.

Nr.	Verwijzing	Vraag	Antwoord
109.	Selectieleidraad (pag 21)	Pag 21-54: Social return. Er wordt een suggestie gedaan voor bouwblokken en leerlingen/ student stage. Wij onderschrijven de social return maar hebben hiervoor een andersoortig initiatief. Deze willen we graag vooraf toetsen. Op welke wijze is dit mogelijk?	Indien Opdrachtnemer gemotiveerd kan aangeven dat het niet mogelijk is om stageplekken te creëren voor mbo-studenten en voortgezet speciaal onderwijs/praktijkonderwijs leerlingen bij erkende leerbedrijven, kan een alternatief plan worden voorgesteld. Alternatieve bouwblokken kunnen alleen in samenspraak en met schriftelijke goedkeuring van de inkoopcoördinator van aanbestedende dienst worden afgestemd en toegepast als afwijking van het bovenstaande gehanteerde model.
110.	Bijlage Programma van Eisen - exit strategie	Er wordt hier gesproken over het verwijderen van documenten op de systemen van de opdrachtnemer. Het is echter vaak niet mogelijk om alle data te verwijderen van de systemen. Dit hangt samen met Back-up strategie. Hoe ziet u dit?	Zie vraag en antwoord 11.
111.	Bijlage Programma van Eisen, eis 5.17	U spreekt hier van een termijn van 510 dagen? Wij vermoeden dat u hier bedoelt 5 tot 10 dagen. Klopt deze redenering?	Zie vraag en antwoord 30.
112.	Bijlage Programma van Eisen, eis 4.15	U spreekt van 'niet naar behoren functioneren'. Kunt u hier aangeven of het gaat om gedrag, kennis en of vaardigheden. Niet naar behoren van wie is zeer ruim interpreteerbaar.	Zie ook vraag en antwoord 25, 104 en 177
113.	Bijlage Programma van Eisen, eis 4.5	Wat verstaat u hier onder 'direct bereikbaar'? Indien de specialist bij een ander opdrachtgever in overleg zit kan dat na het overleg zijn. Klopt dat?	Zie vraag en antwoord 27.
114.	Bijlage Programma van Eisen, eis 4.2	Indien het team niet de goedkeuring verkrijgt kan de opdrachtnemer dan een alternatief aanbieden? Indien het team niet de goedkeuring verkrijgt kan de opdrachtnemer dan een alternatief aanbieden?	Opdrachtnemer kan in overleg met Opdrachtgever de kans krijgen om een alternatief te bieden als daar redelijke kans van slagen is.
115.	Bijlage Programma van Eisen, eis 3.5	We gaan er vanuit dat deze eis alleen betrekking heeft op de werkzaamheden die zijn en of worden uitgevoerd voor SBB. Is dat een correcte aanname?	De Aanbestedende dienst bevestigt dit. Zie ook vraag en antwoord 212.
116.	PVE, eis 3.2	"In het aanbestedingsdocument is opgenomen dat Opdrachtnemer binnen 3 kalenderdagen na ontvangst van een verzoek tot het uitbrengen van een nadere offerte een offerte dient aan te leveren. Kan Opdrachtgever deze termijn verruimen van 3 naar 5 kalenderdagen, gerekend vanaf de datum van ontvangst van het verzoek tot het uitbrengen van de nadere offerte? Deze verruiming stelt inschrijvers in staat om de uitvraag zorgvuldig te analyseren, de benodigde capaciteit en expertise af te stemmen, de voorgestelde aanpak en planning uit te werken en de offerte intern te laten controleren. Dit draagt naar onze mening bij aan de kwaliteit, vergelijkbaarheid en zorgvuldigheid van de uitgebrachte	De Aanbestedende dienst gaat akkoord met 5 kalenderdagen.

Nr.	Verwijzing	Vraag	Antwoord
		nadere offertes, zonder dat dit naar verwachting leidt tot een onevenredige vertraging van de dienstverlening."	
117.	Bijlage vooruitblik werkzaamheden perceel 1 t/m 3	Onder 'vooruitblik werkzaamheden : team data & Integratie (perceel 3) staat als laatste bullet genoemd dat het 'ontwikkelen van een AI- en Data Science strategie in samenwerking met andere teams binnen SBB' als speerpunt genoemd. Welke expertise heeft SBB zelf gedurende deze opdracht op Data & Integratievlak beschikbaar?	Binnen de Aanbestedende dienst is relevante expertise op het gebied van Data & Integratie en Data Science aanwezig. Binnen Team Data & Integratie wordt momenteel gebruikgemaakt van een externe Data Scientist. Tegelijkertijd loopt een wervingstraject voor het structureel invullen van deze expertise met een interne Data Scientist. Daarnaast beschikt een andere afdeling binnen de Aanbestedende dienst over een interne Data Scientist, waarmee kennis en expertise binnen de organisatie kan worden gedeeld. Meer algemene kennis en ervaring op het gebied van AI is daarnaast breder binnen de Aanbestedende dienst aanwezig en is niet uitsluitend belegd binnen Team Data & Integratie. De Aanbestedende dienst beschikt daarmee over eigen kennis en expertise om de ontwikkeling van de AI- en Data Science-strategie inhoudelijk mede vorm te geven. Afhankelijk van de benodigde capaciteit en specifieke expertise kan aanvullende externe ondersteuning worden ingezet. Van de Opdrachtnemer wordt daarbij verwacht dat deze waar nodig aansluit op en samenwerkt met de aanwezige kennis en expertise binnen de Aanbestedende dienst.
118.	Bijlage vooruitblik werkzaamheden perceel 1 t/m 3	Onder 'vooruitblik werkzaamheden : team data & Integratie (perceel 3) staat als laatste bullet genoemd dat het 'ontwikkelen van een AI- en Data Science strategie in samenwerking met andere teams binnen SBB' als speerpunt genoemd. Hoeveel 'andere teams binnen SBB' worden bedoeld? En welke expertise heeft SBB zelf op Data & Integratievlak beschikbaar?	Met "andere teams binnen SBB" wordt niet een vooraf vastgesteld of limitatief aantal teams bedoeld. Welke teams worden betrokken, is afhankelijk van de onderwerpen die binnen de AI- en Data Science-strategie aan de orde komen en de impact daarvan op de organisatie. Hierbij kan het bijvoorbeeld gaan om teams die werken met data, informatievoorziening, processen of dienstverlening. De ontwikkeling van de strategie vindt daarmee organisatiebreed in samenwerking plaats, waarbij de relevante teams en expertise worden betrokken op basis van het onderwerp en de benodigde kennis. De Aanbestedende dienst verwacht dat de Product Owner en het Team Data & Integratie hierin een coördinerende rol vervullen.
119.	Selectieleidraad	Kunt u bevestigen welke documenten in de selectiefase dienen te worden ingediend ten aanzien van referenties? Begrijpen wij correct dat uitsluitend voor de kerncompetenties een ondertekende referentieverklaring conform het	Gegadigde dient uitsluitend voor de kerncompetenties een ondertekende referentieverklaring conform het referentieformat bij te voegen.

Nr.	Verwijzing	Vraag	Antwoord
		referentieformat moet worden ingediend en dat voor de selectiecriteria uitsluitend een beschrijvend document van maximaal 2 A4 per selectie criterium wordt gevraagd?	Zie verder vraag en antwoord 47.
120.	Eis 3.6 / AI-oplossingen / opzeggingsgrond (eis 3.6)	Kan Opdrachtgever nader toelichten in welke gevallen sprake is van het niet voldoen van een AI-oplossing aan de van toepassing verklaarde voorwaarden en op basis van welke criteria wordt vastgesteld dat de betreffende dienst niet meer zonder inzet van AI kan worden afgenomen?	Zie vraag en antwoord 26, 39 en 40.
121.	Eis 3.6 / AI-oplossingen / opzeggingsgrond (eis 3.6)	Eis 3.6 lijkt uit te gaan van de inzet van een AI-oplossing binnen de dienstverlening. Kan Opdrachtgever nader toelichten welke typen AI-oplossingen hieronder worden verstaan?	Zie vraag en antwoord 26, 39 en 40.
122.	Paragraaf 2.2.4 - pag 10 / Verhouding resultaat- en inspanningsopdrachten	In paragraaf 2.2.4 wordt onderscheid gemaakt tussen inhuuropdrachten met een inspanningsverplichting en resultaatsopdrachten. Kan Opdrachtgever een nadere indicatie geven van de verwachte verhouding tussen beide opdrachtvormen binnen perceel 1 t/m 3 en aangeven voor welke typen werkzaamheden of dienstverlening naar verwachting primair gebruik zal worden gemaakt van een resultaatsopdracht respectievelijk een inspanningsverplichting?	Zie vraag en antwoord 20 en 36.
123.	Eis 3.4 / AI-besparingen	In het Programma van Eisen is opgenomen dat kosten- en/of tijdbesparingen als gevolg van het gebruik van AI met Opdrachtgever dienen te worden gedeeld. Kan Opdrachtgever nader toelichten op welke wijze dergelijke besparingen worden vastgesteld, ten opzichte van welke referentiesituatie deze worden beoordeeld en welke objectieve uitgangspunten daarbij worden gehanteerd?	Zie vraag en antwoord 26.
124.	Artikel 11 / Deeloplevering en projectfasering	Kan Opdrachtgever bevestigen dat bij omvangrijke resultaatsopdrachten deelopleveringen en tussentijdse acceptatiemomenten kunnen worden overeengekomen, zodat resultaten gefaseerd kunnen worden beoordeeld en geaccepteerd?	Afhankelijk van de omvang kunnen inderdaad deelopleveringen overeengekomen worden. Tussentijdse acceptatiemomenten kunnen in onderling overleg afgesproken worden.
125.	Paragraaf 2.2.4 - pag 10 / Acceptatie van resultaatsopdrachten	Kan Opdrachtgever bevestigen dat bij resultaatsopdrachten vooraf objectieve en toetsbare acceptatiecriteria zullen worden overeengekomen, zodat voor beide partijen helder is op basis van welke criteria acceptatie van de resultaten plaatsvindt?	Ja, er zal in elke Nadere Opdracht een duidelijk resultaat beschreven zijn
126.	5.2.1. Selectiecriteria / Aantal pagina's per SC	Gezien de vraagstelling, de te beschrijven onderwerpen en de mogelijkheid om maximaal 3 referentiecasses te beschrijven, acht Inschrijver het huidige maximum van 2 A4 zeer krap. Inschrijver verzoekt SBB daarom het maximaal aantal A4 per selectie criterium uit te breiden van 2 naar 3 A4. Gaat SBB hiermee akkoord?	Niet akkoord. De gestelde paginalimieten zijn bewust gekozen om Gegadigden te stimuleren hun beantwoording kernachtig, duidelijk en gestructureerd weer te geven. Van Gegadigden wordt verwacht dat zij beschikken over voldoende expertise om de relevante informatie bondig te formuleren.
127.	Paragraaf 2.2.7 - pag 16 / Planning	Welke activiteiten verwacht SBB tussen voorlopige gunning en 1 maart 2027?	Meer informatie over de procedure na voorlopige gunning wordt bekendgemaakt in de Gunningsfase.

Nr.	Verwijzing	Vraag	Antwoord
128.	Paragraaf 2.2.4 - pag 10 / Indeling percelen	Kan SBB toelichten welke criteria en afwegingen worden gehanteerd bij de beslissing om een opdracht perceeloverstijgend uit te zetten, en hoe deze in de praktijk worden toegepast?	Zie vraag en antwoord 73.
129.	Paragraaf 2.2.3 - pag 8 - 9 / IT Partnerschap	Welke doelstellingen wil SBB over vier jaar aantoonbaar gerealiseerd hebben door de nieuwe IT-partnerstrategie?	Het doel van deze nieuwe inkoopstrategie is de kwaliteit, continuïteit, kennisontwikkeling en wendbaarheid van de IT-dienstverlening te verhogen.
130.	Paragraaf 2.2.11 - pag 19 / Social Return	Klopt het dat uw belangrijkste doelstelling met Social Return on Investment is het realiseren van stageplekken? Of zijn er ook andere doelstellingen waar rekening mee gehouden dient te worden?	Zie vraag en antwoord 107.
131.	Open Source	Verwacht de SBB dat er binnen de digitaliserings strategie invulling wordt gegeven op basis van Open Source? En zo ja, heeft SBB reeds een bepaalde voorkeur?	De Aanbestedende dienst sluit dit niet uit en heeft hier geen speciale voorkeur.
132.	Visie op soevereiniteit	Hoe kijkt uw organisatie aan tegen digitale soevereiniteit en welke aspecten hierbinnen zijn van belang voor u?	De Aanbestedende dienst heeft de voorkeur voor oplossingen die de digitale soevereiniteit bevorderen, mits deze voldoen aan de eisen.
133.	Kennisniveau organisatie	Hoe zou u het kennisniveau van uw organisatie willen omschrijven aangaande IT en AI?	Goed.
134.	Selectieleidraad	Voor Perceel 1 t/m 3 vraagt u referenties op en stelt eisen aan het personeel van Opdrachtnemers. Onze vraag is het ook toegestaan om in voorkomende gevallen voor zowel de inhuuropdracht met inspanningsverplichting als ook resultaatsopdracht onder onze verantwoordelijkheid extern personeel in te huren (zzp of in loondienst bij een partnerleverancier)? Graag uw antwoord s.v.p.	Dit is niet toegestaan. De percelen 1 t/m 3 zijn nadrukkelijk ingericht als een IT-partnerschap waarbij Opdrachtnemer beschikt over relevante expertise en specialistische IT-professionals in eigen dienst. Dit komt terug in de geschiktheidseisen en selectiecriteria, waarin voor de percelen 1 t/m 3 wordt gevraagd naar referentieopdrachten met specialisten in eigen dienst en naar de inzet van specialistische en schaarse IT-functies vanuit het eigen personeelsbestand. Daarnaast zijn voor deze percelen ook eisen gesteld aan de beschikbaarheid van gekwalificeerd personeel in eigen dienst (zie Selectieleidraad, par 4.5.5). Perceel 4 betreft juist de brokerfunctie voor de inhuur van overige IT-functies. Binnen dit perceel brengt de Opdrachtnemer vraag en aanbod van externe inhuur bij elkaar en kunnen kandidaten worden aangeboden die zzp'er zijn of in dienst zijn bij andere ondernemingen. Het doel en de inrichting van perceel 4 verschillen daarmee wezenlijk van de IT-partnerpercelen 1 t/m 3. Daarnaast is in de Selectieleidraad, par. 2.2.6, bepaald dat een ondernemer een verzoek tot deelname kan indienen voor perceel 1 t/m 3 óf perceel 4. Indien een Gegadigde zich aanmeldt voor perceel 4, mag uitsluitend voor perceel 4 een Aanmelding worden ingediend.

Nr.	Verwijzing	Vraag	Antwoord
135.	Selectieleidraad	• Perceel 4 U geeft aan dat bij punt 3 op pagina 14 "Indien Opdrachtnemer in het geval van Perceel 1 t/m 3 niet binnen 3 Werkdagen een naar oordeel van SBB passende kandidaat kan aanbieden SBB zich het recht voorbehoud om de inhuuropdracht elders uit te zetten". Wij gaan ervanuit dat u dan doelt op inhuur-opdrachten met een inspanningsverplichting en niet 3 Werkdagen voor een resultaatsopdracht. Graag uw bevestiging s.v.p.	De termijn van drie werkdagen ziet op het tijdig melden dat niet of niet volledig aan de aanvraag kan worden voldaan. Dit geldt voor alle Nadere offerteaanvragen. Zie ook vraag en antwoord 24.
136.	Selectieleidraad	• U beschrijft Perceel 3 – Data & integratie en verzoekt om ondersteuning bij het ontwikkelen van een toekomstbestendige data- en integratievoorziening, met nadruk op advies, ontwerp, governance en realisatiebegeleiding. Nu geeft u aan dat u twee Opdrachtnemers voor dit perceel gaat contracteren. Kunt u ons aangeven hoe u de samenwerking tussen de twee geselecteerde Opdrachtnemers en SBB voor zich ziet ten behoeve van Perceel 3? Graag uw visie hierop s.v.p.	De Aanbestedende dienst ziet voor perceel 3 een samenwerkingsmodel voor zich waarbij Opdrachtgever de regie, prioritering en inhoudelijke verantwoordelijkheid voor de doorontwikkeling van het data- en integratiedomein behoudt. Afhankelijk van de aard en omvang van de behoefte kan Opdrachtgever gebruik maken van één of beide gecontracteerde Opdrachtnemers. De ondersteuning zal in de praktijk veelal plaatsvinden door de inzet van medewerkers met specifieke kennis en ervaring. Deze medewerkers kunnen integraal onderdeel uitmaken van de teams van Opdrachtgever en werken daarbij nauw samen met medewerkers van Opdrachtgever en, indien aan de orde, met medewerkers van de andere gecontracteerde Opdrachtnemer. De wijze waarop een concrete behoefte wordt ingevuld, wordt per situatie door Opdrachtgever bepaald. Daarbij wordt gekeken naar onder meer de aard van de werkzaamheden, de benodigde expertise, de beschikbare capaciteit en de op dat moment geldende prioriteiten. Indien passend kan hiervoor een Nadere Opdracht worden verstrekt aan één Opdrachtnemer of kan een Nadere offerteaanvraag worden uitgezet conform de in de raamovereenkomst opgenomen systematiek. De gecontracteerde Opdrachtnemers worden nadrukkelijk niet beschouwd als afzonderlijke uitvoeringsorganisaties met een exclusief afgebakend werkgebied. Van Opdrachtnemers wordt verwacht dat zij, waar nodig, professioneel samenwerken met Opdrachtgever en met andere bij de uitvoering betrokken medewerkers en leveranciers. Opdrachtgever blijft daarbij verantwoordelijk voor de regie, aansturing, prioritering en samenhang binnen het data- en integratiedomein.

Nr.	Verwijzing	Vraag	Antwoord
137.	Selectieleidraad 2.2.4 Scope	Als onderdeel van uw nieuwe inkoopstrategie geeft u een beschrijving van de te leveren IT-dienstverlening en daarna twee hoofdvormen: 1. inhuuropdracht met inspanningsverplichting en 2. Resultaatoopdracht. Vraag 1 Kunt u bij benadering aangeven wat uw verwachting is ten aanzien van de verhouding tussen de twee beschreven hoofdvormen s.v.p. Vraag 2 Gelet op het feit dat er sprake is van een nieuwe inkoopstrategie met twee hoofdvormen kunt u aangeven of u straks ook aan forecasting kan doen ten behoeve van beide hoofdvormen dan wel in ieder geval ten aanzien van resultaatverantwoordelijke opdrachten?	Zie vraag en antwoord 20 en 36. Tijdens de accountgesprekken zullen de plannen en vooruitzichten over en weer kunnen worden gedeeld.
138.	Selectieleidraad	Is het enterprise datawarehouse beoogd op Microsoft Fabric? Is de architectuur al bepaald of maakt architectuurontwerp deel uit van de opdracht? Hoeveel medewerkers telt het team Data & Integratie van SBB zelf, en welke rollen (product owner, architect, data engineers) zijn intern belegd? Wordt het ontwikkelen van de AI- en data-sciencestrategie uitgevraagd via perceel 3, of ziet u dit als een adviesopdracht buiten de raamovereenkomst?	Het enterprise datawarehouse is beoogd te worden gerealiseerd op Microsoft Fabric. De keuze voor Microsoft Fabric als platform is reeds gemaakt. De hoofdlijnen van de architectuur zijn vastgesteld. De verdere uitwerking van de solutionarchitectuur vindt momenteel plaats. Het architectuurontwerp maakt daarmee onderdeel uit van de voorbereidende werkzaamheden en wordt verder geconcretiseerd voordat de realisatie start. Van Opdrachtnemer wordt verwacht dat deze binnen de vastgestelde architectuurkaders invulling geeft aan de verdere technische realisatie en waar relevant bijdraagt aan de verdere uitwerking daarvan. Team Data & Integratie bestaat momenteel uit 9 medewerkers. Binnen het team is de rol van product owner intern belegd, en de data engineers zijn deels intern en deels extern belegd. Daarnaast is binnen de Aanbestedende dienst intern expertise aanwezig op het gebied van data science en data architectuur. De exacte samenstelling en omvang van het interne team kan gedurende de looptijd van de Opdracht wijzigen. Opdrachtnemer dient daarom rekening te houden met samenwerking tussen interne medewerkers van Opdrachtgever en de door Opdrachtnemer ingezette medewerkers. De ontwikkeling van de AI- en data-sciencestrategie wordt primair door de Aanbestedende dienst zelf uitgevoerd en valt daarmee niet aan te merken als een opdracht waarbij de volledige strategische advisering wordt uitbesteed.

Nr.	Verwijzing	Vraag	Antwoord
			Indien gedurende de ontwikkeling behoefte bestaat aan aanvullende expertise, advies of ondersteuning bij de uitvoering, kan hiervoor gebruik worden gemaakt van externe capaciteit. Deze ondersteuning kan, indien passend, binnen de scope van perceel 3 worden ingekocht via de raamovereenkomst. De Aanbestedende dienst verwacht op dit moment niet dat de volledige ontwikkeling van de AI- en data-sciencestrategie als zelfstandige adviesopdracht aan een Opdrachtnemer wordt uitbesteed.
139.	Art 22 Arbit	Artikel 22.2 ARBIT-2022 bepaalt dat Opdrachtgever vervanging van Personeel kan verlangen indien hij de inzet daarvan "om redenen in de persoon gelegen" niet langer wenselijk acht. Artikel 22.3 bepaalt vervolgens dat Opdrachtnemer in beginsel geen met de vervanging verband houdende kosten aan Opdrachtgever in rekening mag brengen. De formulering "om redenen in de persoon gelegen" is ruim en bevat geen objectieve maatstaf. Bovendien ligt het niet voor de hand dat alle kosten van vervanging voor rekening van Opdrachtnemer komen indien Opdrachtgever om vervanging verzoekt zonder dat sprake is van een tekortkoming van de betreffende professional of Opdrachtnemer. Kan Aanbestedende dienst bevestigen dat vervanging op grond van artikel 22.2 uitsluitend kan worden verlangd indien daarvoor een objectieve en redelijke grond bestaat die verband houdt met het functioneren, de geschiktheid of het gedrag van de betreffende professional? Kan tevens worden bevestigd dat kosten die samenhangen met een door Opdrachtgever verlangde vervanging slechts voor rekening van Opdrachtnemer komen indien de aanleiding voor de vervanging aan Opdrachtnemer of de betreffende professional kan worden toegerekend?	Artikel 22 blijft onverkort van toepassing. Een verzoek tot vervanging wordt gebaseerd op een redelijke grond die verband houdt met de inzet van de betreffende persoon. Opdrachtgever zal daarbij zorgvuldig handelen en een besluit tot vervanging niet lichtvoetig nemen. Eventuele kosten die gepaard gaan met vervanging van personeel komen in beginsel niet voor rekening van Opdrachtgever, tenzij Opdrachtnemer aantoont dat het verzoek tot vervanging geen redelijke grondslag had. Zie ook eis 4.4 in het Concept-Programma van Eisen perceel 1-3 inzake overdracht.
140.	Art 50 arbit	Artikel 50 ARBIT-2022 bepaalt dat indien de Overeenkomst is aangegaan met het oog op uitvoering door één of meer specifieke personen, Opdrachtnemer ervoor zorgt dat deze personen daadwerkelijk met de uitvoering belast worden en blijven. Bij een Inhuuropdracht met inspanningsverplichting kan de inzet betrekking hebben op een specifiek geselecteerde professional. Opdrachtnemer kan echter niet garanderen dat deze persoon gedurende de gehele looptijd beschikbaar blijft, bijvoorbeeld wegens ziekte, uitdiensttreding of andere omstandigheden die	De Aanbestedende dienst bevestigt dit. Zie ook vraag en antwoord 17.

Nr.	Verwijzing	Vraag	Antwoord
		redelijkerwijs buiten de invloedssfeer van Opdrachtnemer liggen. Kan Aanbestedende dienst bevestigen dat artikel 50 geen absolute garantie inhoudt dat een specifieke persoon gedurende de volledige looptijd ingezet blijft en dat, indien deze persoon redelijkerwijs niet langer beschikbaar is, Opdrachtnemer de mogelijkheid heeft een minimaal gelijkwaardige vervanger aan te bieden? Kan tevens worden bevestigd dat het niet langer beschikbaar zijn van een specifieke persoon door omstandigheden die redelijkerwijs buiten de invloedssfeer van Opdrachtnemer liggen op zichzelf geen tekortkoming van Opdrachtnemer vormt?	
141.	Art 61 - 67 Arbit	Voor zover de artikelen 61 tot en met 67 ARBIT-2022 van toepassing zijn op een Nadere Overeenkomst, bepaalt artikel 62 ARBIT-2022 dat Opdrachtnemer garandeert dat hij steeds over voldoende Personeel kan beschikken om de Overeenkomst naar behoren uit te voeren. De Raamovereenkomst kent echter geen afnamegarantie, terwijl Opdrachtnemer evenmin onbeperkte capaciteit gedurende de gehele looptijd kan reserveren voor toekomstige, nog onbekende Nadere Opdrachten. Kan Aanbestedende dienst bevestigen dat artikel 62, indien van toepassing, uitsluitend ziet op de personele capaciteit die redelijkerwijs noodzakelijk is voor de uitvoering van een reeds gesloten Nadere Overeenkomst en niet inhoudt dat Opdrachtnemer gedurende de looptijd van de Raamovereenkomst permanent voldoende capaciteit beschikbaar moet houden voor nog niet verstrekte Nadere Opdrachten? Kan tevens worden bevestigd dat bij uitval van Personeel wegens bijvoorbeeld ziekte of vertrek van een medewerker sprake is van een verplichting om zich redelijkerwijs in te spannen voor passende vervanging en niet van een absolute garantie dat onmiddellijk vervangend Personeel beschikbaar is?	De Aanbestedende dienst bevestigt dat artikel 62 in beginsel ziet op de personele capaciteit die redelijkerwijs noodzakelijk is voor de uitvoering van een gesloten Nadere Overeenkomst. De Aanbestedende dienst erkent dat er geen sprake kan zijn van een absolute garantie. Van Opdrachtnemer wordt wel verwacht dat deze gedurende de looptijd van de raamovereenkomst qua capaciteit rekening houdt met eventuele Nadere offerteaanvragen zodat in de behoefte van Opdrachtgever kan worden voorzien. Bij uitval van personeel wordt van Opdrachtnemer verwacht dat deze zich aantoonbaar inspant om zo spoedig mogelijk in passende vervanging te voorzien. Van een garantie op onmiddellijke vervanging is geen sprake.
142.	Arbit	De Selectieleidraad onderscheidt uitdrukkelijk twee opdrachtvormen: de Inhuuropdracht met inspanningsverplichting en de Resultaatsopdracht. Bij een Inhuuropdracht met inspanningsverplichting staat de inzet van één of meerdere professionals op basis van een afgesproken inzet en tarief centraal. ARBIT-2022 hanteert daarnaast het begrip Detachering, gedefinieerd als het ter beschikking stellen van Personeel om onder leiding en toezicht van Opdrachtgever werkzaamheden te verrichten. Artikel 61 bepaalt uitdrukkelijk dat de artikelen 61 tot en met 67 uitsluitend van toepassing zijn indien de betreffende Overeenkomst	Nadere Opdrachten op basis van een inspanningsverplichtingen dienen te worden verstaan in de zin van artikel 48.1 en artikel 61.

Nr.	Verwijzing	Vraag	Antwoord
		nadrukkelijk als Overeenkomst van Detachering is benoemd. Kan Aanbestedende dienst verduidelijken of iedere Inhuuropdracht met inspanningsverplichting tevens als Detachering in de zin van artikel 61 ARBIT-2022 wordt aangemerkt? Indien dit niet het geval is, kan Aanbestedende dienst bevestigen dat de artikelen 61 tot en met 67 uitsluitend van toepassing zijn indien dit in de betreffende Nadere Overeenkomst uitdrukkelijk is bepaald en de feitelijke uitvoering ook kwalificeert als Detachering in de zin van artikel 48.1 ARBIT-2022?	
143.	Art 14.3 - Arbit	Artikel 14.3 ARBIT-2022 bepaalt dat een overeengekomen korting of boete geldt onverminderd onder meer het recht op nakoming, schadevergoeding en ontbinding. Hierdoor kan voor dezelfde tekortkoming cumulatief ontstaan van een boete of korting én volledige schadevergoeding. Kan Aanbestedende dienst bevestigen dat een eventuele boete, korting, service credit of malus die in een Nadere Overeenkomst wordt overeengekomen in mindering strekt op een eventuele schadevergoeding die wegens dezelfde tekortkoming verschuldigd is, zodat geen sprake kan zijn van dubbele compensatie voor dezelfde tekortkoming? Kan tevens worden bevestigd dat eventuele boetes, kortingen of service credits onder de overeengekomen aansprakelijkheidslimiet vallen? Voor zover dergelijke sancties worden gekoppeld aan het niet behalen van een vooraf bepaald resultaat, kan Aanbestedende dienst bovendien bevestigen dat deze uitsluitend passend zijn bij een Resultaatsopdracht en niet zonder nadere specifieke afspraak worden toegepast op een Inhuuropdracht met inspanningsverplichting?	De Aanbestedende dienst bevestigt dat een eventuele boete, korting, service credit of malus wordt verrekend met een eventuele schadevergoeding. Eventuele boetes, kortingen, service credits of malus, voor zover hierover afspraken zijn vastgelegd, vallen niet automatisch onder de aansprakelijkheidsregeling. Of hier wel of geen sprake van is wordt per Nadere Overeenkomst overeengekomen.
144.	Art 14.4 - Arbit	Artikel 14.4 ARBIT-2022 bepaalt dat Meerwerk slechts voor vergoeding in aanmerking komt nadat Opdrachtgever daarmee heeft ingestemd. Dit is met name relevant bij Resultaatsopdrachten, waarbij gedurende de uitvoering wijzigingen kunnen optreden in scope, uitgangspunten, afhankelijkheden, planning of instructies van Opdrachtgever die aantoonbaar leiden tot aanvullende werkzaamheden. Kan Aanbestedende dienst bevestigen dat indien Opdrachtgever bij een Resultaatsopdracht de scope, specificaties, planning, uitgangspunten of andere voor de uitvoering relevante omstandigheden wijzigt, partijen de gevolgen daarvan voor prijs, planning en capaciteit vooraf in redelijkheid vaststellen, en dat Opdrachtnemer	De Aanbestedende dienst bevestigt deze punten. Artikel 14.4 blijft verder onverkort van toepassing.

Nr.	Verwijzing	Vraag	Antwoord
		niet gehouden is dergelijke aanvullende werkzaamheden binnen de oorspronkelijk overeengekomen prijs uit te voeren? Kan tevens worden bevestigd dat Opdrachtgever zijn instemming met aantoonbaar noodzakelijk Meerwerk niet op onredelijke gronden zal onthouden? Voor een Inhuuropdracht met inspanningsverplichting gaan Gegadigden ervan uit dat aanvullende werkzaamheden in beginsel leiden tot aanvullende inzet die op basis van de daadwerkelijk bestede en goedgekeurde uren wordt gefactureerd. Kan Aanbestedende dienst dit bevestigen?	
145.	Art 30.6 Arbit	De Selectieleidraad bepaalt dat Aanbestedende dienst de Raamovereenkomst tussentijds kan opzeggen met inachtneming van een opzegtermijn van zes maanden. Artikel 30.6 ARBIT-2022 bepaalt daarentegen dat Opdrachtgever een Overeenkomst schriftelijk kan opzeggen, eventueel met onmiddellijke ingang. Kan Aanbestedende dienst bevestigen dat de in de Selectieleidraad opgenomen opzegtermijn van zes maanden prevaleert boven artikel 30.6 ARBIT-2022 en dat de Raamovereenkomst derhalve niet op grond van artikel 30.6 met onmiddellijke ingang kan worden opgezegd? Kan tevens worden verduidelijkt welke opzegregeling geldt voor een lopende Resultaatsopdracht respectievelijk een Inhuuropdracht met inspanningsverplichting? Kan daarbij worden bevestigd dat bij tussentijdse opzegging zonder tekortkoming van Opdrachtnemer in ieder geval de reeds verrichte werkzaamheden en redelijkerwijs aangegane, niet meer vermijdbare verplichtingen worden vergoed?	Zie vraag en antwoord 10. De specifieke voorwaarden die gelden voor Nadere Opdrachten worden vastgelegd in Nadere overeenkomsten. De regeling voor vergoeding vindt plaats volgens artikel 30.7 t/m 30.9.
146.	Art 47.1 - Arbit	Artikel 47.1 ARBIT-2022 bepaalt dat Opdrachtgever te allen tijde kan verlangen dat Leverancier in escrow voorziet, ook indien dit aanvankelijk niet is overeengekomen. Artikel 47.4 geeft Opdrachtgever eveneens het recht gedurende de looptijd alsnog een escrowregeling te verlangen. Binnen perceel 1 t/m 3 kan in het kader van Resultaatsopdrachten gebruik worden gemaakt van standaardsoftware, SaaS, cloudoplossingen, open-sourcecomponenten en programmatuur van derden. Bij een Inhuuropdracht met inspanningsverplichting is een escrowverplichting in beginsel evenmin passend, omdat de opdracht ziet op inzet van professionals en niet noodzakelijk op levering van standaardprogrammatuur.	Zie ook vraag en antwoord 16 en 81.

Nr.	Verwijzing	Vraag	Antwoord
		Kan Aanbestedende dienst bevestigen dat artikel 47 ARBIT-2022 uitsluitend van toepassing is indien in een concrete Nadere Overeenkomst uitdrukkelijk is overeengekomen dat Opdrachtnemer eigen standaardprogrammatuur levert waarvoor een escrowvoorziening redelijkerwijs mogelijk en noodzakelijk is? Kan tevens worden bevestigd dat geen escrowverplichting geldt voor SaaS-, cloud- en standaardsoftware van derden, open-sourceprogrammatuur, een Inhuuropdracht met inspanningsverplichting of andere programmatuur waarvan Opdrachtnemer niet over de broncode en de benodigde rechten beschikt?	
147.	Artikel 8.1	Artikel 8.1 ARBIT-2022 bepaalt dat intellectuele-eigendomsrechten op Prestaties die specifiek voor Opdrachtgever worden ontworpen of vervaardigd dan wel onder diens leiding, toezicht of instructies worden gerealiseerd, bij Opdrachtgever komen te berusten. Bij met name Resultaatsopdrachten kan Opdrachtnemer gebruikmaken van reeds bestaande en herbruikbare programmatuur, libraries, templates, frameworks, methodieken, modellen, tooling, knowhow en andere generieke bouwstenen. Deze kunnen worden verwerkt in een specifiek voor Opdrachtgever ontwikkeld resultaat. Kan Aanbestedende dienst bevestigen dat alle vóór of onafhankelijk van de Nadere Opdracht ontwikkelde intellectuele eigendomsrechten, alsmede generieke en herbruikbare componenten, tools, libraries, frameworks, templates, methodieken, knowhow en verbeteringen daarvan, bij Opdrachtnemer of diens licentiegever blijven berusten, ook indien deze worden gebruikt bij of verwerkt in een specifiek voor Opdrachtgever ontwikkelde Prestatie? Kan tevens worden bevestigd dat Opdrachtgever daarop uitsluitend de gebruiksrechten verkrijgt die noodzakelijk zijn om het voor hem ontwikkelde resultaat overeenkomstig de Nadere Overeenkomst te kunnen gebruiken?	De Aanbestedende dienst bevestigt dit.
148.	Arbit 12.3	Artikel 12.3 ARBIT-2022 bepaalt dat Wederpartij gedurende twaalf maanden na Acceptatie alle Gebreken voor eigen rekening herstelt. Binnen perceel 1 t/m 3 kunnen zowel Resultaatsopdrachten als Inhuuropdrachten met inspanningsverplichting worden verstrekt. Een algemene garantieperiode van twaalf maanden past niet bij een Inhuuropdracht met inspanningsverplichting, waarbij geen vooraf bepaald resultaat wordt gegarandeerd en wordt afgerekend op basis van daadwerkelijk bestede uren. Kan Aanbestedende dienst bevestigen dat artikel 12.3 uitsluitend van toepassing is	Zie vraag en antwoord 5. Voor zover bij de uitvoering gebruik wordt gemaakt van standaardsoftware, SaaS-diensten of andere oplossingen van derden, blijven de eventuele garanties en ondersteuningsvoorwaarden van de betreffende leverancier van toepassing. Dit laat echter onverlet dat Opdrachtnemer verantwoordelijk blijft voor een deugdelijke uitvoering van de Overeenkomst en zich actief dient in te spannen om eventuele problemen, storingen of gebreken op te lossen, waaronder begrepen

Nr.	Verwijzing	Vraag	Antwoord
		op concreet opgeleverde en geaccepteerde resultaten binnen een Resultaatsopdracht, en niet op een Inhuuropdracht met inspanningsverplichting? Kan tevens worden bevestigd dat voor standaardsoftware, SaaS en andere oplossingen van derden uitsluitend de door de betreffende leverancier aangeboden garanties en herstelverplichtingen gelden, voor zover Opdrachtnemer daarop redelijkerwijs invloed kan uitoefenen?	het coördineren van herstelmaatregelen en het onderhouden van contact met de betreffende leverancier indien dat voor oplossing van het probleem noodzakelijk is.
149.	Arbit 5.1	Eis 5.1 bepaalt dat Opdrachtnemer maandelijks achteraf factureert na verrichting en acceptatie van de ingediende uren. Artikel 11.1 ARBIT-2022 bepaalt daarentegen dat Opdrachtgever niet gehouden is tot betaling voordat Acceptatie van de Prestatie heeft plaatsgevonden. Ook artikel 15.1 koppelt de betalingstermijn aan het moment van Acceptatie indien dat later ligt dan de ontvangst van de factuur. Voor een resultaatsopdracht is een formeel acceptatiemoment passend. Bij een Inhuuropdracht met inspanningsverplichting, waarbij maandelijks wordt gefactureerd op basis van daadwerkelijk bestede en goedgekeurde uren, is een afzonderlijke Acceptatie van een Prestatie in de zin van artikel 11 ARBIT-2022 echter niet passend. Kan Aanbestedende dienst bevestigen dat bij een Inhuuropdracht met inspanningsverplichting de goedkeuring van de betreffende uren geldt als voldoende grondslag voor facturatie en betaling en dat artikel 11 ARBIT-2022 in zoverre niet van toepassing is? Kan tevens worden bevestigd dat voor een Inhuuropdracht met inspanningsverplichting de betalingstermijn van 30 kalenderdagen aanvangt na ontvangst van de correcte factuur en niet afhankelijk is van een afzonderlijk of later acceptatiemoment?	De Aanbestedende dienst bevestigt dit. Zie ook vraag en antwoord 6.
150.	Selectieleidraad	De Selectieleidraad bepaalt dat wanneer binnen de Overeenkomst een beroep wordt gedaan op Opdrachtnemer voor specifieke, specialistische kennis die gerelateerd is aan het expertisegebied, maar Opdrachtnemer deze kennis "niet per direct beschikbaar heeft", Aanbestedende dienst de mogelijkheid heeft buiten de Raamovereenkomst te treden. De term "niet per direct beschikbaar" is ruim en voor meerdere uitleg vatbaar. Bij specialistische IT-expertise is het gebruikelijk dat capaciteit niet steeds onmiddellijk beschikbaar is, maar bijvoorbeeld binnen enkele Werkdagen of na een korte mobilisatieperiode kan worden georganiseerd.	Onder per direct beschikbaar wordt verstaan: binnen de termijn(en) die hieraan verbonden zijn in de Nadere offerteaanvraag. Bij het bepalen van de termijn(en) houdt Opdrachtgever rekening met de aard en omvang van de Nadere Opdracht.

Nr.	Verwijzing	Vraag	Antwoord
		Kan Aanbestedende dienst verduidelijken wat onder “niet per direct beschikbaar” wordt verstaan? Kan tevens worden bevestigd dat Opdrachtnemer eerst een redelijke termijn krijgt om de gevraagde specialistische kennis beschikbaar te stellen voordat Aanbestedende dienst de opdracht buiten de Raamovereenkomst plaatst? Is Aanbestedende dienst bereid daarbij aan te sluiten bij de aard, urgentie en complexiteit van de betreffende opdracht, zodat niet reeds het ontbreken van onmiddellijke beschikbaarheid voldoende is om buiten de Raamovereenkomst in te kopen?	
151.	Selectieleidraad	De Selectieleidraad bepaalt dat indien een Nadere Opdracht redelijkerwijs niet onder perceel 1, 2 of 3 valt, of indien Aanbestedende dienst ervoor kiest deze niet onder één van deze percelen uit te zetten, de Nadere Opdracht via perceel 4 kan worden uitgezet. Voor Gegadigden is daarmee onvoldoende voorzienbaar welke opdrachten daadwerkelijk binnen perceel 1 t/m 3 zullen worden uitgezet. De formulering “ervoor kiest” lijkt Aanbestedende dienst immers de mogelijkheid te geven ook opdrachten die inhoudelijk wel binnen perceel 1, 2 of 3 vallen buiten de betreffende Raamovereenkomst te plaatsen. Kan Aanbestedende dienst bevestigen dat Nadere Opdrachten die naar hun aard en inhoud redelijkerwijs binnen perceel 1, 2 of 3 vallen in beginsel via de betreffende Raamovereenkomst worden uitgezet, en dat uitwijken naar perceel 4 uitsluitend plaatsvindt indien daarvoor objectieve, vooraf kenbare redenen bestaan? Kan Aanbestedende dienst tevens toelichten welke omstandigheden een dergelijke afwijking kunnen rechtvaardigen?	Perceel 4 betreft de invulling van een brokerfunctie. Indien de behoefte van Opdrachtgever niet past binnen de afbakeningen van perceel 1, 2 of 3, of Opdrachtgever op basis van de aard en omvang van de behoefte bepaald dat deze beter aansluit bij perceel 4, is Opdrachtgever vrij om de behoefte via perceel 4 in te vullen. Onder geen enkele omstandigheid is er sprake van een afnameverplichting door Opdrachtgever. Zie ook vraag en antwoord 70 en 134.
152.	PvE Eis 5.17	Eis 5.17 bepaalt dat Opdrachtnemer binnen 510 kalenderdagen na ontvangst van een factuur schriftelijk wordt geïnformeerd indien de factuur niet aan de gestelde voorwaarden voldoet. Gegadigden nemen aan dat hier sprake is van een verschrijving. Kan Aanbestedende dienst bevestigen welke termijn is bedoeld en Eis 5.17 dienovereenkomstig corrigeren?	Zie vraag en antwoord 30.

Nr.	Verwijzing	Vraag	Antwoord
153.	PvE Eis 4.12	Eis 4.12 geeft Opdrachtgever bij ziekte van twee weken of langer de mogelijkheid de betreffende Nadere Overeenkomst per direct te ontbinden. Pas daarna wordt vermeld dat Opdrachtnemer zich desgewenst inspant om een gelijkwaardige vervanger aan te bieden. Een onmiddellijke ontbindingsmogelijkheid na twee weken ziekte is verstrekkend, zeker indien Opdrachtnemer in staat is de continuïteit van de dienstverlening door middel van vervanging te waarborgen. Is Aanbestedende dienst bereid Eis 4.12 aan te passen zodat Opdrachtnemer bij langdurige ziekte eerst een redelijke termijn krijgt om een minimaal gelijkwaardige vervanger aan te bieden, en beëindiging van de Nadere Overeenkomst pas mogelijk is indien Opdrachtnemer daarin niet binnen die termijn slaagt of vervanging redelijkerwijs geen adequate oplossing biedt?	Zie vraag en antwoord 103.
154.	PvE Eis 4.4	Eis 4.4 verlangt bij vervanging een overlapperiode van minimaal twee weken waarin zowel de vertrekkende als de nieuwe medewerker werkzaam is en bepaalt dat de inzet van de nieuwe medewerker gedurende deze periode volledig voor rekening van Opdrachtnemer komt. Een overlapperiode van twee weken is niet in alle gevallen mogelijk, bijvoorbeeld bij ziekte, onverwacht vertrek van een medewerker of andere omstandigheden waarop Opdrachtnemer geen redelijke invloed kan uitoefenen. Daarnaast is een verplichte kosteloze inzet van twee medewerkers niet in alle omstandigheden proportioneel. Is Aanbestedende dienst bereid deze eis aldus aan te passen dat Opdrachtnemer zorgdraagt voor een redelijke en praktisch mogelijke overdracht, waarbij een overlapperiode alleen wordt toegepast voor zover dit redelijkerwijs mogelijk en noodzakelijk is? Kan tevens worden bevestigd dat kosteloze inzet van de vervanger tijdens een overlapperiode uitsluitend wordt verlangd indien de vervanging op initiatief van of wegens een aan Opdrachtnemer toerekenbare omstandigheid plaatsvindt?	Zie vraag en antwoord 103, 104 en 105
155.	PvE Eis 3.2 / Selectieleidraad	Binnen perceel 1 t/m 3 kunnen zowel inhuuropdrachten met een inspanningsverplichting als resultaatsopdrachten worden verstrekt. Tegelijkertijd wordt op verschillende plaatsen uitgegaan van een termijn van drie Werkdagen om aan een aanvraag te voldoen; indien binnen die termijn geen passende kandidaat kan worden aangeboden kan de opdracht bovendien elders worden uitgezet. Een termijn van drie Werkdagen kan bij een eenvoudige aanvraag voor een	De Aanbestedende dienst bevestigt dit. Zie ook vraag en antwoord 24 en 135.

Nr.	Verwijzing	Vraag	Antwoord
		individuele specialist mogelijk uitvoerbaar zijn, maar is niet zonder meer passend voor omvangrijkere resultaatsopdrachten waarvoor inhoudelijke analyse, teamvorming, solution design, begroting en prijsstelling nodig zijn. Kan Aanbestedende dienst bevestigen dat de reactietermijn per Nadere offerteaanvraag wordt afgestemd op aard, omvang en complexiteit van de betreffende opdracht en dat de termijn van drie Werkdagen niet zonder meer geldt voor resultaatsopdrachten?	
156.	Programma van Eisen	Eis 3.1 PvE verplicht Opdrachtnemer om op iedere uitgevraagde Nadere Opdracht een passende Nadere offerte aan te bieden. Het bij herhaling niet aanbieden daarvan kan leiden tot beëindiging of niet-verlenging van de Raamovereenkomst. Gelet op het feit dat geen afnamegarantie geldt en de Raamovereenkomst gedurende meerdere jaren uiteenlopende opdrachten kan omvatten, kan niet worden gegarandeerd dat op ieder moment voor iedere aanvraag passende capaciteit of specialistische expertise beschikbaar is. Kan Aanbestedende dienst bevestigen dat Opdrachtnemer een Nadere offerteaanvraag gemotiveerd mag afwijzen zonder dat dit als tekortkoming of als grond voor beëindiging/niet-verlenging geldt, indien bijvoorbeeld geen passende capaciteit beschikbaar is, de verlangde expertise redelijkerwijs niet beschikbaar is, de opdracht niet binnen de overeengekomen dienstverlening valt of geen verantwoorde aanbieding kan worden gedaan? Kan Aanbestedende dienst tevens objectief verduidelijken wat onder "bij herhaling" wordt verstaan?	De Aanbestedende dienst bevestigt dat Opdrachtnemer gemotiveerd een Nadere offerteaanvraag mag afwijzen. Het bij herhaling niet aanbieden van een passende Nadere offerte, ook al is deze gemotiveerd afgewezen, kán voor Opdrachtgever aanleiding vormen de raamovereenkomst met Opdrachtnemer te beëindigen respectievelijk niet te verlengen. Hierbij dient 'bij herhaling' te worden opgevat in de breedste zin – er is geen absoluut aantal wat direct leidt tot beëindiging van de raamovereenkomst.
157.	Programma van Eisen	Volgens Eis 6.4 moet Opdrachtnemer bij beëindiging kosteloos meewerken aan de transitie en kan bovendien een overbruggingsperiode van maximaal drie maanden worden verlangd waarin de dienstverlening volledig wordt voortgezet. Eis 6.8 bepaalt vervolgens dat de gehele exit in de overeengekomen tarieven of prijsstelling moet zijn inbegrepen en niet afzonderlijk wordt vergoed. Dit wijkt af van artikel 32.2 ARBIT-2022, waarin is bepaald dat exitdiensten in beginsel tegen de overeengekomen of gebruikelijke tarieven worden uitgevoerd en uitsluitend voor rekening van Wederpartij komen indien sprake is van een toerekenbare tekortkoming van Wederpartij. Is Aanbestedende dienst bereid de PvE-bepalingen in overeenstemming te brengen met artikel 32.2 ARBIT-2022, zodat reguliere beschikbaarstelling en overdracht van	Transitiewerkzaamheden worden in beginsel uitgevoerd tegen de in de raamovereenkomst overeengekomen tarieven behoudens indexering. De eerste zin van eis 6.4 wordt als volgt aangepast: 'Opdrachtgever verlangt van Opdrachtnemer na einddatum van de Overeenkomst, ook indien deze voortijdig wordt beëindigd, dat hij alle medewerking verleent om een goede overdracht van de dienstverlening (transitie) naar een nieuwe Opdrachtnemer te bewerkstelligen.' Eis 6.7 en 6.8 komen te vervallen.

Nr.	Verwijzing	Vraag	Antwoord
		reeds aanwezige informatie en documentatie onderdeel kan zijn van de dienstverlening, maar aanvullende transitiewerkzaamheden, kennisoverdracht en voortgezette dienstverlening gedurende een overbruggingsperiode worden vergoed tegen de geldende contracttarieven, tenzij de beëindiging het gevolg is van een toerekenbare tekortkoming van Opdrachtnemer?	
158.	Programma van Eisen	Eis 3.4 PvE bepaalt dat bij het opstellen van een Nadere offerte rekening moet worden gehouden met lagere kosten en tijdsbesparingen door het gebruik van AI en dat deze volledig met Opdrachtgever moeten worden gedeeld. Voor Gegadigden is niet duidelijk hoe dergelijke besparingen objectief moeten worden vastgesteld. Daarnaast kunnen efficiëntieverbeteringen voortkomen uit eigen investeringen, tooling, kennis, processen en bedrijfsvoering van Opdrachtnemer. Kan Aanbestedende dienst bevestigen dat Eis 3.4 uitsluitend betekent dat Opdrachtnemer bij zijn Nadere offerte rekening houdt met de daadwerkelijk voor de betreffende Nadere Opdracht benodigde inzet en kosten, maar dat hiermee geen open-book-verplichting ontstaat en Opdrachtnemer niet gehouden is algemene productiviteitswinst, interne kostenbesparingen, investeringen, marge of efficiencyvoordelen volledig aan Opdrachtgever door te geven?	Opdrachtnemer dient inzicht te geven in de daadwerkelijk voor de Opdracht benodigde inzet en kosten. Zie ook vraag en antwoord 26.
159.	AI-module artikelen 13.2, 13.3, 15 en 16	De AI-module bevat verplichtingen tot het verstrekken van onder meer broncode, technische specificaties, datasets, ontwikkelingsinformatie en modelparameters. Ook kan verstrekking van datasets van derden worden verlangd. Bij gebruik van standaardsoftware, SaaS-diensten of AI-oplossingen van derden beschikt Opdrachtnemer in de regel niet over dergelijke informatie en/of is Opdrachtnemer contractueel of op grond van intellectuele-eigendomsrechten niet bevoegd deze informatie aan Opdrachtgever te verstrekken. Kan Aanbestedende dienst bevestigen dat deze verplichtingen uitsluitend gelden voor zover Opdrachtnemer daadwerkelijk over de betreffende informatie beschikt én gerechtigd is deze aan Opdrachtgever te verstrekken? Kan tevens worden bevestigd dat Opdrachtnemer niet gehouden is broncode, datasets, modelparameters, bedrijfsgeheimen of andere vertrouwelijke informatie van leveranciers van standaardsoftware, SaaS- of AI-oplossingen te verkrijgen of te verstrekken indien de betreffende leverancier deze informatie niet beschikbaar stelt of verstrekking daarvan niet toestaat?	Zie vraag en antwoord 26, 39 en 40.

Nr.	Verwijzing	Vraag	Antwoord
160.	Selectieleidraad paragraaf 3.8.1/PvE Eisen 3.4 t/m 3.6	De AI-module wordt voor perceel 1 t/m 3 van toepassing verklaard. De AI-module vermeldt zelf echter dat deze is bedoeld voor de inkoop van AI-systemen die volgens de AI-verordening kwalificeren als hoog-risico-AI en dat een opdrachtspecifieke beoordeling van de passendheid van de bepalingen noodzakelijk is. De opdrachten binnen perceel 1 t/m 3 bestaan voor een belangrijk deel uit reguliere IT-dienstverlening en zullen niet noodzakelijk betrekking hebben op de levering van een hoog-risico-AI-systeem. Kan Aanbestedende dienst daarom bevestigen dat de AI-module niet generiek op iedere Nadere Overeenkomst en ieder gebruik van AI of AI-functionaliteit van toepassing is, maar uitsluitend indien een concrete Nadere Overeenkomst betrekking heeft op een AI-systeem waarvoor toepassing van de AI-module relevant is en dit vooraf uitdrukkelijk in de Nadere offerteaanvraag is bepaald? Kan tevens worden bevestigd dat de relevante onderdelen en bijlagen van de AI-module in dat geval per Nadere Overeenkomst concreet worden ingevuld?	Zie ook vraag en antwoord 26.
161.	Programma van Eisen	Eis 1.8 verlangt een beroepsaansprakelijkheids- en bedrijfsaansprakelijkheidsverzekering met een minimale dekking van € 500.000 per gebeurtenis en € 1.000.000 per jaar. Artikel 29.2 ARBIT-2022 verlangt daarentegen een verzekering tegen wettelijke aansprakelijkheid met een dekking van minimaal € 1.250.000 per aanspraak en een minimale jaarlijkse uitkering van 200% daarvan. Kan Aanbestedende dienst bevestigen dat voor deze aanbesteding de specifiek in Eis 1.8 opgenomen verzekeringsbedragen gelden en dat in zoverre wordt afgeweken van artikel 29.2 ARBIT-2022?	Zie vraag en antwoord 4, 7 en 8.
162.	Arbit Art 26	In artikel 26 ARBIT-2022 wordt geen expliciet onderscheid gemaakt tussen directe en indirecte schade. Gelet op de aard van de dienstverlening kan hierdoor onduidelijkheid ontstaan over de omvang van de mogelijke aansprakelijkheid. Is Aanbestedende dienst bereid te bepalen dat uitsluitend directe schade voor vergoeding in aanmerking komt en dat indirecte en gevolgschade wordt uitgesloten, waaronder in ieder geval gederfde winst, gemiste besparingen, reputatieschade, bedrijfsstagnatie en verlies of beschadiging van data, behoudens voor zover partijen voor een specifieke Nadere Overeenkomst uitdrukkelijk anders overeenkomen?	Zie vraag en antwoord 4, 7 en 8.
163.	Arbit 26.4	Artikel 26.4 ARBIT-2022 bepaalt dat de aansprakelijkheidslimieten onder meer vervallen bij schending van intellectuele-eigendomsrechten en bij aanspraken als gevolg van schending van privacywetgeving of instructies van de verwerkingsverantwoordelijke.	Zie vraag en antwoord 4, 7 en 8.

Nr.	Verwijzing	Vraag	Antwoord
		Een volledig ongelimiteerde aansprakelijkheid is voor deze risico's niet proportioneel en bovendien moeilijk of niet volledig verzekeraar. Is Aanbestedende dienst bereid deze aansprakelijkheden eveneens te limiteren, bijvoorbeeld tot maximaal 200% van de waarde van de betreffende Nadere Overeenkomst exclusief btw, dan wel 200% van de over de voorafgaande twaalf maanden verschuldigde vergoedingen?	
164.	Artikel 26.3 ARBIT-2022	beperkt de aansprakelijkheid voor overige schade tot viermaal de Vergoeding per gebeurtenis. Daarmee is sprake van een relatief hoge limiet zonder duidelijke totale aansprakelijkheidslimiet over een contractjaar of Nadere Overeenkomst. De Raamovereenkomst kent bovendien geen afnamegarantie en zal worden uitgevoerd door middel van meerdere afzonderlijke Nadere Overeenkomsten. Hierdoor kan een aansprakelijkheidslimiet die wordt gerelateerd aan de totale Raamovereenkomst of alle daaronder verstrekte opdrachten niet in verhouding staan tot de omvang en het risico van de concrete opdracht waarop de schade betrekking heeft. Is Aanbestedende dienst bereid de aansprakelijkheid te beperken tot maximaal 100% van de waarde van de Nadere Overeenkomst waarop de schade betrekking heeft, exclusief btw, dan wel – indien sprake is van een doorlopende Nadere Overeenkomst – 100% van de over de voorafgaande twaalf maanden verschuldigde vergoedingen, en deze limiet tevens als totale aansprakelijkheidslimiet voor de betreffende Nadere Overeenkomst te laten gelden?	Zie vraag en antwoord 4, 7 en 8.
165.	Programma van Eisen	Eis 1.17 bepaalt dat Opdrachtnemer aansprakelijk is voor alle schade, waaronder kosten, sancties en eventuele boetes, indien verplichtingen omtrent wet- en regelgeving niet tijdig of volledig worden nagekomen. Artikel 26 ARBIT-2022 bevat daarentegen een specifieke aansprakelijkheidsregeling met aansprakelijkheidslimieten. Kan Aanbestedende dienst bevestigen dat de aansprakelijkheid op grond van Eis 1.17 volledig wordt beheerst door artikel 26 ARBIT-2022 en dat Eis 1.17 geen zelfstandige of aanvullende ongelimiteerde aansprakelijkheid creëert? Kan Aanbestedende dienst dit ter voorkoming van interpretatieverschillen expliciet in Eis 1.17 opnemen?	Zie vraag en antwoord 4, 7, 8 en 29.
166.	5.2.1 Selectiecriteria perceel 1 t/m 3, Selectiecriterium 2, pagina 48	In paragraaf 5.2.1 vraagt u bij Selectiecriterium 2 aan te tonen dat de specialistische en schaarse IT-functies zijn ingezet "gedurende een substantiële periode". Anders dan bij Selectiecriterium 1 en bij de kerncompetenties, waar u een periode van minimaal 12 aaneengesloten maanden hanteert, is deze periode niet gekwantificeerd. Kunt u aangeven wat u in dit kader onder een substantiële periode verstaat, bijvoorbeeld door een minimum aantal aaneengesloten maanden te	Zie vraag en antwoord 67.

Nr.	Verwijzing	Vraag	Antwoord
		noemen? Een expliciete invulling voorkomt dat Gegadigden dit begrip verschillend interpreteren en bevordert een gelijke en toetsbare beoordeling van de Aanmeldingen.	
167.	4.5.5 Diploma's perceel 1 t/m 3, pagina 44 en Concept-PvE eis 1.14	Voor perceel 3 eist u personeel in eigen dienst met een DP-700 certificering "of vergelijkbaar". Kunt u verduidelijken welke certificeringen u als vergelijkbaar aanmerkt? Wij gaan er daarbij van uit dat de voorganger DP-203 (Data Engineering on Microsoft Azure) hieronder valt, aangezien DP-700 deze certificering opvolgt en Microsoft de leerdoelen grotendeels overlapt. Kunt u dit bevestigen, en aangeven of ook DP-600 als vergelijkbaar wordt beschouwd?	De Aanbestedende dienst bevestigt dat de eerder behaalde Microsoft-certificering DP-203 (Data Engineering on Microsoft Azure) als vergelijkbaar wordt beschouwd met de gevraagde DP-700-certificering. DP-203 is door Microsoft inmiddels buiten gebruik gesteld en DP-700 is hiervoor als opvolgende certificering geïntroduceerd. Ten aanzien van DP-600 (Fabric Analytics Engineer Associate) merkt de Aanbestedende dienst op dat deze certificering inhoudelijk een ander accent heeft dan DP-700 (Fabric Data Engineer Associate). DP-600 richt zich primair op het implementeren van analytics-oplossingen binnen Microsoft Fabric, terwijl DP-700 gericht is op data-engineering binnen Microsoft Fabric. DP-600 wordt daarom niet op voorhand als gelijkwaardig aan DP-700 aangemerkt. Het staat Gegadigden vrij om ook andere certificeringen aan te voeren als vergelijkbaar, mits zij desgevraagd de gelijkwaardigheid hiervan kunnen onderbouwen.
168.	4.5.5 Diploma's perceel 1 t/m 3, pagina 44	U eist dat Opdrachtnemer beschikt over minimaal 3 passende kandidaten per kwalificatie. Kunt u bevestigen dat deze kandidaten op het moment van de Aanmelding in dienst dienen te zijn bij Gegadigde, en dat het gaat om het beschikken over de kwalificatie en niet om een toezegging van beschikbaarheid voor SBB gedurende de looptijd?	Gegadigde dan wel Opdrachtnemer dient op het moment van het indienen van een Aanmelding én gedurende de looptijd van de raamovereenkomst te voldoen aan de gestelde geschiktheidseisen. Dit betekent dat Gegadigde dient te beschikken over het vereisten aantal passende kandidaten in eigen dienst die voldoen aan de gestelde geschiktheidseisen. Zie eis 1.14 van het Concept-Programma van Eisen perceel 1-3. Dit houdt niet in dat iedere persoon die op dit moment werkzaam is voor Gegadigde en voldoet aan de gestelde eis gedurende de volledige looptijd exclusief voor Opdrachtgever beschikbaar moet zijn. Wel moet sprake zijn reële, inzetbare medewerkers uit het eigen personeelsbestand waarmee aan de geschiktheidseis wordt voldaan. De certificeringen mogen binnen de kandidatenpool gezamenlijk worden afgedekt, tenzij uitdrukkelijk anders is bepaald. Zie ook vraag 21 en 22.

Nr.	Verwijzing	Vraag	Antwoord
169.	5.2.1 Selectiecriteria 1, pagina 47	U vraagt referenties waarvoor Gegadigde in de 36 maanden voorafgaand aan de uiterste datum voor het indienen van een Aanmelding werkzaamheden heeft verricht, en definieert een IT-partner als een samenwerking van minimaal 12 aaneengesloten maanden. Kunt u bevestigen dat bij een referentieopdracht die vóór die 36-maanden periode is gestart en op de uiterste datum nog doorloopt, de volledige looptijd van de samenwerking meetelt voor het aantonen van de 12 aaneengesloten maanden?	De Aanbestedende dienst bevestigt dat de referentie-opdracht nog niet volledig hoeft te zijn afgerond, maar de onderdelen en werkzaamheden waar de kerncompetentie c.q. het selectiecriteria betrekking op heeft moeten wel zijn uitgevoerd en geëvalueerd.
170.	5.2.1 Selectiecriteria perceel 1 t/m 3, pagina 47 en 49	U bepaalt dat de invulling per selectiecriteria maximaal 2 A4 bedraagt. Kunt u aangeven of u eisen stelt aan lettertype, lettergrootte, regelafstand en marges, en of tabellen, afbeeldingen, kop- en voetteksten binnen deze 2 A4 meetellen? Wij gaan ervan uit dat een goed leesbare opmaak volstaat en dat er geen minimale lettergrootte geldt. Kunt u dit bevestigen?	Met uitzondering van de paginalimiet kent de invulling van het selectiecriteria geen vormvereisten. De referentie-opdrachten dienen binnen het maximum van 2 A4 te vallen. Enkel een titelpagina zonder invulling van de referentie-opdrachten wordt toegestaan en niet meegeteld in het toegestane maximaal aantal pagina's. Referentie-opdrachten die de paginalimiet overschrijden worden terzijde gelegd en niet meegenomen in de beoordeling.
171.	5.2.1 Selectiecriteria perceel 1 t/m 3, pagina 47 en 49	Kunt u bevestigen dat binnen de 2 A4 mag worden verwezen naar informatie in de bij de Aanmelding gevoegde referentieformats, bijvoorbeeld naar de contactgegevens van de referent en de opgegeven periode en omvang, zonder dat die verwijzing als aanvullende invulling wordt aangemerkt?	De Aanbestedende dienst bevestigt dit.
172.	5.2.1 Selectiecriteria 2, pagina 48	U vraagt aan te tonen dat specialistische en schaarse IT-functies zijn geleverd vanuit het eigen personeelsbestand, gedefinieerd als medewerkers die gedurende de uitvoering van de referentieopdracht in dienst waren bij Gegadigde. In de praktijk werken onze specialisten vaak in gemengde teams met medewerkers van de opdrachtgever en soms van andere leveranciers. Kunt u bevestigen dat dit de referentie niet aantast, zolang de door Gegadigde opgevoerde functies zijn vervuld door eigen medewerkers?	De Aanbestedende dienst bevestigt dit.
173.	5.2.1 Selectiecriteria 2, pagina 48	In het beoordelingskader weegt u naast de referenties ook de maatregelen die Gegadigde treft om continuïteit en kennis te waarborgen. Kunt u verduidelijken of deze maatregelen betrekking dienen te hebben op de referentieopdrachten, op de toekomstige dienstverlening aan SBB, of op beide, zodat Gegadigden de beschikbare 2 A4 gericht kunnen inrichten?	Het selectiecriteria ziet toe op referentie-opdrachten van Gegadigde en de werkzaamheden en maatregelen die Gegadigde reeds heeft uitgevoerd, niet op toekomstige eventuele werkzaamheden bij de Aanbestedende dienst. De passendheid en aansluiting hiervan op de onderhavige Opdracht is ter beoordeling van de Aanbestedende dienst.
174.	Bijlage 16 Tools per functie perceel 1 t/m 3	In bijlage 16 noemt u voor de subteams van Data & Integratie onder meer Microsoft Fabric, Apache Jena Fuseki, Azure API Management, Azure AI Foundry en Azure DevOps. Kunt u aangeven of dit overzicht uitputtend is en of er op korte termijn wijzigingen worden voorzien? Kunt u daarnaast aangeven welke rol Apache Jena Fuseki vervult binnen de beoogde ontsluiting van datasets als Linked Open Data?	Het in bijlage 16 opgenomen overzicht van technologieën en tooling is niet uitputtend. Het overzicht geeft de belangrijkste technologieën en platformen weer waarmee de subteams van Data & Integratie momenteel het grootste deel van hun werkzaamheden uitvoeren. Binnen het data- en integratiedomein wordt daarnaast

Nr.	Verwijzing	Vraag	Antwoord
			gebruikgemaakt van aanvullende technologieën en tooling, afhankelijk van de specifieke toepassing en behoefte. De Aanbestedende dienst voorziet op korte termijn geen wijzigingen die de in bijlage 16 beschreven hoofdlijnen wezenlijk veranderen. Wel is het data- en integratiedomein voortdurend in ontwikkeling en kunnen technologieën en tooling in de toekomst wijzigen of worden uitgebreid als gevolg van nieuwe behoeften, ontwikkelingen in de architectuur of technologische ontwikkelingen. Apache Jena Fuseki wordt momenteel ingezet voor één specifieke use case, namelijk binnen het programma CompetentNL, waaraan de Aanbestedende dienst deelneemt. Fuseki wordt hierbij gebruikt voor het transformeren, opslaan en ontsluiten van Linked Data. De Aanbestedende dienst heeft de ambitie om in de toekomst meer datasets als Linked Data beschikbaar te stellen aan externe afnemers. Hierbij kan bijvoorbeeld worden gedacht aan gegevens uit de kwalificatiestructuur. De huidige inzet van Apache Jena Fuseki moet in dat licht worden gezien als een bestaande oplossing voor een specifieke use case en niet als een voorschrift dat alle toekomstige Linked Open Data-voorzieningen noodzakelijkerwijs met Fuseki moeten worden gerealiseerd.
175.	Bijlage 11 Vooruitblik werkzaamheden perceel 1 t/m 3	U benoemt voor team Data & Integratie vijf speerpunten: een enterprise datawarehouse voor samenwerkende datateams, het professionaliseren en automatiseren van externe data-ontsluiting, doorontwikkeling van datagovernance met onder meer Purview, het beschikbaar stellen van datasets als Linked Open Data en het ontwikkelen van een AI- en data science strategie. Kunt u aangeven welke van deze speerpunten naar verwachting als eerste als Nadere Opdracht worden uitgezet en welke indicatieve omvang daarbij hoort?	De Aanbestedende dienst verwacht dat de ontwikkeling en realisatie van een enterprise datawarehouse voor samenwerkende datateams als eerste prioriteit binnen de doorontwikkeling van het dataplatform wordt opgepakt. De wijze waarop hier invulling aan wordt gegeven, staat op dit moment nog niet volledig vast. De overige genoemde speerpunten, waaronder het professionaliseren en automatiseren van externe data-ontsluiting, de verdere ontwikkeling van datagovernance met onder meer Microsoft Purview, het beschikbaar stellen van datasets als Linked Open Data en het ontwikkelen van een AI- en data science strategie, worden naar verwachting gefaseerd opgepakt, afhankelijk van de prioriteiten, beschikbare capaciteit en ontwikkelingen binnen de Aanbestedende dienst. De Aanbestedende dienst kan op dit moment geen definitieve planning of omvang van eventuele Nadere Opdrachten aangeven. De

Nr.	Verwijzing	Vraag	Antwoord
			genoemde prioritering geeft een indicatieve richting en vormt geen garantie voor de daadwerkelijke verstrekking, omvang of planning van Nadere Opdrachten.
176.	2.2.8 Werking van de Raamovereenkomst, pagina 17	Voor perceel 3 contracteert u twee Opdrachtnemers. U gunt Nadere Opdrachten 1 op 1 bij onder meer een duidelijke samenhang met eerder vervulde werkzaamheden. Kunt u verduidelijken hoe u omgaat met een Nadere Opdracht die samenhangt met werkzaamheden die door de andere Opdrachtnemer zijn verricht, en of u een streefverdeling of periodieke evaluatie van de verdeling over beide Opdrachtnemers hanteert?	De verdeling van Nadere Opdrachten wordt per concreet vraagstuk bepaald door Opdrachtgever binnen de gestelde kaders. De Aanbestedende dienst hanteert op voorhand geen streefverdeling. Zie ook vraag en antwoord 56.
177.	Concept-PvE perceel 1 t/m 3, eisen 4.4, 4.12 en 4.15	Eis 4.4 verplicht bij vervanging een overlapperperiode van minimaal 2 weken die niet in rekening mag worden gebracht. Kunt u bevestigen dat deze eis geldt bij vervanging op initiatief van Opdrachtnemer, en aangeven hoe u hiermee omgaat bij vervanging op verzoek van Opdrachtgever (eis 4.15) en bij langdurige ziekte of uitval (eis 4.12), waarin een overlapperperiode feitelijk niet realiseerbaar is?	Zie ook vraag en antwoord 25, 103, 104 en 105.
178.	Concept-PvE perceel 1 t/m 3, eis 1.7	Eis 1.7 bepaalt dat de liquiditeit in quick ratio 1,00 of hoger dient te zijn. Kunt u aangeven op welk moment en op basis van welke boekjaren deze ratio wordt getoetst, of toetsing plaatsvindt op enkelvoudige dan wel geconsolideerde cijfers, en of een meerjarig gemiddelde of een aanvullende zekerheidstelling als alternatief wordt geaccepteerd?	Zie par. 4.5.2 van de Selectieleidraad. Zie ook vraag en antwoord 63 en 72.
179.	5.2.1 Selectiecriteria perceel 1 t/m 3 en Bijlage 2 Checklist voor het indienen van een Aanmelding	In de Checklist voor het indienen van een Aanmelding is het Referentieformat opgenomen bij de geschiktheidseisen, terwijl de selectiecriteria als "vrij invullen en bijvoegen in .pdf" zijn omschreven. Kunt u bevestigen dat voor een referentie die uitsluitend ter onderbouwing van een selectie criterium wordt opgevoerd, en dus niet dient ter onderbouwing van een kerncompetentie, geen afzonderlijk ondertekend Referentieformat hoeft te worden ingediend en de beschrijving binnen de 2 A4 volstaat?	Zie ook vraag en antwoord 47.
180.	5.2.1 Selectiecriteria perceel 1 t/m 3, pagina 47 en 49	U geeft aan dat Gegadigde dezelfde referenties mag gebruiken als bij de geschiktheidseisen, kerncompetenties of andere selectiecriteria, maar daartoe niet verplicht is. Kunt u bevestigen dat Gegadigde per selectie criterium een andere samenstelling van referenties mag opvoeren, bijvoorbeeld wanneer een referentie het meest onderscheidend is voor Selectie criterium 2 maar niet voor Selectie criterium 1, en dat een verschillende samenstelling op zichzelf niet negatief wordt gewogen?	De Aanbestedende dienst bevestigt dit.
181.	Bijlage 13 SBB Principes 2023	Bijlage 13 betreft versie 1.0 van 18 januari 2023 en is gebaseerd op het Digitaliseringsbeleid 2021-2024. Kunt u aangeven of deze architectuurprincipes nog actueel zijn en of een geactualiseerde versie beschikbaar komt? Kunt u daarnaast bevestigen dat van Opdrachtnemer wordt verwacht dat hij zijn ontwerp- en	De in Bijlage 13 opgenomen architectuurprincipes vormen het ten tijde van publicatie vastgestelde architectuorkader van de Aanbestedende dienst. Gedurende de looptijd van de Raamovereenkomst kunnen architectuurprincipes, kaders, richtlijnen

Nr.	Verwijzing	Vraag	Antwoord
		realisatiekeuzes toetst aan deze principes, en of die toetsing onderdeel uitmaakt van de acceptatie van Nadere Opdrachten?	en overige CIO Office-voorschriften worden gewijzigd, geactualiseerd of aangevuld. De op dat moment geldende kaders worden intern binnen de Aanbestedende dienst gepubliceerd en zijn leidend voor de uitvoering van de Nadere Opdracht. Van Opdrachtnemer wordt verwacht dat ontwerp- en realisatiekeuzes in overeenstemming zijn met de op dat moment geldende architectuurprincipes, kaders en richtlijnen van de Aanbestedende dienst. Het CIO Office toetst dit per Nadere Opdracht, onder meer aan het einde van de ontwerpfase. Deze toetsing maakt onderdeel uit van het interne kwaliteits- en governanceproces van de Aanbestedende dienst en kan worden betrokken bij de beoordeling en acceptatie van de betreffende deliverables.
182.	Bijlage 11 Vooruitblik werkzaamheden perceel 1 t/m 3	U geeft aan dat een groot deel van uw gegevens beschikbaar is als open data en onderdeel uitmaakt van dataketens zoals RIO en VUM, en dat deze gegevens door scholen, gemeenten en overheidspartijen worden gebruikt. Kunt u aangeven welke standaarden en afsprakenstelsels op deze ontsluiting van toepassing zijn, bijvoorbeeld vanuit Edustandaard, en in hoeverre aantoonbare ervaring met deze ketens en standaarden wordt gewogen in de Gunningsfase?	De Aanbestedende dienst bevestigt dat bij de ontsluiting en uitwisseling van data waar relevant gebruik wordt gemaakt van bestaande referentiearchitecturen, standaarden en afsprakenstelsels. De Aanbestedende dienst sluit hierbij onder meer aan op de ROSA en de MORA en de referentiearchitectuur en standaarden en afsprakenstelsels binnen Edustandaard. De Aanbestedende dienst streeft ernaar de toepassing van relevante standaarden en afsprakenstelsels binnen het data- en integratiedomein verder te harmoniseren en waar mogelijk verder aan te sluiten op de hiervoor genoemde referentiearchitecturen en standaarden. Welke standaarden en afspraken concreet van toepassing zijn, kan daarbij afhankelijk zijn van de betreffende gegevensuitwisseling, keten en technische context. De Aanbestedende dienst acht aantoonbare ervaring met relevante referentiearchitecturen, standaarden en afsprakenstelsels, waaronder ROSA, MORA en Edustandaard, relevant voor de uitvoering van de opdracht. Kennis en ervaring hiermee wordt daarom gewaardeerd, maar vormt geen afzonderlijke vereiste voor iedere afzonderlijke dataset of datastroom.
183.	Eis 3.4, 3.5 en 3.6	Kan SBB nader specificeren welke vormen van AI-gebruik onder de meldingsplicht vallen? Geldt deze verplichting ook voor algemeen geaccepteerde productiviteitsfunctionaliteiten binnen standaardsoftware zoals Microsoft Copilot, Microsoft 365 of vergelijkbare tooling?	Ja, ook het gebruik van algemeen geaccepteerde AI-functionaliteiten binnen standaardsoftware, zoals Microsoft Copilot, Microsoft 365 of vergelijkbare tooling, valt onder de meldingsplicht. De reden hiervoor is dat dergelijke toepassingen, zowel nu als in de toekomst,

Nr.	Verwijzing	Vraag	Antwoord
			kunnen leiden tot efficiëntieverbeteringen, tijdsbesparingen en daarmee mogelijk lagere uitvoeringskosten. Met de meldingsplicht beoogt de Aanbestedende dienst inzicht te verkrijgen in de wijze waarop AI wordt ingezet en welke gevolgen dit heeft voor de uitvoering van de opdracht. Per melding zal de Aanbestedende dienst beoordelen hoe hiermee wordt omgegaan, waarbij de specifieke omstandigheden en de impact op de dienstverlening worden meegewogen. Zie ook vraag en antwoord 26, 120, 121.
184.	Art. 8.5 en eis 1.16 en 7.8	Kan SBB bevestigen dat de opgenomen vrijwaringsverplichtingen beperkt zijn tot claims die rechtstreeks voortvloeien uit een toerekenbare tekortkoming van opdrachtnemer en niet zien op indirecte schade, gevolgschade of handelen van derden?	Zie vraag en antwoord 4.
185.	Art. 8 Arbit	Kunt u bevestigen dat de overdracht van intellectuele eigendomsrechten wordt beperkt tot uitsluitend maatwerk dat specifiek voor opdrachtgever wordt ontwikkeld, waarbij opdrachtnemer haar bestaande IP, generieke componenten, frameworks en libraries behoudt?	Zie vraag en antwoord 147.
186.	Art. 8 Arbit	Kunt u bevestigen dat, indien tijdens de uitvoering generieke kennis, best practices, templates, scripts, AI-oplossingen of herbruikbare componenten worden ontwikkeld, opdrachtnemer deze dan mag blijven gebruiken voor andere klanten mits geen vertrouwelijke informatie van SBB wordt hergebruikt?	Artikel 8 blijft onverkort van toepassing, tenzij hiervan nadrukkelijk schriftelijk wordt afgeweken. Dit houdt in dat onafhankelijk van de Nadere Opdracht ontwikkelde intellectuele eigendomsrechten en generieke, herbruikbare componenten van Opdrachtnemer of derden bij de rechthebbende blijven. Voor zover deze in de Prestatie worden verwerkt, verkrijgt Opdrachtgever de gebruiksrechten die nodig zijn voor het Overeengekomen gebruik, beheer en onderhoud. Specifiek voor Opdrachtgever ontwikkeld maatwerk valt onder artikel 8.1 onder a.
187.	Art. 12 ARBIT	Bent u bereid de garantieperiode te wijzigen naar een termijn van 3 maanden na acceptatie, conform marktpraktijk, en de verplichting tot onderhoud na acceptatie alleen van toepassing te laten zijn wanneer separaat overeengekomen?	Zie vraag en antwoord 5 en 148.
188.	Art. 15 Arbit	Wilt u bevestigen dat opdrachtnemer — net als opdrachtgever — werkzaamheden mag opschorten indien facturen niet binnen de betalingstermijn worden voldaan?	Niet akkoord. Artikel 15 blijft onverkort van toepassing, tenzij hiervan nadrukkelijk schriftelijk wordt afgeweken.

Nr.	Verwijzing	Vraag	Antwoord
189.	Art. 17.5 ARBIT	Bent u bereid de vaste boete van €50.000 bij schending van geheimhouding te vervangen door een bepaling die uitgaat van aantoonbare, daadwerkelijk geleden schade, danwel het boetebedrag substantieel te verlagen?	Zie vraag en antwoord 86.
190.	Art. 19 ARBIT	Bent u bereid de verplichting om beveiligingsincidenten te melden aan te passen naar "zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk binnen 48 uur na ontdekking"?	Niet akkoord. De Aanbestedende dienst is wel bereid dit aan te passen naar "zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk binnen 24 uur na ontdekking".
191.	Art. 22 ARBIT	Wilt u bevestigen dat vervanging van personeel uitsluitend kan worden verlangd op basis van objectieve, gemotiveerde redenen?	Zie vraag en antwoord 25
192.	Art. 23 ARBIT	Bent u bereid voorafgaande toestemming voor onderaannemers te baseren op standaardkwalificatie-eisen, zodat niet voor elke specialistische inzet een afzonderlijke goedkeuring nodig is?	Niet akkoord, artikel 23 blijft gehandhaafd.
193.	Art. 26 ARBIT	Bent u bereid de totale aansprakelijkheid te beperken tot maximaal 2 maal de Vergoeding en de uitzonderingen (IE/AVG) niet tot onbeperkte aansprakelijkheid te laten leiden?	Zie vraag en antwoord 4, 7 en 8.
194.	Art. 26 ARBIT	Bent u bereid de aansprakelijkheid te beperken tot alleen aansprakelijkheid voor directe schade?	Zie vraag en antwoord 4, 7 en 8.
195.	Art. 26 ARBIT	Kan SBB bevestigen dat eventuele bestuurlijke boetes van toezichthouders uitsluitend voor rekening van opdrachtnemer komen indien en voor zover deze rechtstreeks het gevolg zijn van een aantoonbare toerekenbare tekortkoming van opdrachtnemer?	Niet akkoord.
196.	Art. 27 ARBIT	Kunt u bevestigen dat de definitie van overmacht wordt uitgebreid naar een marktconforme, evenwichtige formulering (bijv. NL Digital), zodat normale bedrijfsrisico's niet automatisch voor rekening van opdrachtnemer komen?	Niet akkoord. Zie ook vraag en antwoord 32.
197.	Art. 30 ARBIT	Bent u bereid de ontbindingsbevoegdheden te beperken tot gevallen van toerekenbare tekortkoming na ingebrekestelling en de terugbetalingsverplichting te laten vervallen?	Niet akkoord. Zie ook vraag en antwoord 9 en 83.
198.	Art. 32 ARBIT	Wilt u bevestigen dat exit- en transitieactiviteiten worden vergoed op basis van nacalculatie tegen overeengekomen tarieven, tenzij het beëindigen aan opdrachtnemer verwijtbaar is?	Zie vraag en antwoord 28.
199.	Art. 76 ARBIT	Bent u bereid de zogenoemde "Fatale termijnen" om te zetten naar redelijke service level objectives (SLO's), zodat overschrijding niet direct leidt tot verzuim?	Zie ook vraag en antwoord 79 en 80.
200.	Concept Programma van Eisen perceel 1-3 - Eis 6.4, 6.8, 6.10 & 6.12	In eis 6.4 verlangt Opdrachtgever dat Opdrachtnemer na beëindiging van de Overeenkomst alle medewerking verleent aan de transitie naar een nieuwe opdrachtnemer zonder hiervoor kosten te berekenen. Daarnaast kan Opdrachtgever	Zie ook vraag en antwoord 28, 157.

Nr.	Verwijzing	Vraag	Antwoord
		een overbruggingsperiode van maximaal drie maanden verlangen waarin Opdrachtnemer de reguliere dienstverlening volledig volgens de Overeenkomst blijft uitvoeren. In eis 6.8 is vervolgens bepaald dat de gehele exit in de overeengekomen tarieven of prijsstelling moet zijn inbegrepen en niet separaat wordt vergoed. Ook eisen 6.10 en 6.12 bepalen dat werkzaamheden in verband met de overdracht van gegevens en documenten niet afzonderlijk worden vergoed. De aard, omvang, benodigde capaciteit, deliverables, verantwoordelijkheidsverdeling en acceptatiecriteria van de exit- en transitiewerkzaamheden zijn in de Aanbestedingsstukken echter niet vooraf gespecificeerd. Hierdoor kunnen Gegadigden deze werkzaamheden niet op transparante en vergelijkbare wijze ramen en in hun tarieven verwerken. De daadwerkelijk benodigde inzet is bovendien mede afhankelijk van omstandigheden die bij inschrijving nog niet bekend zijn, waaronder de op dat moment bestaande dienstverlening, de gewenste transitieaanpak, de eisen van Opdrachtgever en de wijze van samenwerking met de opvolgende opdrachtnemer. Inschrijver acht het niet redelijk om vooraf ongespecificeerde werkzaamheden zonder afzonderlijke vergoeding te verlangen. Een algemene verplichting tot kosteloze dienstverlening creëert bovendien tijdens de exitperiode voorzienbare discussies over de grens tussen reguliere dienstverlening, gebruikelijke overdracht en aanvullende transitieondersteuning. Inschrijver verzoekt Opdrachtgever daarom eisen 6.4, 6.8, 6.10 en 6.12 aan te passen en het uitgangspunt van kosteloze respectievelijk niet-separaat vergoede exit- en transitiewerkzaamheden te laten vervallen. Kan Opdrachtgever bevestigen dat: de reguliere dienstverlening gedurende een eventuele overbruggingsperiode wordt uitgevoerd en vergoed tegen de op dat moment geldende contractuele voorwaarden en tarieven; vóór aanvang van de exit een exit- of transitieplan wordt overeengekomen waarin ten minste de scope, activiteiten, deliverables, planning, benodigde inzet, verantwoordelijkheden en acceptatiecriteria worden vastgelegd; en alle exit- en transitiewerkzaamheden worden vergoed tegen de overeengekomen tarieven, dan wel op basis van een vooraf door Opdrachtgever goedgekeurde offerte? Indien Opdrachtgever dit niet bevestigt, verzoeken wij Opdrachtgever gemotiveerd uiteen te zetten hoe Gegadigden de niet-gespecificeerde exit- en	

Nr.	Verwijzing	Vraag	Antwoord
		transitiewerkzaamheden vooraf op objectieve, transparante en onderling vergelijkbare wijze in hun tarieven moeten verwerken, zonder dat dit leidt tot een onvoorzienbare risico-opslag of discussie tijdens de uitvoering.	
201.	Selectieleidraad - Paragraaf 2.2.4 & 4.5.3.3	In perceel 3 wordt gesproken over ontwerp, implementatie en beheer van dataplatformen en integratiearchitecturen, data governance en het voldoen aan relevante wet- en regelgeving zoals AVG en Data Act. Tegelijkertijd ziet Inschrijver dat de gevraagde kerncompetenties uitsluitend betrekking hebben op data- en integratieontwikkeling, dataplatformen, API-management en data governance. Inschrijver mist hierbij expliciete aandacht voor security-gerelateerde werkzaamheden die in de praktijk essentieel zijn voor data- en integratievoorzieningen, zoals identity & access management, autorisatiebeheer, API-security, security monitoring, audit logging, toegangscontrole, dataclassificatie en het borgen van compliance-vereisten. Kan Opdrachtgever verduidelijken onder welk perceel deze werkzaamheden vallen? Indien deze werkzaamheden geheel of gedeeltelijk onderdeel uitmaken van perceel 3, wat is de reden dat hiervoor geen afzonderlijke kerncompetenties of referentie-eisen zijn opgenomen? Overweegt Opdrachtgever deze aspecten explicieter onderdeel te maken van de geschiktheidseisen zodat deze beter aansluiten bij de beoogde dienstverlening binnen het data- en integratiedomein?	De Aanbestedende dienst bevestigt dat security en privacy onderdeel uitmaken van de dienstverlening binnen perceel 3. De Aanbestedende dienst werkt vanuit het principe van security- en privacy-by-design. Van de opdrachtnemer wordt daarom verwacht dat security- en privacyaspecten worden meegenomen bij het ontwerp, de realisatie en het beheer van dataplatformen, data- en integratievoorzieningen en API's. Dit betekent onder meer dat de opdrachtnemer bij de uitvoering rekening houdt met aspecten zoals toegangsbeheer en autorisatie, API-security, audit logging, dataclassificatie en het veilig inrichten van data- en integratievoorzieningen. Ook wordt verwacht dat relevante security-, privacy- en compliancevereisten worden vertaald naar de technische inrichting van de oplossingen. De Aanbestedende dienst maakt hierbij onderscheid tussen de toepassing van securityprincipes binnen het data- en integratiedomein en specialistische, organisatiebrede security-expertise. Voor diepgaande expertise op het gebied van informatiebeveiliging en de technische invulling en borging van security binnen de bredere IT-omgeving beschikt de Aanbestedende dienst over specialistische expertise binnen perceel 1. Hierbij wordt vanuit perceel 3 actief met collega's uit perceel 1 deze expertise samengewerkt. De Aanbestedende dienst ziet geen aanleiding om voor perceel 3 aanvullende of afzonderlijke kerncompetenties of referentie-eisen op het gebied van algemene informatiebeveiliging op te nemen. De bestaande kerncompetenties zijn afgestemd op het zwaartepunt van het perceel, te weten data-engineering, dataplatformen, integraties, API-management en data governance. Daarbij geldt voor Opdrachtnemers binnen perceel 1 tot en met 3 reeds de eis dat zij beschikken over een geldige ISO 27001-certificering of een gelijkwaardig kwaliteits- en informatiebeveiligingsniveau. Daarnaast wordt van Opdrachtnemer verwacht dat de ingezette professionals beschikken over de kennis en ervaring die nodig zijn om security-, privacy- en complianceaspecten aantoonbaar mee te nemen bij de uitvoering van de opdracht. Om die reden ziet de Aanbestedende

Nr.	Verwijzing	Vraag	Antwoord
			dienst geen noodzaak de geschiktheidseisen of kerncompetenties voor perceel 3 aan te passen.
202.	Selectieleidraad - Paragraaf 2.2.4 & 4.5.3.2	In paragraaf 2.2.4 geeft Opdrachtgever voor perceel 1 expliciet aan dat expertise met betrekking tot informatiebeveiliging en relevante normen en wetgeving, waaronder ISO27001 en NIS2, van belang is. Inschrijver constateert echter dat perceel 2 werkzaamheden omvat zoals maatwerkapplicatieontwikkeling, applicatieonderhoud, architectuur en CI/CD-processen, terwijl in de beschrijving van perceel 2 en de bijbehorende kerncompetenties geen expliciete eisen worden gesteld aan kennis en ervaring op het gebied van veilige applicatieontwikkeling en applicatiebeheer. Kan Opdrachtgever bevestigen of kennis en ervaring met onderwerpen zoals secure-by-design, secure coding, vulnerability management, security testing en de toepassing van relevante securitystandaarden binnen softwareontwikkeling onderdeel uitmaken van de beoogde dienstverlening binnen perceel 2? Indien dit het geval is, hoe beoordeelt Opdrachtgever dan de geschiktheid van gegadigden voor perceel 2 op deze expertise, nu deze niet expliciet terugkomt in de beschreven kerncompetenties en referentie-eisen? Overweegt Opdrachtgever deze aspecten alsnog expliciet op te nemen, zodat de geschiktheidseisen beter aansluiten bij de security- en complianceverantwoordelijkheden die samenhangen met moderne applicatieontwikkeling en applicatiebeheer?	De Aanbestedende dienst bevestigt dat security- en privacy-by-design onderdeel zijn van de dienstverlening binnen perceel 2. Van de opdrachtnemer wordt verwacht dat medewerkers over voldoende kennis en ervaring beschikken om security en privacy toe te passen binnen ontwikkeling, onderhoud, architectuur en CI/CD. Specialistische security- en privacyexpertise wordt binnen perceel 1 geborgd. Er zijn voor perceel 2 geen afzonderlijke kerncompetenties voor algemene informatiebeveiliging opgenomen, omdat het zwaartepunt van de werkzaamheden binnen dit perceel ligt op applicatieontwikkeling, architectuur, kwaliteit en doorontwikkeling van applicaties. Security wordt daarbij beschouwd als een integraal en onlosmakelijk onderdeel van de dienstverlening binnen dit perceel en niet als een afzonderlijk expertisegebied. Daarnaast wordt van Opdrachtnemer vereist dat deze gedurende de looptijd van de raamovereenkomst beschikt over een geldige ISO 27001-certificering of gelijkwaardig, waarmee informatiebeveiliging impliciet onderdeel uitmaakt van alle werkzaamheden. De Aanbestedende dienst ziet geen aanleiding om de kerncompetenties of referentie-eisen op dit punt aan te passen.
203.	Selectieleidraad - Paragraaf 4.5.3.2	In de beschrijving van perceel 2 wordt onder andere gesproken over het ontwikkelen en onderhouden van applicaties en het functioneel beheer van core-applicaties. Tegelijkertijd ziet Inschrijver dat de gevraagde kerncompetenties zich uitsluitend richten op ontwikkel- en architectuuractiviteiten, terwijl ervaring met het beheer van ontwikkelde maatwerkapplicaties niet expliciet wordt gevraagd. Onder beheer verstaat Inschrijver onder meer monitoring, incidentafhandeling, troubleshooting, configuratiemanagement, lifecycle management, release- en wijzigingsbeheer en user & access management. Kan Opdrachtgever verduidelijken onder welk perceel deze beheeractiviteiten van ontwikkelde maatwerkapplicaties vallen? Indien deze werkzaamheden geheel of gedeeltelijk onderdeel uitmaken van perceel 2, waarom zijn hiervoor geen expliciete kerncompetenties of referentie-eisen opgenomen? Overweegt Opdrachtgever deze	De door Gegadigde genoemde beheeractiviteiten worden niet als zelfstandig functioneel beheer van de core-applicaties van de Aanbestedende dienst beschouwd. Functioneel beheer van de eigen core-applicaties van de Aanbestedende dienst valt buiten de scope van deze aanbesteding. Voor maatwerkapplicaties geldt dat eventuele functionele beheerwerkzaamheden per situatie worden beoordeeld en, voor zover nodig, onder perceel 4 kunnen worden uitgevraagd. Dit is eveneens opgenomen in de Selectieleidraad. Perceel 2 ziet primair op werkzaamheden binnen een DevOps-omgeving ten aanzien van maatwerkontwikkeling. Hieronder vallen naast reguliere ontwikkelactiviteiten ook werkzaamheden van senior ontwikkelaars op het gebied van solutioning, troubleshooting, kwaliteitsborging, ontwerp en doorontwikkeling van applicaties. De opgenomen kerncompetenties sluiten aan bij deze beoogde

Nr.	Verwijzing	Vraag	Antwoord
		aspecten alsnog expliciet op te nemen, zodat de geschiktheidseisen beter aansluiten op de beoogde dienstverlening?	dienstverlening en de daarmee samenhangende verantwoordelijkheden voor ontwikkeling, onderhoud en doorontwikkeling van maatwerkapplicaties. De Aanbestedende dienst ziet daarom geen aanleiding om aanvullende kerncompetenties of referentie-eisen op te nemen.
204.	Concept Programma van Eisen perceel 1-3 - Eis 6.4 & 6.8	Kan Opdrachtgever toelichten hoe de gevraagde transitie- en overdrachtswerkzaamheden zich verhouden tot de verplichting om de reguliere dienstverlening gedurende de exitperiode volledig te continueren?	Zie vraag en antwoord 157.
205.	Selectieleidraad	Hoe organiseert Opdrachtgever de uitvoering van opdrachten die meerdere percelen raken? Wordt één Opdrachtnemer integraal verantwoordelijk of verwacht Opdrachtgever samenwerking tussen meerdere perceelhouders?	Zie vraag en antwoord 73.
206.	Concept Programma van Eisen perceel 1-3 - Eis 4.2 & 4.4 & 4.6	Kan Opdrachtgever bevestigen dat bij opdrachten op basis van een resultaatsverplichting de focus ligt op het behalen van het overeengekomen resultaat en niet op de samenstelling van het team? Indien dit niet het geval is, verzoekt Inschrijver Opdrachtgever toe te lichten hoe de eis tot voorafgaande goedkeuring van vervanging van projectteamleden zich verhoudt tot de verantwoordelijkheid van Opdrachtnemer voor de uitvoering en het resultaat van de opdracht.	De Aanbestedende dienst bevestigt dit.
207.	Selectieleidraad	Mini-competities: Volgens welke beoordelingscriteria en wegingsfactoren worden mini-competities binnen een perceel beoordeeld? Zijn deze criteria gedurende de looptijd vast of worden deze per uitvraag bepaald?	Zie vraag en antwoord 51 en 176.
208.	Concept Programma van Eisen perceel 1-3 - Eis 7.3	Inschrijver wenst een eventuele Verwerkersovereenkomst vóór ondertekening te kunnen beoordelen en, waar nodig, daarover nadere afspraken met Opdrachtgever te maken. Kan Opdrachtgever hiermee instemmen?	In de Gunningsfase zal een concept-verwerkersovereenkomst worden gedeeld met Inschrijvers.
209.	Concept Programma van Eisen perceel 1-3 - Eis 6.10 & 6.13 & 7.5	Eisen 6.10, 6.13 en 7.5 sluiten niet volledig op elkaar aan. Enerzijds moeten gegevens en documenten tot zeven jaar na het einde van de Overeenkomst beschikbaar blijven, terwijl deze anderzijds na overdracht moeten worden verwijderd, tenzij een wettelijke bewaarplicht geldt. Een generieke bewaartermijn van zeven jaar is bovendien niet zonder meer verenigbaar met de AVG-beginselen van doelbinding, dataminimalisatie en opslagbeperking. Inschrijver kan niet zelfstandig beoordelen voor welke gegevenscategorieën van Opdrachtgever een wettelijke bewaarplicht of andere grondslag voor langdurige bewaring bestaat. Opdrachtgever dient daarom per gegevenscategorie te bepalen en aan Inschrijver kenbaar te maken welke gegevens gedurende de verlengde termijn moeten worden bewaard en op welke juridische grondslag dit berust. Opdrachtgever kan er ook voor kiezen deze gegevens	Zie vraag en antwoord 28.

Nr.	Verwijzing	Vraag	Antwoord
		na overdracht zelf te bewaren. Persoonsgegevens waarvoor geen grondslag of noodzaak tot verdere bewaring bestaat, dienen na overdracht overeenkomstig de AVG te worden verwijderd of geanonimiseerd.	
210.	Concept Programma van Eisen perceel 1-3 - Eis 4.8	Eis 4.8 verplicht Inschrijver kopieën van diploma's en legitimatiebewijzen te overleggen. Dit is niet in lijn met het beginsel van dataminimalisatie uit de AVG. Inschrijver stelt daarom voor dat zij uitsluitend bevestigt dat de vereiste controles zijn uitgevoerd en Opdrachtgever desgewenst inzage biedt, zonder kopieën van deze documenten te verstrekken. Kan Opdrachtgever hiermee instemmen?	Deels akkoord. Opdrachtnemer dient op eerste verzoek van Opdrachtgever binnen één Werkdag inzage te kunnen verstrekken in de betreffende diploma's en legitimatiebewijzen.
211.	Concept Programma van Eisen perceel 1-3 - Eis 3.9	Gegadigde verzoekt u de rangorde zoals opgenomen onder artikel 3.9 aan te passen in zoverre dat dit gebruikelijk is bij overheidsopdrachten, met dien verstande dat de Nota van Inlichtingen prevaleren boven de Raamovereenkomst en de inhoud van het aanbestedingsdocument en bijbehorende bijlagen. De reden hiervoor is dat er afwijkingen geconstateerd kunnen worden in de Nota van Inlichtingen die betrekking hebben op de Raamovereenkomst, het aanbestedingsdocument en bijbehorende bijlagen waardoor het tegenstrijdig zou zijn deze te laten prevaleren. Graag uw akkoord?	Deels akkoord. De rangorde in eis 3.9 geldt gedurende de looptijd van de raamovereenkomst met Opdrachtnemer(s). Tijdens de gunningsfase zal de concept-overeenkomst worden gedeeld. Mochten er n.a.v. antwoorden uit de nota's van inlichtingen in de gunningsfase afwijkingen zijn op de eerder gepubliceerde documenten, dan worden deze indien van toepassing verwerkt in de overeenkomst. De nota's van de gunningsfase zullen wel prevaleren boven de gepubliceerde aanbestedingsstukken.
212.	Concept Programma van Eisen perceel 1-3 - Eis 3.5	Kan Opdrachtgever bevestigen dat de in eis 3.5 bedoelde audits inzake AI en security uitsluitend plaatsvinden met inachtneming van artikel 5 ARBIT-2022, waaronder de daarin opgenomen voorwaarden ten aanzien van reikwijdte, uitvoering en kosten?	De Aanbestedende dienst bevestigt dit.
213.	Concept Programma van Eisen perceel 1-3 - Eis 3.4	Eis 3.4 verplicht Inschrijver ieder gebruik van AI te melden en kosten- en tijdsbesparingen volledig met Opdrachtgever te delen. Kan Opdrachtgever bevestigen dat de meldplicht uitsluitend geldt voor AI die materieel wordt ingezet bij een Nadere Opdracht of onderdeel vormt van de Prestatie, en dat eventuele efficiëntievoordelen worden verwerkt in de Nadere offerte?	Zie vraag en antwoord 26 en 158.
214.	Concept Programma van Eisen perceel 1-3 - Eis 3.2	Eis 3.2 is onvoldoende duidelijk, omdat niet blijkt waarop "niet in staat is/zijn te voldoen" betrekking heeft: het tijdig uitbrengen van een Nadere offerte of het daadwerkelijk uitvoeren van de Nadere Opdracht. Kan Opdrachtgever dit verduidelijken? Tevens verzoekt Inschrijver te bevestigen dat, indien binnen drie Werkdagen niet kan worden voldaan, altijd een redelijke verlengde termijn wordt geboden voordat Opdrachtgever de behoefte buiten de Overeenkomst plaatst.	Zie vraag en antwoord 24 en 116.
215.	Concept Programma van Eisen perceel 1-3 - Eis 1.22	Inschrijver zal de inschrijving en verdere correspondentie in het Nederlands indienen. In uitzonderlijke gevallen kan het voorkomen dat bepaalde ondersteunende documentatie (zoals bewijs van partnerstatus) uitsluitend in het Engels beschikbaar is. Inschrijver verzoekt de aanbestedende dienst te bevestigen dat in dergelijke gevallen het indienen van Engelstalige bijlagen is toegestaan. Graag uw bevestiging.	De Aanbestedende dienst bevestigt dit.

Nr.	Verwijzing	Vraag	Antwoord
216.	Concept Programma van Eisen perceel 1-3 - Eis 1.17	Kan Opdrachtgever bevestigen dat de aansprakelijkheidsbeperkingen uit artikel 26 ARBIT onverkort van toepassing zijn?	Zie vraag en antwoord 4, 7, 8 en 29.
217.	Concept Programma van Eisen perceel 1-3 - Eis 1.16	Kan Opdrachtgever bevestigen dat de in eis 1.16 opgenomen beperking niet geldt voor de verstrekking van persoonsgegevens aan subverwerkers die conform de te sluiten Verwerkersovereenkomst worden ingeschakeld en door Opdrachtgever zijn goedgekeurd?	De Aanbestedende dienst bevestigt dit voor zover er sprake is van een verwerkersovereenkomst met een Opdrachtnemer.
218.	Concept Programma van Eisen perceel 1-3 - Eis 1.10	Opdrachtgever geeft aan dat de Raamovereenkomst geen afnameverplichting of omzetgarantie bevat. Inschrijver begrijpt dat hiermee geen minimumafname wordt gegarandeerd. Indien Opdrachtgever gedurende de looptijd een Nadere Opdracht wenst te verstrekken die binnen de scope van de Raamovereenkomst valt, gaat Inschrijver ervan uit dat deze opdracht in beginsel eerst aan de betreffende raamcontractant(en) wordt voorgelegd. Kan Opdrachtgever bevestigen dat de raamcontractant(en) eerst in de gelegenheid worden gesteld een Nadere offerte uit te brengen voordat de opdracht buiten de Raamovereenkomst wordt geplaatst?	De Aanbestedende dienst bevestigt dat concrete behoeften die binnen de scope van de Opdracht vallen in beginsel eerst aan de betreffende Opdrachtnemer(s) wordt voorgelegd.
219.	Concept Programma van Eisen perceel 1-3 - Eis 1.9	Kan Opdrachtgever verduidelijken op welke partij eis 1.9 betrekking heeft en in welke concrete situaties deze bepaling kan worden toegepast? Indien hier Opdrachtnemer is bedoeld, verzoekt Inschrijver om de terminologie dienovereenkomstig aan te passen en tevens te verduidelijken onder welke voorwaarden Opdrachtgever van de genoemde bevoegdheden gebruik kan maken.	Zie vraag en antwoord 23.
220.	Selectieleidraad - Paragraaf 2.2.11, pagina 19-21	De huidige vormgeving van de social returnverplichting roept vragen op in het licht van het transparantiebeginsel (artikel 1.8 Aanbestedingswet 2012) en het proportionaliteitsbeginsel (artikel 1.10 Aanbestedingswet 2012). De verplichting bedraagt 3% van de uiteindelijke opdrachtwaarde over de gehele looptijd van de overeenkomst, inclusief verlengingen, terwijl geen minimale afname wordt gegarandeerd. Hierdoor is voor inschrijvers bij inschrijving onvoldoende voorzienbaar welke concrete verplichting uiteindelijk op hen zal rusten. Dit klemmt temeer nu binnen de Rijksoverheid bij social return veelal wordt aangesloten bij vooraf kenbare en concreet bepaalde verplichtingen, bijvoorbeeld uitgedrukt in een loonsom. Een verplichting die volledig afhankelijk is van een onzekere toekomstige opdrachtwaarde biedt die duidelijkheid niet. Daarnaast dient een contractvoorwaarde op grond van artikel 1.10 Aw 2012, zoals nader uitgewerkt in paragraaf 3.9 van de Gids Proportionaliteit, in redelijke verhouding te staan tot de aard en omvang van de opdracht. Uitgaande van de maximale opdrachtwaarde van de drie percelen gezamenlijk (€ 32,3 miljoen) resulteert de social returnverplichting in een bedrag van € 969.000. Omgerekend naar de voorgeschreven bouwblokken betekent dit gedurende de contractduur van vier jaar circa 194 mbo-stagejaren of 39 mbo-bbl-leerwerkbaanjaren. Een verplichting van deze omvang brengt aanzienlijke inspanningen op het gebied van werving, begeleiding, opleiding en organisatie met	Zie vraag en antwoord 43.

Nr.	Verwijzing	Vraag	Antwoord
		zich mee en roept, mede gelet op de gebruikelijke marges binnen de branche, de vraag op of deze nog in redelijke verhouding staat tot de feitelijke omvang van de afgenomen dienstverlening. Inschrijver verzoekt Aanbestedende dienst daarom de social returnverplichting per perceel vast te stellen op een vooraf bepaalde en bij inschrijving kenbare loonsom. Hierdoor wordt de omvang van de verplichting voor inschrijvers vooraf voldoende transparant en voorzienbaar, terwijl tevens wordt voorkomen dat de verplichting, gelet op de aanzienlijke operationele lasten die daarmee gepaard gaan, disproportioneel uitwerkt ten opzichte van de feitelijk afgenomen dienstverlening.	
221.	Selectieleidraad - Paragraaf 2.2.10, pagina 18-19	Inschrijver constateert dat de Wachtkamerovereenkomst niet bij de aanbestedingsstukken is gevoegd. Kan Aanbestedende Dienst deze overeenkomst alsnog ter beoordeling aan Inschrijver verstrekken?	Naar huidig inzicht zullen de volgende documenten bij de start van de Gunningsfase worden gedeeld: 1. Checklist voor het indienen van een Inschrijving 2. Prijzenblad (perceel 1 t/m 4) 3. Concept-Raamovereenkomst perceel 1 t/m 3 4. Concept-Raamovereenkomst perceel 4 5. Concept-wachtkamerovereenkomst (perceel 1 t/m 4) 6. Concept-verwerkersovereenkomst 7. Programma van eisen perceel 1 t/m 3 (definitief) 8. Programma van eisen perceel 4 (definitief)
222.	AI Module hoog risico	De AI-module is volgens haar instructie bedoeld voor de inkoop van een concreet AI-systeem dat op grond van de AI-verordening als hoog risico kwalificeert. De scope van de onderhavige Raamovereenkomst omvat echter hoofdzakelijk IT-dienstverlening, personele inzet, advies, ontwikkeling, beheer, data en integratie. Uit de aanbestedingsstukken blijkt niet welk concreet hoog-risico-AI-systeem wordt ingekocht, wat het beoogde doel daarvan is en welke rol Inschrijver daarbij vervult. Kan Opdrachtgever bevestigen dat de AI-module niet generiek van toepassing is op alle dienstverlening binnen de percelen 1 tot en met 3, maar uitsluitend op een Nadere Opdracht die daadwerkelijk betrekking heeft op de levering of ontwikkeling van een AI-systeem dat op basis van het concrete beoogde doel als hoog risico kwalificeert? In dat geval dienen het AI-systeem, het beoogde doel, de rol van Inschrijver en de toepasselijke verplichtingen voorafgaand aan de Nadere Opdracht te worden vastgesteld en dienen de bijlagen bij de AI-module in onderling overleg te worden ingevuld.	Zie ook vraag en antwoord 26.
223.	ARBIT 2022, Artikel 76.2	Artikel 76.2 bepaalt dat Inschrijver bij het niet realiseren van de overeengekomen Beschikbaarheid direct en zonder ingebrekestelling in verzuim is. Deze bepaling	Zie ook vraag en antwoord 79 en 80.

Nr.	Verwijzing	Vraag	Antwoord
		houdt onvoldoende rekening met het feit dat de Beschikbaarheid mede afhankelijk kan zijn van factoren buiten de invloedssfeer van Inschrijver, zoals de aard van het incident, de medewerking van Opdrachtgever en omstandigheden die aan derden zijn toe te rekenen. Direct verzuim is daarom niet redelijk en sluit bovendien niet aan bij de inspanningsverplichting uit artikel 76.1. Inschrijver stelt daarom voor de tweede zin van artikel 76.2 te laten vervallen. Kan Opdrachtgever hiermee instemmen?	
224.	ARBIT 2022, Artikel 73.2	Artikel 73.2 verplicht Inschrijver tot Correctief Onderhoud, ook indien Opdrachtgever niet overgaat op Nieuwe versies of de laatste modellen van een Product. Onderhoud kan echter technisch of contractueel afhankelijk zijn van het gebruik van actuele en ondersteunde versies. Inschrijver kan Correctief Onderhoud niet garanderen indien Opdrachtgever noodzakelijke updates of upgrades niet afneemt of de betreffende versie niet langer wordt ondersteund. Inschrijver verzoekt daarom artikel 73.2 te laten vervallen of zodanig aan te passen dat de verplichting tot Correctief Onderhoud uitsluitend geldt voor technisch ondersteunde versies en onder de voorwaarde dat noodzakelijke updates en upgrades tijdig worden uitgevoerd. Kan Opdrachtgever hiermee instemmen?	Zie vraag en antwoord 18.
225.	ARBIT 2022, Artikel 47	De levering en hosting van software vallen buiten de scope van deze aanbesteding. Kan Opdrachtgever bevestigen dat artikel 47 daarom niet van toepassing is? Voor zover artikel 47 niettemin van toepassing kan zijn op programmatuur die Inschrijver in het kader van een Nadere Overeenkomst levert, geldt dit uitsluitend indien Inschrijver over de broncode kan beschikken en escrow juridisch en technisch mogelijk is.	Zie vraag 16 en 81.
226.	ARBIT 2022, Artikel 43	De levering en hosting van software vallen buiten de scope van deze aanbesteding. Kan Opdrachtgever bevestigen dat artikel 43 daarom niet van toepassing is? Voor zover Inschrijver in het kader van een Nadere Overeenkomst niettemin Standaardprogrammatuur levert, gelden de gebruiksrechten uitsluitend voor zover Inschrijver bevoegd is deze te verlenen en met inachtneming van de toepasselijke licentievoorwaarden.	Zie vraag en antwoord 15.
227.	ARBIT 2022, Artikel 32.2	Artikel 32.2 bepaalt dat alle kosten van de exitdienstverlening voor rekening van Inschrijver komen indien sprake is van een toerekenbare tekortkoming. Exit- en transitiewerkzaamheden zijn echter bij iedere beëindiging noodzakelijk en de daarmee samenhangende reguliere kosten zouden dus ook zonder een tekortkoming worden gemaakt. Het volledig voor rekening van Inschrijver brengen van deze kosten kan daardoor leiden tot een disproportionele sanctie, zonder dat alle kosten rechtstreeks verband houden met de tekortkoming. Kan Opdrachtgever bevestigen dat uitsluitend de redelijke en aantoonbare meerkosten die in direct causaal verband staan met de toerekenbare tekortkoming voor rekening van Inschrijver komen en dat reguliere exit- en transitiekosten hiervan zijn uitgesloten?	Zie vraag en antwoord 14, 28 en 157.

Nr.	Verwijzing	Vraag	Antwoord
228.	ARBIT 2022, Artikel 30.6	Artikel 30.6 geeft Opdrachtgever de bevoegdheid de Overeenkomst eventueel met onmiddellijke ingang op te zeggen. Inschrijver reserveert voor de dienstverlening personele capaciteit die bij een onmiddellijke beëindiging niet direct elders kan worden ingezet. Kan Opdrachtgever instemmen met een opzegtermijn van ten minste drie (3) maanden? Indien Opdrachtgever met onmiddellijke ingang opzegt, stelt Inschrijver voor dat de aantoonbare en redelijkerwijs niet te vermijden kosten van de gereserveerde capaciteit over deze periode worden vergoed.	Zie vraag en antwoord 10.
229.	ARBIT 2022, Artikel 30	Gelet op de aard van de dienstverlening kunnen reeds verrichte Prestaties bij ontbinding feitelijk niet ongedaan worden gemaakt. Inschrijver acht het daarom wenselijk de gevolgen van ontbinding voor reeds uitgevoerde werkzaamheden uitdrukkelijk te verduidelijken. Inschrijver stelt voor de volgende bepaling toe te voegen: "Ontbinding leidt niet tot een verplichting tot ongedaanmaking van Prestaties die naar hun aard niet ongedaan kunnen worden gemaakt. Prestaties die tot het moment van ontbinding overeenkomstig de Overeenkomst zijn verricht, worden naar rato afgerekend en blijven verschuldigd." Kan Opdrachtgever hiermee instemmen?	Niet akkoord. Zie ook vraag 9 en 83.
230.	ARBIT 2022, Artikel 29.3	Verzekeringsclaims kunnen vertrouwelijke bedrijfsinformatie bevatten en zien niet noodzakelijk op de uitvoering van de onderhavige overeenkomst. Kan Opdrachtgever verduidelijken met welk doel deze informatie wordt opgevraagd en bevestigen dat Inschrijver kan volstaan met het verstrekken van een geldig verzekeringsbewijs en, indien daarom wordt verzocht, een verklaring van de verzekeraar waaruit blijkt dat aan de in artikel 29 gestelde verzekeringseisen wordt voldaan?	Akkoord. Artikel 29.3 wordt als volgt aangepast: Wederpartij overlegt op verzoek onverwijld bewijs van premiebetaling aan Opdrachtgever. Tevens verstrekt Wederpartij op verzoek een geldig verzekeringsbewijs en/of een verklaring van de verzekeraar waaruit blijkt dat aan de in dit artikel gestelde verzekeringseisen wordt voldaan.
231.	ARBIT 2022, Artikel 26.4 (a), (c) en (d)	Voorschrift 3.9D van de Gids Proportionaliteit bepaalt dat een aanbestedende dienst geen aansprakelijkheid verlangt die op geen enkele wijze is gelimiteerd. Bij de vaststelling van een passende aansprakelijkheidslimiet dient rekening te worden gehouden met de aard en omvang van de opdracht, de daadwerkelijk te lopen risico's, de gebruikelijke aansprakelijkheidsregeling in de betreffende markt en de verzekerbaarheid daarvan. Dit is inmiddels zowel door de rechter (ECLI:NL:RBDHA:2025:241) als in advies van de Commissie van Aanbestedingsexperts (advies 331 CvA) bevestigd. Afwijking van dit voorschrift is mogelijk, maar enkel voor zover dat voldoende gemotiveerd is door de Aanbestedende Dienst. Een ongelimiteerde aansprakelijkheid is voor elke marktpartij commercieel onaanvaardbaar. Een ongelimiteerde aansprakelijkheid is daarnaast bij uitstek onverzekerbaar voor marktpartijen en ook niet in lijn met gebruikelijke aansprakelijkheidsvereisten in deze markt. Inschrijver verzoekt Opdrachtgever met	Zie vraag 4, 7 en 8.

Nr.	Verwijzing	Vraag	Antwoord
		klem om voor wat betreft artikel 26.4 (a), (c) en (d) een aansprakelijkheidsbeperking op te nemen, rekening houdende met verzekeringsstandaarden, bijvoorbeeld door op te nemen dat de aansprakelijkheid onder artikel 26.4 (a), (c) en (d) is beperkt tot EUR 1.250.000 per gebeurtenis met een maximum van EUR 2.500.000 per jaar. Indien Opdrachtgever hier niet toe bereid is, dan verzoekt Inschrijver om dit deugdelijk te motiveren en aan te geven waarom Opdrachtgever afwijkt van voorschrift 3.9D.	
232.	ARBIT 2022, Artikel 26.3	Artikel 26.3 beperkt de aansprakelijkheid van Inschrijver tot viermaal de hoogte van de Vergoeding per gebeurtenis. Daarbij is geen maximum per contractjaar opgenomen. Nu de Vergoeding ziet op de totale voor de Prestatie overeengekomen prijs over de volledige looptijd van de Overeenkomst (inclusief verlengingen), kan dit bij een looptijd langer dan 1 jaar resulteren in een zeer omvangrijke aansprakelijkheidspositie die geen reële verhouding heeft tot de aard van de opdracht, de marktconforme risicoverdeling en de gebruikelijke verzekerbaarheid van het risico. Een aansprakelijkheidsmaximum dat is gekoppeld aan de totale contractsom over de volledige looptijd leidt feitelijk tot een disproportioneel en commercieel niet aanvaardbaar risicoprofiel, mede omdat de aansprakelijkheid niet in verhouding staat tot de jaarlijkse omzet onder de Overeenkomst (hetgeen marktconform is). Daarnaast ontbreekt een maximum per contractjaar, waardoor een cumulatie van gebeurtenissen binnen één jaar tot onbeheersbare en niet verzekerbare risico's kan leiden. Aansprakelijkheid dient primair een compenserend karakter te hebben en niet te leiden tot een punitieve of disproportionele risicoverdeling. Inschrijver stelt daarom voor de aansprakelijkheid per gebeurtenis te beperken tot een marktconforme aansprakelijkheidsbeperking van 100% van de jaarlijkse opdrachtwaarde, met een maximum van 150% van de jaarlijkse opdrachtwaarde per contractjaar.	Zie vraag 4, 7 en 8.
233.	ARBIT 2022, Artikel 17.5	Artikel 17.5 verbindt aan iedere schending van de geheimhoudingsverplichting een onmiddellijk opeisbare boete van € 50.000 per overtreding, onverminderd de overige rechten van Opdrachtgever, waaronder het recht op schadevergoeding. Inschrijver acht deze regeling niet proportioneel, omdat geen onderscheid wordt gemaakt naar de aard, ernst, duur en gevolgen van de overtreding en het begrip "per overtreding" niet nader is afgebakend. Hierdoor kunnen boetes bij meerdere of voortdurende overtredingen aanzienlijk cumuleren. Inschrijver stelt daarom voor de boete te beperken tot € 25.000 per gebeurtenis, waarbij het totaal van de op grond van artikel 17.5 verschuldigde boetes maximaal € 75.000 bedraagt. Kan Opdrachtgever hiermee instemmen? Zo niet, dan verzoekt Inschrijver Opdrachtgever dit gemotiveerd toe te lichten.	Zie vraag en antwoord 86

Nr.	Verwijzing	Vraag	Antwoord
234.	ARBIT 2022, Artikel 16.1 & 16.3	De artikelen 16.1 en 16.3 geven Opdrachtgever de mogelijkheid om bij iedere vooruitbetaling een kredietinstellingsgarantie op afroep te verlangen. Een dergelijke garantie brengt kosten mee en legt beslag op de financiële ruimte van Inschrijver. Inschrijver acht het daarom niet proportioneel dat deze zekerheid zonder nadere voorwaarden kan worden verlangd. Kan Opdrachtgever instemmen met het buiten toepassing verklaren van de artikelen 16.1 en 16.3? Zo niet, dan stelt Inschrijver voor dat een kredietinstellingsgarantie uitsluitend kan worden verlangd indien daarvoor een objectief gerechtvaardigde aanleiding bestaat en voor zover de omvang en duur daarvan proportioneel zijn aan het daadwerkelijke financiële risico van Opdrachtgever.	Zie vraag en antwoord 87.
235.	ARBIT 2022, Artikel 15.5	Artikel 15.5 sluit het opschortingsrecht van Inschrijver volledig uit, ook bij een substantiële en niet-betwiste betalingsachterstand van Opdrachtgever. Gelet op de aard en omvang van de doorlopende dienstverlening acht Inschrijver dit niet proportioneel. Kan Opdrachtgever instemmen met een uitzondering voor een substantiële en niet-betwiste betalingsachterstand die voortduurt nadat Opdrachtgever schriftelijk in gebreke is gesteld en een redelijke betalingstermijn ongebruikt is verstreken? Inschrijver zal daarbij rekening houden met de continuïteit van de dienstverlening en de gevolgen van opschorting voor kritieke processen van Opdrachtgever.	Zie vraag en antwoord 188.
236.	ARBIT 2022, Artikel 14.3	Artikel 14.3 bepaalt dat een overeengekomen korting of boete aan Opdrachtgever toekomt onverminderd diens recht op schadevergoeding. Inschrijver acht het niet redelijk dat Opdrachtgever zowel de volledige boete of korting als de volledige schadevergoeding kan vorderen voor zover deze betrekking hebben op dezelfde tekortkoming en dezelfde schade. Dit kan ertoe leiden dat Inschrijver feitelijk tweemaal voor dezelfde schade moet betalen. Inschrijver stelt daarom voor het volgende aan artikel 14.3 toe te voegen: "Betaalde of verschuldigde boetes en kortingen strekken in mindering op de schadevergoeding die Opdrachtgever wegens dezelfde tekortkoming kan vorderen." Kunt u hiermee instemmen? Zoniet, dan verzoeken wij u dat duidelijk te motiveren danwel aan te geven in hoeverre u wel dit tekstvoorstel kunt aanvaarden.	Zie vraag en antwoord 143 en 144.
237.	ARBIT 2022, Artikel 12.7	Artikel 12.7 bevat een absolute garantie dat Inschrijver de Prestatie tot vijf jaar na Acceptatie kan onderhouden. De onderhoudbaarheid kan echter mede afhankelijk zijn van technische ontwikkelingen, de omgeving(en) van Opdrachtgever, wijzigingen door Opdrachtgever of derden en de beschikbaarheid en ondersteuning van componenten van derden. Deze omstandigheden liggen niet steeds binnen de invloedssfeer van Inschrijver. Kan Opdrachtgever bevestigen dat deze verplichting uitsluitend geldt gedurende de looptijd van de betreffende Overeenkomst of Nadere	Zie vraag en antwoord 88.

Nr.	Verwijzing	Vraag	Antwoord
		Overeenkomst, voor zover Opdrachtgever het onderhoud bij Inschrijver afneemt en voor zover de onderhoudbaarheid binnen de redelijke invloedssfeer van Inschrijver ligt?	
238.	ARBIT 2022, Artikel 12.3	Inschrijver acht de garantietermijn van twaalf maanden uit artikel 12.3, gelet op de aard van de gevraagde dienstverlening, te lang. De Prestatie wordt gedurende de looptijd beheerd, gewijzigd en doorontwikkeld, waardoor na verloop van tijd steeds moeilijker is vast te stellen of een Gebrek reeds bij Acceptatie aanwezig was of voortvloeit uit latere wijzigingen, afhankelijkheden of gebruiksomstandigheden. De termijn leidt daarmee tot een langdurig en moeilijk calculeerbaar risico, dat in de prijsstelling moet worden verdisconteerd. Inschrijver stelt daarom voor de garantietermijn te verkorten tot drie (3) maanden na Acceptatie. Na afloop van deze termijn kan herstel plaatsvinden op basis van de overeengekomen onderhouds-, beheer- en serviceafspraken. Kan Opdrachtgever hiermee instemmen? Zo niet, dan verzoekt Inschrijver Opdrachtgever gemotiveerd toe te lichten waarom een garantietermijn van twaalf maanden voor deze dienstverlening noodzakelijk en proportioneel is.	Zie vraag en antwoord 5 en 148.
239.	ARBIT 2022, Artikel 11.1	Artikel 11.1 bepaalt dat Opdrachtgever niet tot enige betaling gehouden is voordat Acceptatie heeft plaatsgevonden. Deze bepaling sluit onvoldoende aan op de aard van de aanbesteding, die zowel implementatie- en ontwikkelwerkzaamheden als doorlopende dienstverlening omvat. Toepassing van artikel 11.1 kan ertoe leiden dat Inschrijver gedurende een aanzienlijke periode de werkzaamheden en daarmee samenhangende kosten moet voorfinancieren. Inschrijver acht dit niet proportioneel. Kan Opdrachtgever instemmen met betaling van implementatie- en ontwikkelwerkzaamheden op basis van vooraf overeengekomen en objectief vast te stellen mijlpalen, waarbij het concrete betaalschema per Nadere Overeenkomst wordt bepaald? Hierbij kan bijvoorbeeld worden uitgegaan van 30% bij opdrachtverlening, 40% bij Oplevering en 30% bij Acceptatie. Doorlopende dienstverlening dient periodiek achteraf te kunnen worden gefactureerd.	Zie vraag en antwoord 90 en 149.
240.	ARBIT 2022, Artikel 8.5	Kan Opdrachtgever instemmen met een verduidelijking dat de vrijwaringsverplichting uit artikel 8.5 uitsluitend geldt voor zover de gestelde inbreuk wordt veroorzaakt door de Prestatie zoals deze door Inschrijver is geleverd? De vrijwaring dient niet van toepassing te zijn voor zover de inbreuk voortvloeit uit door of namens Opdrachtgever verstrekte materialen, gegevens, ontwerpen, instructies of specificaties (1), uit zonder toestemming van Inschrijver aangebrachte wijzigingen (2) of uit een niet door Inschrijver geleverde of voorgeschreven combinatie met andere producten, programmatuur of materialen (3). Kan Opdrachtgever artikel 8.5 overeenkomstig aanpassen?	Zie vraag en antwoord 4.

Nr.	Verwijzing	Vraag	Antwoord
241.	ARBIT 2022, Artikel 8.3	Artikel 8.3 bevat bij een geschil over intellectuele eigendomsrechten een bewijsvermoeden ten gunste van Opdrachtgever. Inschrijver acht dit bewijsvermoeden te ruim, met name ten aanzien van reeds bestaande of generiek herbruikbare materialen van Inschrijver en materialen van derden. Inschrijver verzoekt daarom het bewijsvermoeden en de laatste zin van artikel 8.3 te laten vervallen. Indien Opdrachtgever hiermee niet kan instemmen, stelt Inschrijver voor te verduidelijken dat het bewijsvermoeden niet geldt indien Inschrijver op basis van redelijke documentatie aannemelijk maakt dat de betreffende rechten bij Inschrijver of een derde berusten. Kan Opdrachtgever hiermee instemmen?	Zie vraag en antwoord 3.
242.	ARBIT 2022, Artikel 8.1	Artikel 8.1 (a) is naar het oordeel van Inschrijver te ruim geformuleerd. Deze bepaling kan ertoe leiden dat intellectuele eigendomsrechten op reeds bestaande of generiek herbruikbare materialen van Inschrijver aan Opdrachtgever worden overgedragen, uitsluitend omdat deze materialen onderdeel uitmaken van een specifiek voor Opdrachtgever ontwikkelde Prestatie. Dergelijke materialen zijn niet specifiek voor Opdrachtgever ontwikkeld en dienen daarom onder artikel 8.1 (b) te vallen. Kan Opdrachtgever bevestigen dat de intellectuele eigendomsrechten op reeds bestaande en generiek herbruikbare materialen van Inschrijver, waaronder modules, templates, scripts, methoden, standaarden, accelerators, hulpmiddelen en knowhow, bij Inschrijver blijven berusten? Voor zover dergelijke materialen onderdeel uitmaken van de Prestatie, verkrijgt Opdrachtgever daarop een niet-exclusief, blijvend en toereikend gebruiksrecht voor het overeengekomen gebruik en beheer van de Prestatie.	Zie vraag en antwoord 147.
243.	ARBIT 2022, Artikel 5.4	Artikel 5.4 bepaalt dat Partijen ieder hun eigen kosten dragen in verband met de daarin bedoelde informatieverstrekking en audits. Indien een audit op initiatief van Opdrachtgever wordt uitgevoerd, acht Inschrijver het niet redelijk dat de daarmee samenhangende kosten van Inschrijver zonder meer voor eigen rekening blijven. Inschrijver stelt daarom voor dat de redelijke kosten die Inschrijver in verband met een dergelijke audit maakt, voor rekening van Opdrachtgever komen, tenzij uit de audit blijkt dat sprake is van een substantiële tekortkoming van Inschrijver. In dat geval blijven de eigen kosten van Inschrijver voor haar rekening. Kan Opdrachtgever hiermee instemmen?	Zie vraag en antwoord 1.
244.	ARBIT 2022, Artikel 7.2	Kan Opdrachtgever verduidelijken op welke onderdelen van de Prestatie de eigendomsoverdracht uit artikel 7.2 betrekking heeft? De dienstverlening bestaat uit infrastructuurdiensten, applicatiediensten, ontwikkeling, data en integratie, terwijl hosting en de levering van hardware en software buiten de scope van de aanbesteding vallen. Inschrijver gaat ervan uit dat artikel 7.2 uitsluitend betrekking heeft op zaken die vatbaar zijn voor eigendomsoverdracht en niet op intellectuele eigendomsrechten of op bestaande en generiek toepasbare materialen, methoden,	De Aanbestedende dienst bevestigt dit. Zie ook vraag en antwoord 147 en 186.

Nr.	Verwijzing	Vraag	Antwoord
		hulpmiddelen en knowhow van Inschrijver of derden. Kan Opdrachtgever dit bevestigen?	
245.	Art. 18.7 "Algemene inkoopvoorwaarden diensten SBB 2025"	Artikel 18.7 geeft SBB een eenzijdig recht om de overeenkomst op ieder moment op te zeggen met een opzegtermijn van drie maanden, zonder dat een vergelijkbaar opzeggingsrecht voor Opdrachtnemer bestaat. Bent u bereid dit artikel wederkerig te maken?	Niet akkoord. Zie ook vraag en antwoord 10.
246.	Selectieleidraad - algemeen	In de aanbestedingsstukken wordt verwezen naar de ARBIT 2022 als toepasselijke voorwaarden. De conceptovereenkomst is op dit moment nog niet beschikbaar gesteld aan inschrijvers. Inschrijvers kunnen daardoor niet beoordelen of, en in hoeverre, de definitieve overeenkomst afwijkt van de standaardbepalingen van de ARBIT 2022. Kunt u bevestigen dat er tijdens de gunningsfase nog de mogelijkheid is om vragen te stellen over de inhoud van de ARBIT 2022?	De Aanbestedende dienst bevestigt dit.
247.	Bijlage 5 AI Module	"De aanbestedingsstukken bevatten een AI-module gebaseerd op de ARBIT-2022 modelovereenkomst, bedoeld voor de inkoop van AI-systemen die kwalificeren als hoog risico-AI in de zin van de AI-verordening. Dit lijkt niet het geval te zijn gezien de onderhavige opdracht primair IT-partnerschap in de vorm van advies, ontwerp, specialistische inzet, projectleiding en beheer betreft. De instructie bij de AI-module bepaalt expliciet dat de toepasselijkheid van geval tot geval dient te worden beoordeeld, mede op basis van de uitkomsten van een AI Impact Analyse. De Selectieleidraad bevat geen passage die expliciet bepaalt in welke situaties of bij welke typen Nadere Opdrachten de AI-module van toepassing zal zijn. Wij verzoeken de Aanbestedende dienst te verduidelijken onder welke concrete omstandigheden of bij welk type Nadere Opdracht de AI-module van toepassing zal zijn. "	Zie vraag en antwoord 26.
248.	Concept programma van eisen, eis 5.17	"....Opdrachtnemer hiervan binnen 510 kalenderdagen na ontvangst schriftelijk op de hoogte gebracht". Inschrijver neemt aan dat het een verschrijving betreft en dat de termijn 5 of 10 kalenderdagen moet zijn. Kunt u dit verduidelijken?	Zie vraag en antwoord 30.
249.	Concept programma van eisen, eis 5.3	"Intern referen1oummer". Inschrijver neemt aan dat dit een typfout betreft en dat hier referentienummer moet staan?	De Aanbestedende dienst bevestigt dit.
250.	Concept programma van eisen, eis 4.12	"Eis 4.4 van het Programma van Eisen bepaalt dat opdrachtgever bij langdurige ziekte van een medewerker - gedefinieerd als een periode van 2 weken of langer - de mogelijkheid heeft de Nadere Overeenkomst per direct te ontbinden, waarna opdrachtnemer zich inspant op korte termijn een minimaal gelijkwaardige persoon aan te bieden onder toepassing van de overlapperiode uit eis 4.3. Wij verzoeken u deze bepaling te heroverwegen en op de volgende punten	Zie ook vraag en antwoord 103 en 177.

Nr.	Verwijzing	Vraag	Antwoord
		gemotiveerd toelichting te geven: Ontbinding bij ziekte: sanctie zonder toerekenbare tekortkoming Ziekte van een medewerker is een omstandigheid die buiten de invloedssfeer van opdrachtnemer ligt en naar zijn aard kwalificeert als overmacht. Ontbinding van een overeenkomst is de zwaarste beschikbare contractuele sanctie en veronderstelt naar zijn aard een toerekenbare tekortkoming in de nakoming. Het toekennen van een directe ontbindingsbevoegdheid aan opdrachtgever in een situatie waarbij geen sprake is van enige tekortkoming van opdrachtnemer, staat op gespannen voet met de beginselen van een evenwichtige risicoverdeling zoals uitgewerkt in de Gids Proportionaliteit (3e herziening, 2022) en met de algemene beginselen van het verbintenissenrecht. Wij verzoeken opdrachtgever te motiveren op welke grond ontbinding per direct een proportionele reactie is op ziekteverzuim van één medewerker, en of opdrachtgever bereid is de ontbindingsbevoegdheid te vervangen door een verplichting tot overleg en vervanging, conform de bepaling in eis 3.1: de voorafgaande waarschuwing van Opdrachtgever die als in gebreke stelling wordt gezien. Innerlijke tegenstrijdigheid: ontbinding én overlapverplichting De bepaling stelt dat bij ontbinding opdrachtnemer zich inspant een gelijkwaardige vervanger aan te bieden, waarbij de overlapperiode uit eis 4.3 van toepassing is. Dit is innerlijk tegenstrijdig: ontbinding van de Nadere Overeenkomst beëindigt de contractuele relatie per direct, waardoor er geen juridische grondslag meer bestaat voor de toepassing van een overlapperiode of een inspanningsverplichting tot vervanging. Wij verzoeken opdrachtgever te verduidelijken hoe deze twee verplichtingen zich tot elkaar verhouden en op welke contractuele grondslag de inspanningsverplichting tot vervanging na ontbinding berust."	
251.	Concept programma van eisen, eis 4.4	"Eis 4.4 bepaalt dat opdrachtnemer bij vervanging van een projectleider of projectlid een overlapperiode van minimaal 2 weken dient te hanteren, waarbij de kosten van de nieuwe medewerker gedurende deze periode volledig voor rekening van opdrachtnemer komen. De verplichting om de volledige overlapperiode voor eigen rekening te nemen, legt een financieel risico bij opdrachtnemer neer dat niet is gekoppeld aan enige tekortkoming in de uitvoering. Personeelsverloop is een normaal en onvermijdelijk bedrijfsrisico dat beide partijen in een langdurige samenwerkingsrelatie aangaat. De Gids Proportionaliteit (3e herziening, 2022) schrijft voor dat contractvoorwaarden in redelijke verhouding dienen te staan tot de	Zie ook vraag en antwoord 103, 104 en 105.

Nr.	Verwijzing	Vraag	Antwoord
		aard en omvang van de opdracht, inclusief een evenwichtige verdeling van risico's tussen partijen. Bovendien maakt de bepaling geen onderscheid tussen de inwerkkosten van een nieuwe medewerker - waarvoor een bijdrage van opdrachtnemer redelijk is - en de productieve inzet van diezelfde medewerker gedurende de overlapperiode. Indien de nieuwe medewerker gedurende de overlapperiode aantoonbaar werkzaamheden verricht die direct bijdragen aan de uitvoering van de opdracht, is het niet proportioneel deze inzet volledig voor rekening van opdrachtnemer te laten komen, ongeacht de geleverde waarde. Wij verzoeken opdrachtgever de bepaling aan te passen zodat: - De kosten van de overlapperiode worden verdeeld op basis van de oorzaak van de vervanging: bij vervanging op initiatief of verzoek van opdrachtgever komen de kosten voor rekening van opdrachtgever; bij vervanging op initiatief van opdrachtnemer draagt opdrachtnemer de inwerkkosten, maar is productieve inzet van de nieuwe medewerker factureerbaar; - Bij vervanging door overmacht - waaronder ziekte, overlijden of ontslag op initiatief van de medewerker zelf - een redelijke kostenverdeling tussen partijen geldt."	
252.	Concept programma van eisen, eis 3.7	De aanbestedingsdocumentatie bepaalt dat de door opdrachtnemer opgegeven antwoorden op de kwalitatieve subgunningscriteria door het indienen van een inschrijving "automatisch en direct deel uitmaken van de eisen die gesteld worden aan de uitvoering van de Opdracht." Wij verzoeken u te bevestigen dat met deze bepaling wordt bedoeld dat de kwalitatieve antwoorden op de subgunningscriteria onderdeel worden van de contractuele verplichtingen bij uitvoering van de overeenkomst - en niet dat zij worden gekwalificeerd als aanvullende minimumeisen in de zin van de aanbestedingsdocumentatie.	De Aanbestedende dienst bevestigt dit.
253.	Concept programma van eisen, eis 3.6	"Een opzegtermijn van 3 maanden voor een Nadere Overeenkomst waarbij opdrachtnemer reeds heeft geïnvesteerd in capaciteit, inrichting en continuïteit van de dienstverlening, staat niet in redelijke verhouding tot de omvang van de verplichtingen die met een Nadere Overeenkomst gepaard gaan. De Gids Proportionaliteit (3e herziening, 2022) schrijft voor dat contractvoorwaarden in redelijke verhouding dienen te staan tot de aard en omvang van de opdracht, inclusief de verdeling van risico's tussen partijen. Daarnaast bevat de bepaling geen hersteltraject, waarschuwing of escalatieprocedure voorafgaand aan opzegging. Dit staat in contrast met de systematiek elders in de aanbestedingsdocumentatie, waar bij vergelijkbare situaties	Niet akkoord. Eis 3.6 heeft enkel betrekking op de inzet van AI die niet voldoet aan de van toepassing verklaarde voorwaarden in de raamovereenkomst waardoor de diensten zonder de inzet van AI niet kunnen worden afgenomen.

Nr.	Verwijzing	Vraag	Antwoord
		wél een voorafgaande ingebrekestelling is voorzien. Wij verzoeken SBB: - Te motiveren op welke grond een opzegtermijn van 3 maanden proportioneel wordt geacht voor een Nadere Overeenkomst met de omvang en complexiteit die deze aanbesteding betreft; - Te overwegen een getrapte procedure op te nemen waarbij opdrachtnemer eerst in de gelegenheid wordt gesteld de non-conformiteit te herstellen binnen een redelijke termijn, alvorens opzegging aan de orde is."	
254.	Concept programma van eisen, eis 3.4	"In eis 3.4 is opgenomen dat opdrachtnemer verplicht is AI-gerelateerde tijdsbesparingen en kostenreducties volledig te delen met opdrachtgever bij het opstellen van een Nadere Offerte. Deze bepaling roept een aantal vragen op die wij graag verduidelijkt zien, mede in het licht van het proportionaliteitsbeginsel zoals uitgewerkt in de Gids Proportionaliteit (3e herziening, 2022). 1. Asymmetrie in de kostensystematiek De huidige bepaling verplicht opdrachtnemer uitsluitend tot het doorgeven van besparingen die voortvloeien uit AI-gebruik, maar houdt geen rekening met de kosten die aan AI-inzet zijn verbonden - zoals licentiekosten, kosten voor kwaliteitsborging en validatie van AI-output, aansprakelijkheidsrisico's en investeringen in implementatie en beheer. Een verplichting die uitsluitend de financiële voordelen bij opdrachtgever belegt, terwijl de bijbehorende kosten en risico's volledig bij opdrachtnemer blijven, staat op gespannen voet met een evenwichtige risicoverdeling zoals de Gids Proportionaliteit voorschrijft. Is opdrachtgever bereid de bepaling aan te vullen zodat bij de berekening van de Nadere Offerte zowel de besparingen als de aantoonbare kosten van AI-inzet in de prijsopbouw mogen worden meegenomen? 2. Operationalisering van ""volledig delen"" De eis verplicht opdrachtnemer de besparingen ""volledig te delen"" met opdrachtgever, maar bevat geen methodiek voor de berekening of onderbouwing hiervan. Op welke wijze dient opdrachtnemer de omvang van een AI-gerelateerde besparing te berekenen en te onderbouwen in een Nadere Offerte, en welke referentiebasis hanteert opdrachtgever hierbij? Zonder een eenduidige berekeningssystematiek is deze verplichting niet objectief uitvoerbaar en ontstaat per Nadere Offerte een discussie over de hoogte van de door te geven besparing. 3. Reikwijdte van de meldingsplicht De bepaling verplicht opdrachtnemer opdrachtgever te informeren over ""het gebruik van Artificial Intelligence in zijn werkzaamheden"", zonder nadere afbakening van	Zie ook vraag en antwoord 26 en 158.

Nr.	Verwijzing	Vraag	Antwoord
		wat onder AI wordt verstaan. Vrijwel alle moderne professionele software bevat AI-componenten. Kan opdrachtgever verduidelijken welke vormen van AI-gebruik onder deze meldingsplicht vallen, en welke niet — bijvoorbeeld door een onderscheid te maken tussen generatieve AI die direct wordt ingezet voor de inhoudelijke uitvoering van de opdracht enerzijds, en AI-functionaliiteit die is ingebed in standaard bedrijfssoftware anderzijds? "	
255.	Concept programma van eisen, eis 3.1 en 3.2	"Eis 3.2 bepaalt dat opdrachtnemer binnen 3 werkdagen dient te reageren indien hij niet in staat is aan een aanvraag te voldoen. Eis 3.1 verplicht opdrachtnemer tot het aanbieden van een passende Nadere Offerte, maar noemt geen termijn waarbinnen deze offerte moet worden ingediend. Wij verzoeken u te verduidelijken: - Binnen welke termijn dient opdrachtnemer een Nadere Offerte als bedoeld in eis 3.1 aan te bieden na ontvangst van een uitvraag van opdrachtgever? - Is de termijn van 3 werkdagen uit eis 3.2 ook van toepassing op het aanbieden van een Nadere Offerte, of geldt daarvoor een afzonderlijke termijn? - Vormt eis 3.2 een uitzondering op de verplichting uit eis 3.1, een aanvulling daarop, of een zelfstandige verplichting? Zonder een heldere termijn in eis 3.1 en een expliciete koppeling tussen beide bepalingen is de verplichting niet objectief uitvoerbaar, hetgeen in strijd is met het transparantiebeginsel."	Zie vraag en antwoord 24 en 116.
256.	Concept programma van eisen, eis 3.1	"Eis 3.1 bepaalt dat het bij herhaling niet aanbieden van een passende Nadere Offerte aanleiding kan vormen voor ontbinding of niet-verlenging van de overeenkomst. Deze bepaling roept een proportionaliteitsvraag op. Ten eerste is de drempelwaarde voor de sanctie ongedefinieerd: de term ""bij herhaling"" bevat geen kwantitatieve of temporele afbakening. Zonder een heldere definitie - bijvoorbeeld een minimum aantal gevallen binnen een bepaalde periode - is de bepaling niet objectief toepasbaar en biedt zij opdrachtgever een discretionaire bevoegdheid waarvan de grenzen niet zijn afgebakend. Ten tweede staat de zwaarste contractuele sanctie - ontbinding van de raamovereenkomst - niet in redelijke verhouding tot de aard van de verplichting. Het niet aanbieden van een Nadere Offerte betreft een inspanningsverplichting in de offertefase, niet het tekortschieten in de uitvoering van een reeds verstrekte opdracht. De Gids Proportionaliteit (3e herziening, 2022) schrijft voor dat contractvoorwaarden in redelijke verhouding dienen te staan tot de aard en omvang	Zie vraag en antwoord 156.

Nr.	Verwijzing	Vraag	Antwoord
		van de verplichting waaraan zij zijn gekoppeld. Wij verzoeken de aanbestedende dienst: - De term ""bij herhaling"" te definiëren met een concrete drempelwaarde en tijdsperiode; - Te motiveren op welke grond ontbinding van de overeenkomst een proportionele sanctie is voor het niet aanbieden van een Nadere Offerte, en of opdrachtgever bereid is een getrapte sanctiesystematiek op te nemen waarbij lichtere maatregelen voorafgaan aan ontbinding."	
257.	Concept programma van eisen, eis 2.8	"In eis 2.8 is opgenomen dat bij inzet op basis van een inspanningsverplichting de tevredenheid van opdrachtgever minimaal eenmaal per jaar per persoon wordt gemeten, waarbij de score per persoon minimaal een 7 dient te zijn. Bij een inspanningsverplichting wordt opdrachtnemer beoordeeld op de geleverde inspanning en de kwaliteit van de samenwerking als geheel. Een harde minimumscore per individuele medewerker introduceert feitelijk een resultaatsverplichting op persoonsniveau, terwijl de contractvorm dit niet beoogt. De kwaliteit van dienstverlening komt tot stand in teamverband en in de samenwerking met opdrachtgever - een individuele beoordeling per medewerker weerspiegelt dit niet. Een meting van de algehele klanttevredenheid over de dienstverlening - bijvoorbeeld via een gestructureerde teamtevredenheidsmeting of een periodieke klanttevredenheidsscore op dienstverleningsniveau - geeft een reëler en evenwichtiger beeld van de geleverde kwaliteit. Dit sluit aan bij gangbare praktijk in vergelijkbare raamovereenkomsten en biedt opdrachtgever een bruikbaarere stuurinformatie over de samenwerking als geheel. Is de aanbestedende dienst bereid de tevredenheidsmeting te herformuleren als een meting op team- of dienstverleningsniveau, met een transparant en vooraf vastgesteld beoordelingskader, in plaats van een individuele score per medewerker? Zo nee, waarom niet?"	Eis 2.8 maakt onderscheid tussen een resultaatsopdracht en inspanningsverplichting. Voor een resultaatsopdracht wordt inderdaad voor het hele team een beoordeling gedaan, niet per persoon. Zie ook vraag en antwoord 25 en 38.
258.	Concept programma van eisen, eis 1.17	In eis 1.17 is opgenomen dat opdrachtnemer aansprakelijk is voor alle schade. Kunt u bevestigen dat deze bepaling onderhavig is aan de toepasselijke aansprakelijkheidsregeling en aansprakelijkheidsbeperkingen, waaronder met name artikel 26 van de ARBIT 2022?	Zie vraag en antwoord 4, 7, 8 en 29.
259.	Concept programma van eisen, eis 1.14	Eis 1.14 vereist 'WCAG 2.1 kennis voor webtoegankelijkheid'. WCAG 2.1 is een richtlijn, geen certificering. Wat bedoelt u hier precies: aantoonbare projectervaring of een specifieke training? En hoe dient Gegadigde dit aan te tonen?	Het betreft specifieke kennis die is opgebouwd binnen de organisatie en beschikbaar gesteld kan worden aan Opdrachtgever. Bij ontwerp en development moet dit (net als privacy) 'by design' worden meegenomen. Aantoonbaar kan dit door referentieprojecten en

Nr.	Verwijzing	Vraag	Antwoord
			opleidingen. Een certificaat van deelname aan een erkende WCAG-training of een IAAP-certificering is acceptabel.
260.	Concept programma van eisen, eis 1.10	"In eis 1.10 is opgenomen dat Opdrachtgever geen afnameverplichting heeft en geen omzetgarantie geeft. Tegelijkertijd vermeldt de aanbestedingsdocumentatie een geraamde contractwaarde van € 13.500.000 voor perceel 2, en worden twee contractanten geselecteerd via een meerfasige procedure bestaande uit een selectiefase én een gunningsfase. Deze combinatie roept een proportionaliteitsvraag op. Inschrijvers maken substantiële kosten en inspanningen om te kunnen deelnemen aan beide fasen van de procedure, terwijl de contractuele tegenprestatie van Opdrachtgever volledig vrijblijvend is. De Gids Proportionaliteit (3e herziening, 2022) schrijft voor dat contractvoorwaarden in redelijke verhouding dienen te staan tot de aard en omvang van de opdracht, inclusief de verdeling van risico's en verplichtingen tussen partijen. Wij verzoeken u toe te lichten op welke wijze de huidige bepaling - waarbij de volledige afname- en verstrekkingenvrijheid bij Opdrachtgever berust zonder enige wederkerige inspanningsverplichting - proportioneel is in verhouding tot de inschrijfinspanning die van marktpartijen wordt gevraagd. Is Opdrachtgever bereid een bandbreedte of budgetindicatie per jaar af te geven voor de verwachte afname voor de komende vier jaar? "	De geraamde waarde van de Opdracht per perceel is gebaseerd op historische uitgaven en een inschatting van de verwachte behoefte gedurende de looptijd van de Raamovereenkomst. Zie hiervoor tevens paragraaf 2.2.5 van de aanbestedingsleidraad. Aan de genoemde raming kunnen geen rechten worden ontleend. Zoals gebruikelijk bij een raamovereenkomst worden geen concrete afnameverplichtingen aangegaan. Het aantal, de omvang en de looptijd van toekomstige Nadere Opdrachten zijn afhankelijk van de daadwerkelijke behoefte van Aanbestedende dienst gedurende de contractperiode en kunnen daarom niet vooraf worden gegarandeerd. Ten behoeve van de transparantie heeft Opdrachtgever reeds aanvullende informatie verstrekt over de verwachte werkzaamheden en indicatieve kengetallen. Zie hiervoor de antwoorden op vragen 35 en 36, en Bijlage 11.
261.	Concept programma van eisen, eis 1.9	"Volgens eis 1.9 is Opdrachtgever gerechtigd om, wanneer Opdrachtnemer niet meer aan een Nadere Opdracht kan voldoen, nadere opdrachten tijdelijk niet meer bij Opdrachtnemer uit te zetten, lopende opdrachten over te dragen aan derden, dan wel de behoefte buiten de Overeenkomst te verwerven. Inschrijver constateert dat de clausule de activerende voorwaarde - ""niet meer kunnen voldoen aan de Nadere Opdracht"" - niet definieert, en dat de bevoegdheid van Opdrachtgever niet is gekoppeld aan enige procedurele waarborg zoals een voorafgaande ingebrekestelling, een redelijke hersteltermijn, of een verplichting tot overleg. Gelet op het proportionaliteitsbeginsel zoals verankerd in artikel 1.10 van de Aanbestedingswet 2012 en uitgewerkt in de Gids Proportionaliteit, dienen eisen en contractvoorwaarden in redelijke verhouding te staan tot de aard en omvang van de opdracht. Een eenzijdige bevoegdheid van deze omvang - die feitelijk het recht omvat om lopende opdrachten aan derden over te dragen en buiten de Overeenkomst te verwerven zonder voorafgaand overleg of herstelmogelijkheid - staat naar het oordeel van inschrijver niet in verhouding tot een reguliere	Onder deze bepaling wordt verstaan de situatie waarin Opdrachtnemer feitelijk niet langer in staat is de overeengekomen dienstverlening uit de Nadere Opdracht te leveren, waardoor de continuïteit van de dienstverlening voor Opdrachtgever in gevaar komt. De specifieke voorwaarden die gelden per Nadere Opdrachten worden pas vastgesteld in een Nadere Overeenkomst. De Aanbestedende dienst acht de bepaling proportioneel gelet op de aard van de Opdracht en het belang van continuïteit van de dienstverlening. De bevoegdheden uit Eis 1.9 zijn nadrukkelijk beperkt tot situaties waarin dit noodzakelijk is om de continuïteit van de dienstverlening te waarborgen. Het betreft daarmee geen algemene sanctiebevoegdheid, maar een vangnetbepaling voor uitzonderlijke situaties waarin de dienstverlening niet langer kan worden geleverd. Aanbestedende dienst zal bij de toepassing van deze bepaling steeds de omstandigheden van het geval betrekken en handelen overeenkomstig de beginselen van redelijkheid en billijkheid.

Nr.	Verwijzing	Vraag	Antwoord
		tekortkoming in de uitvoering van een Nadere Opdracht, en laat bovendien onvoldoende ruimte voor de rechten die Opdrachtnemer op grond van het algemene verbintenissenrecht toekomen bij een betwiste tekortkoming. Inschrijver verzoekt Opdrachtgever om: 1. te verduidelijken wat wordt verstaan onder ""niet meer kunnen voldoen aan de Nadere Opdracht"", en in het bijzonder of hieronder ook situaties van overmacht, betwiste tekortkomingen of scope-discussies vallen; 2. te bevestigen of te motiveren op welke wijze de clause verenigbaar is met het proportionaliteitsbeginsel, nu de bevoegdheid niet is gekoppeld aan een voorafgaande ingebrekestelling of hersteltermijn; 3. te overwegen de clause aan te passen door de activerende voorwaarde te definiëren en de uitoefening van de bevoegdheid te koppelen aan een schriftelijke ingebrekestelling met een redelijke hersteltermijn van ten minste 10 werkdagen, tenzij sprake is van een situatie waarbij onmiddellijk handelen aantoonbaar noodzakelijk is voor de continuïteit van de dienstverlening."	Zie ook vraag en antwoord 23.
262.	Concept programma van eisen	U heeft een concept programma van eisen bijgevoegd in de selectiefase. Inschrijver neemt aan dat dit programma van eisen in de gunningsfase definitief wordt gemaakt en dat Inschrijvers hierover nog vragen kunnen stellen in 2 inlichtingenrondes tijdens de gunningsfase?	De Aanbestedende dienst bevestigt dat het Concept-Programma van Eisen in de Gunningfase definitief wordt gemaakt en Inschrijvers in de Gunningfase de gelegenheid krijgen om vragen te stellen.
263.	Bijlage Checklist Verificatiedocumenten	""Een ingevuld en ondertekend Format financieel-economische draagkracht. Dit Format wordt als separate Bijlage in de Gunningfase bij de Aanbestedingsstukken gevoegd"". Deze checklist in deze bijlage heeft betrekking op de bewijsstukken die tijdens de selectiefase overlegd moeten worden. Dit format wordt in de gunningsfase beschikbaar gesteld. Betreft het hier een verschrijving of stelt u deze bijlage beschikbaar met de publicatie van de Nota van Inlichtingen in de selectiefase?"	Dit betreft een verschrijving. Het Format financieel-economische draagkracht wordt bij de selectiebeslissing gedeeld met geselecteerde Gegadigden.
264.	Selectieleidraad, 5.2.1. Selectiecriteria	"In paragraaf 5.2.1 van de Selectieleidraad is het beoordelingskader voor Selectie criterium 1 ""Mate van kennis en ervaring als IT-partner"" opgenomen. De hoogste waardering (Uitmuntend, 100%) wordt toegekend indien Gegadigde Opdrachtgever ""absoluut weten te overtuigen van zijn kennis en ervaring als IT-partner, waardoor veel toegevoegde waarde voor Opdrachtgever is te verwachten."" De waardering Goed (70%) wordt toegekend indien sprake is van ""enige toegevoegde waarde"" en de waardering Voldoende (40%) eveneens indien sprake is van ""enige toegevoegde waarde."" Wij constateren dat het beoordelingskader niet objectief beschrijft op basis van	De Aanbestedende dienst deelt de opvatting niet dat het beoordelingskader onvoldoende transparant is of strijdig zou zijn met het transparantiebeginsel. In paragraaf 5.2.1 van de Selectieleidraad is beschreven wat onder een IT-partnerschap wordt verstaan en welke informatie Gegadigden dienen aan te leveren. Daarbij is expliciet aangegeven dat de beoordeling plaatsvindt aan de hand van de beschrijving van: • de uitgevoerde werkzaamheden, betrokken disciplines en expertise;

Nr.	Verwijzing	Vraag	Antwoord
		welke inhoudelijke kenmerken of criteria een Gegadigde de waardering Uitmuntend, Goed of Voldoende verkrijgt. In het bijzonder is onduidelijk: a) Aan de hand van welke inhoudelijke elementen of criteria de Aanbestedende dienst beoordeelt of sprake is van ""veel toegevoegde waarde"" (Uitmuntend) dan wel ""enige toegevoegde waarde"" (Goed of Voldoende), en wat het onderscheid is tussen deze twee niveaus; b) Welke aspecten van de in paragraaf 5.2.1 gevraagde beschrijving - te weten de uitgevoerde werkzaamheden en betrokken disciplines (a), de wijze van samenwerking en de rol van Gegadigde (b), de mate waarin meerdere fasen van IT-dienstverlening zijn uitgevoerd (c) en de gerealiseerde resultaten (d) - elk afzonderlijk bijdragen aan de eindbeoordeling, en welk relatief gewicht aan elk van deze aspecten wordt toegekend; c) Of de Aanbestedende dienst bereid is het beoordelingskader nader te specificeren met objectief meetbare indicatoren per waarderingsniveau, teneinde Gegadigden in staat te stellen hun aanmelding gericht en volledig in te richten conform de beoordelingssystematiek, zoals vereist op grond van het transparantiebeginsel als bedoeld in artikel 1.9 van de Aanbestedingswet 2012."	• de wijze van samenwerking en de rol van Gegadigde; • de mate waarin meerdere fasen van de IT-dienstverlening zijn uitgevoerd; en • de gerealiseerde resultaten. De beoordelingscommissie beoordeelt op basis van deze aspecten in hoeverre de referentieopdracht aantoont dat sprake is van relevante kennis en ervaring als IT-partner en in welke mate deze aansluit bij de aard en complexiteit van de onderhavige Opdracht. Het onderscheid tussen de waarderingsniveaus Uitmuntend, Goed, Voldoende en Beperkt is opgenomen in het beoordelingskader van paragraaf 5.2.1. Naarmate een referentieopdracht meer vertrouwen geeft in een succesvolle uitvoering van de Opdracht en meer toegevoegde waarde voor de Aanbestedende dienst aannemelijk maakt, zal een hogere waardering worden toegekend. De genoemde beoordelingsaspecten worden integraal in onderlinge samenhang beoordeeld. Er zijn geen afzonderlijke deelwegingen toegekend aan de verschillende aspecten. Een vooraf vastgestelde onderverdeling in deelwegingen of limitatieve, objectief meetbare indicatoren zou naar het oordeel van de Aanbestedende dienst onvoldoende recht doen aan het kwalitatieve karakter van het selectiecriteria en de ruimte beperken om de daadwerkelijke relevantie en meerwaarde van de ingediende referenties integraal te beoordelen. De Aanbestedende dienst ziet daarom geen aanleiding het beoordelingskader nader te specificeren of aan te passen.
265.	Selectieleidraad, 5.2.1. Selectiecriteria	Bij vraag D van selectiecriteria 1 dient Gegadigde de gerealiseerde resultaten binnen de referentie-opdracht te beschrijven. Kunt u enkele voorbeelden van resultaten geven die u verwacht te lezen bij dit selectiecriteria?	Het is aan Gegadigde om, binnen de context van de door hem gekozen referentieopdracht(en), inzichtelijk te maken welke resultaten zijn gerealiseerd en waarom deze relevant zijn voor de rol van IT-partner. De beschrijving van de gerealiseerde resultaten wordt door de beoordelingscommissie in samenhang met de overige gevraagde onderdelen van het selectiecriteria beoordeeld.
266.	Selectieleidraad, 5.2.1. Selectiecriteria	Voor selectiecriteria 1 en 2 stelt u maximaal 2 A4 beschikbaar. Gegadigde dient aan de hand van maximaal 3 referenties aan te tonen dat hij beschikt over de gevraagde kennis en ervaring. Bent u bereid om het aantal pagina's A4 per	Niet akkoord. Zie vraag en antwoord 126 en 170.

Nr.	Verwijzing	Vraag	Antwoord
		selectie criterium te verruimen naar maximaal 3 A4? Dit biedt Gegadigden per referentie 1 pagina A4 om uw selectiecriteria inhoudelijk goed te beantwoorden. Gaat u hiermee akkoord? Zo nee, waarom niet?	
267.	Selectieleidraad, 4.5.5. Technische en beroepsbekwaamheid: Diploma's perceel 1 t/m 3	"In de aanbestedingsstukken is voor perceel 2 het volgende bepaald: • Voor .NET-rollen: gegadigde beschikt over personeel in eigen dienst met AZ-204 (medior) en AZ-400 (senior) certificering; opdrachtnemer beschikt over minimaal 10 passende kandidaten die voldoen aan deze kwalificaties. • Voor D365-rollen: gegadigde beschikt over personeel in eigen dienst met PL-200 (medior) en PL-400 (senior) certificering; opdrachtnemer beschikt over minimaal 2 passende kandidaten die voldoen aan deze kwalificaties. Gegadigde neemt aan dat u hiermee bedoelt: in totaal minimaal 10 kandidaten die over een AZ-204 OF een AZ-400 certificering beschikken en minimaal 2 kandidaten die over een PL-200 OF PL-400 certificering beschikken. Kunt u dit bevestigen?"	Zie vraag en antwoord 21 en 22.
268.	Selectieleidraad, 4.5.5. Technische en beroepsbekwaamheid: Diploma's perceel 1 t/m 3	"In de aanbestedingsstukken voor perceel 2 worden voor de D365-rollen PL-200 (Power Platform Functional Consultant Associate) certificering als eis gesteld. De certificering PL-200 (Power Platform Functional Consultant Associate) is per 31 augustus 2026 ingetrokken en vervangen door AB-410 (Intelligent Applications Builder Associate), beschikbaar gesteld per 30 juli 2026. Gegadigde verzoekt de Aanbestedende Dienst te bevestigen dat voor de onderhavige opdracht ook de actuele opvolgercertificering - te weten AB-410 voor D365 rollen - wordt geaccepteerd als afdoende invulling van de gestelde certificeringseis, dan wel de aanbestedingsstukken op dit punt te actualiseren."	De Aanbestedende dienst is bekend met het feit dat de certificering PL-200 door Microsoft is ingetrokken en vervangen door AB-410. Voor de onderhavige Opdracht wordt de opvolgercertificering AB-410 geaccepteerd als gelijkwaardige invulling van de gestelde certificeringseis voor de betreffende D365-rollen. De aanbestedingsstukken worden op dit punt niet aangepast; deze verduidelijking geldt als leidend.
269.	Selectieleidraad, 4.5.5. Technische en beroepsbekwaamheid: Diploma's perceel 1 t/m 3	"In de aanbestedingsstukken voor perceel 2 worden voor de D365-rollen een PL-200 (Power Platform Functional Consultant Associate) certificering als eis gesteld. Deze certificering toetst bekwaamheid op het gebied van functioneel consultancy werk binnen het Power Platform, waaronder datamodellering, integraties en procesautomatisering. Naar het oordeel van gegadigde sluiten deze competenties inhoudelijk primair aan bij de werkzaamheden die behoren tot het domein van perceel 3 (data en integratie), en niet bij de ontwikkel- en implementatiewerkzaamheden die centraal staan in de scope van perceel 2. Is de aanbestedende dienst bereid om deze eis te verplaatsen naar perceel 3? Indien u hier niet toe bereid bent, kunt u dan motiveren waarom deze eis aansluit bij de aard en omvang van perceel 2? "	Van ontwikkelaars wordt verwacht dat zij ook op het gebied van data de benodigde basiskennis en vaardigheden beschikken om samen te kunnen werken. De focus van de werkzaamheden zit in perceel 2 niet in data engineering, maar ontwikkelaars moeten wel mee kunnen praten om goed met de data engineers samen te kunnen werken. Daarom worden de gestelde eisen proportioneel geacht. Zie ook vraag antwoord 268.
270.	Selectieleidraad, 4.5.5. Technische en beroepsbekwaamheid: Diploma's perceel 1 t/m 3	"In de aanbestedingsstukken voor perceel 2 worden voor respectievelijk de .NET-rollen AZ-204 (Azure Developer Associate) certificering als eis gesteld. Gegadigde attendeert de Aanbestedende Dienst op het volgende: Ten eerste is deze certificering door Microsoft officieel buiten gebruik gesteld: • De certificering AZ-204 (Azure Developer Associate) is per 31 juli 2026 ingetrokken	De Aanbestedende dienst accepteert voor de betreffende .NET-rollen de opvolgercertificering AI-200 als gelijkwaardige invulling van de AZ-204 certificering. Deze verduidelijking geldt als leidend; de stukken worden op dit punt niet aangepast. Eerder behaalde AZ-204 certificaten worden ook geaccepteerd.

Nr.	Verwijzing	Vraag	Antwoord
		en vervangen door AI-200 (Azure AI Cloud Developer Associate), beschikbaar gesteld per 9 juli 2026. Het handhaven van deze eis die verwijst naar een ingetrokken certificering leidt ertoe dat inschrijvers worden beoordeeld op het bezit van kwalificaties die door de certificerende instantie zelf niet langer worden uitgegeven, hetgeen de rechtszekerheid en gelijke behandeling van inschrijvers in het geding brengt. Ten tweede constateert gegadigde dat de gestelde certificeringseis uitsluitend betrekking hebben op generieke Azure-cloudplatformkennis. De genoemde certificering toetst bekwaamheid op het niveau van cloudinfrastructuur, -architectuur en -integratie, maar bevatten geen toets van platformspecifieke expertise voor de ontwikkeling en het beheer van webapplicaties op basis van een concreet CMS-platform. Voor opdrachten waarbij de uitvoering plaatsvindt op een specifiek webapplicatieplatform - zoals Umbraco CMS - borgen essentiële platformspecifieke certificeringen een aantoonbaar en voor de opdracht direct relevant niveau van technische bekwaamheid dat door de genoemde cloudcertificering niet wordt gedekt. Het niet erkennen van dergelijke platformspecifieke certificering als bewijs van technische bekwaamheid staat op gespannen voet met het proportionaliteitsbeginsel en het gelijkheidsbeginsel, zoals verankerd in artikel 1.10 van de Aanbestedingswet 2012 en nader uitgewerkt in de Gids Proportionaliteit, nu de gestelde eis daarmee niet volledig aansluiten op de daadwerkelijke technische vereisten van de opdracht. Gegadigde verzoekt de Aanbestedende Dienst: 1. te bevestigen dat voor de onderhavige opdracht naast de AZ-204 certificering de actuele opvolgercertificering - te weten AI-200 voor de .NET-rollen - wordt geaccepteerd als afdoende invulling van de gestelde certificeringseis, dan wel de aanbestedingsstukken op dit punt te actualiseren; en 2. te bevestigen dat platformspecifieke certificeringen voor webapplicatieontwikkeling, waaronder Umbraco-certificeringen, worden geaccepteerd als aanvullend bewijs van technische bekwaamheid voor de relevante rollen, dan wel te motiveren op welke grond de gestelde cloudcertificeringen worden geacht de volledige voor de opdracht vereiste technische bekwaamheid - inclusief het platformspecifieke niveau - afdoende te dekken."	De gevraagde certificeringen betreffen minimumeisen waaraan een Gegadigde dient te voldoen. In het kader van de Opdracht worden de gestelde certificeringen als proportionele minimumeisen geacht. Er worden geen extra platformspecifieke certificeringen anders dan genoemd vereist.
271.	Selectieleidraad, 4.5.4.	"In de geschiktheidseisen is als eis opgenomen dat gegadigden dienen te beschikken over een NEN-ISO 9001:2008/15-certificaat of een gelijkwaardig kwaliteitszorgsysteem. De gelijkwaardigheidsdefinitie in de aanbestedingsstukken omvat expliciet het toezien op processen die samenhangen met de gevraagde dienstverlening, het naleven van wet- en regelgeving waaronder de AVG, en het waarborgen van de praktijkwerking van die processen door middel van periodieke audits.	De Aanbestedende dienst handhaaft de eis voor perceel 1, 2 en 3 inzake ISO 9001-certificering of een aantoonbaar gelijkwaardig kwaliteitsmanagementsysteem. Gezien de aard van de opdracht acht Opdrachtgever deze eis proportioneel. De Aanbestedende dienst volgt niet de stelling dat een ISO 27001-certificering zonder meer als volledig alternatief voor ISO 9001 kan

Nr.	Verwijzing	Vraag	Antwoord
		Wij constateren dat NEN-ISO/IEC 27001 - de internationale norm voor informatiebeveiliging en informatiebeheer - structureel voorziet in alle elementen van de door u gehanteerde gelijkwaardigheidsdefinitie, en daarboven specifiek toeziet op de bescherming van persoonsgegevens, de beheersing van informatiebeveiligingsrisico's en de naleving van de AVG. Gelet op de aard en inhoud van perceel 2 (Applicaties & ontwikkeling) en perceel 3 (Data & integratie), waarbij informatiebeveiliging, gegevensbescherming en systeemintegriteit een centrale rol spelen in de te leveren dienstverlening, sluit ISO 27001 inhoudelijk nauwer aan bij het voorwerp van de opdracht dan een generiek kwaliteitsmanagementsysteem op basis van ISO 9001. Het vereisen van een ISO 9001-certificaat bovenop een reeds aanwezig ISO 27001-certificaat vormt in dat licht een disproportionele drempel die niet in redelijke verhouding staat tot het voorwerp van de opdracht, zoals bedoeld in artikel 1.10 van de Aanbestedingswet 2012 en de Gids Proportionaliteit. Wij verzoeken u te bevestigen: Primair: of een geldig NEN-ISO/IEC 27001-certificaat voor perceel 2 en perceel 3 wordt aanvaard als volledig alternatief voor het gevraagde NEN-ISO 9001-certificaat, gelet op de inhoudelijke dekking van alle elementen van uw gelijkwaardigheidsdefinitie en de specifieke aard van de betrokken percelen; Subsidiair: indien u vasthoudt aan NEN-ISO 9001 als vereist bewijs van geschiktheid, of u bereid bent te bevestigen dat overlegging van een geldig NEN-ISO 9001-certificaat uiterlijk vóór aanvang van de opdracht volstaat - in plaats van op het moment van verificatie na de selectiebeslissing - voor gegadigden die aantoonbaar in een lopend certificeringstraject verkeren en tijdige afronding daarvan kunnen onderbouwen. Wij wijzen er in dit verband op dat eis 1.5 van het Programma van Eisen bepaalt dat Opdrachtnemer zich verplicht ""gedurende de looptijd van de Overeenkomst"" processen in te richten en uit te voeren conform NEN-ISO 9001:2008/15 of aantoonbaar gelijkwaardig. De formulering ""gedurende de looptijd van de Overeenkomst"" impliceert dat de verplichting aanvangt op het moment van contractering, niet op het moment van aanmelding in de selectiefase. Het hanteren van een strengere norm in de geschiktheidseis - door certificering reeds te vereisen op het moment van verificatie na de selectiebeslissing - staat op gespannen voet met de contractuele verplichting zoals geformuleerd in eis 1.5, en vormt zonder nadere motivering een disproportionele drempel als bedoeld in artikel 1.10 van de Aanbestedingswet 2012. Mede gelet op het feit dat het uitsluiten van anderszins gekwalificeerde marktpartijen op dit enkele formele grond zonder nadere motivering	worden aangemerkt. ISO 27001 richt zich primair op informatiebeveiligingsmanagement, terwijl de gevraagde kwaliteitsborging breder ziet op de beheersing en continue verbetering van de dienstverlening en de daaraan gerelateerde bedrijfsprocessen. De eis dat Gegadigde op het moment van verificatie na de beslissing aantoonbaar aan de gestelde ISO-9001 certificering of gelijkwaardig beschikt blijft eveneens gehandhaafd. Van gelijkwaardigheid is sprake als Gegadigde aantoonbaar beschikt over een kwaliteitszorgsysteem dat toeziet op de processen binnen de onderneming die samenhangen met de gevraagde dienstverlening alsmede het naleven van wet en regelgeving zoals de AVG, waarbij voorzien wordt in adequate waarborgen dat de processen in de praktijk werking hebben overeenkomstig het beschreven kwaliteitszorgsysteem doordat sprake is van periodieke interne of externe audits.

Nr.	Verwijzing	Vraag	Antwoord
		op gespannen voet staat met het proportionaliteitsbeginsel als bedoeld in artikel 1.10 van de Aanbestedingswet 2012."	
272.	Selectieleidraad, §4.5.3.2	"Van samenhangende dienstverlening is sprake wanneer IT-diensten zijn geleverd die logisch met elkaar verbonden zijn als onderdeel van een integraal geheel met het IT-landschap van opdrachtgever, i.p.v. afzonderlijke projecten". Kunt u aan de hand van een aantal concrete voorbeelden verduidelijken wat u verstaat onder "logisch met elkaar verbonden"? Denk bijvoorbeeld aan meerdere projecten bij dezelfde opdrachtgever waarbij gebruik is gemaakt van een gezamenlijke architectuur.	Onder "logisch met elkaar verbonden" verstaat de Aanbestedende dienst dat verschillende IT-diensten of projecten gezamenlijk onderdeel vormen van een geïntegreerd IT-landschap en daarbij gebruikmaken van gemeenschappelijke architectuur, platformvoorzieningen, data en/of integratiemechanismen. Binnen de Aanbestedende dienst kan hierbij bijvoorbeeld worden gedacht aan het centrale dataplatform, waarmee data via API's wordt ontsloten, en de Service Bus voor eventgedreven integratie. Daarnaast maken onder meer het CRM-systeem (Brein), waarin klantinformatie centraal wordt opgeslagen, en het systeem voor het onderhouden van de Mbo-kwalificatiestructuur onderdeel uit van dit IT-landschap. De verschillende platformen en applicaties binnen de Aanbestedende dienst sluiten aan op deze kernfunctionaliteiten. Van samenhangende dienstverlening kan bijvoorbeeld sprake zijn wanneer: - meerdere projecten bij dezelfde opdrachtgever gebruikmaken van dezelfde architectuur, Azure-services, dataplatformcomponenten, API-laag of Service Bus; een eerste project gegevensbronnen ontsluit via een centraal dataplatform en een of meerdere daaropvolgende projecten deze gegevens gebruiken voor functionaliteiten binnen andere applicaties of platformen; - meerdere projecten gezamenlijk bijdragen aan de realisatie of doorontwikkeling van een geïntegreerd IT-landschap, waarbij technische afhankelijkheden en integraties tussen de gerealiseerde oplossingen bestaan. Een concreet voorbeeld is een situatie waarin project A meerdere gegevensbronnen ontsluit en beschikbaar stelt via een centraal dataplatform. Project B gebruikt deze gegevens vervolgens voor het realiseren van nieuwe functionaliteit binnen platform C, terwijl project D dezelfde gegevens gebruikt voor de ontwikkeling van een ander platform. Hoewel sprake is van afzonderlijke projecten, zijn deze projecten onderdeel van één samenhangend IT-landschap doordat zij gebruikmaken van dezelfde data- en platformvoorzieningen en technisch op elkaar aansluiten.

Nr.	Verwijzing	Vraag	Antwoord
			Voor het aantonen van samenhangende dienstverlening is het daarom relevant dat de referentie(s) inzicht geven in de samenhang tussen de uitgevoerde projecten en het IT-landschap van de opdrachtgever. Dit kan worden aangetoond door meerdere projecten bij één opdrachtgever te beschrijven die gebruikmaakten van een gezamenlijke architectuur en/of gemeenschappelijke platformvoorzieningen, onderlinge technische afhankelijkheden of integraties hadden en gezamenlijk bijdroegen aan één geïntegreerd IT-landschap.
273.	Selectieleidraad, 4.2. Uniform Europees Aanbestedingsdocument	"In de Selectieleidraad is bepaald dat het niet rechtsgeldig ondertekenen, het niet volledig invullen en/of het aanbrengen van wijzigingen in het UEA leidt tot een ongeldig Verzoek tot deelname. Wij verzoeken u te verduidelijken op welke wijze deze bepaling zich verhoudt tot de bevoegdheid van de aanbestedende dienst op grond van artikel 2.55 van de Aanbestedingswet 2012 om inschrijvers of gegadigden in de gelegenheid te stellen ontbrekende of onjuiste informatie aan te vullen of te corrigeren. Meer specifiek verzoeken wij u te bevestigen of te motiveren: a) of de aanbestedende dienst bij een formeel gebrek in het UEA - zoals een ontbrekende handtekening of een onvolledig ingevuld veld - de mogelijkheid tot herstel categorisch uitsluit, ook indien dit gebrek de inhoud van het Verzoek tot deelname niet wezenlijk wijzigt; en b) op welke wijze de absolute ongeldigheidsclausule in de Selectieleidraad in verhouding staat tot het proportionaliteitsbeginsel als bedoeld in artikel 1.10 van de Aanbestedingswet 2012 en de daarbij behorende Gids Proportionaliteit, mede gelet op de aard en omvang van de onderhavige opdracht. Indien de aanbestedende dienst de clausule handhaaft, verzoeken wij u te motiveren waarom een formeel gebrek in het UEA - dat de inhoud van het Verzoek tot deelname niet wezenlijk raakt - niet voor herstel in aanmerking komt. "	Indien de Aanmelding onduidelijkheden bevat of herstelbare gebreken kent, kan de Aanbestedende dienst aan de Inschrijver om verduidelijking resp. herstel verzoeken. In het geval van een herstelbaar gebrek in het UEA of in geval van een herstelbaar gebrek met betrekking tot de verificatiedocumenten stelt de Aanbestedende dienst de betreffende Gegadigde in beginsel in de gelegenheid om het gebrek te herstellen binnen een termijn van drie Werkdagen, te rekenen vanaf de dag van verzending van een verzoek daartoe. Hierbij geldt dat uitsluitend herstel van kennelijke omissies, geringe fouten mogelijk is en dat geen sprake mag zijn van een wezenlijke wijziging van het Verzoek tot deelname of van een nieuwe indiening. De Aanbestedende dienst beoordeelt per geval of een gebrek voor herstel in aanmerking komt, met inachtneming van de Aanbestedingswet 2012, het proportionaliteitsbeginsel en de beginselen van gelijke behandeling en transparantie. Aan een herstelkans kunnen Gegadigden geen rechten ontleen. Indien het gevraagde niet binnen de gestelde termijn wordt ontvangen of het gebrek niet afdoende wordt hersteld, komt het Verzoek tot deelname niet in aanmerking voor verdere beoordeling.
274.	Selectieleidraad, 4.2. Uniform Europees Aanbestedingsdocument	Gegadigde onderdeel is van een groep en haar resultaten zijn opgenomen in een geconsolideerde jaarrekening. Gegadigde zou volgens pagina 33 van de selectieleidraad voor de financiële economische draagkracht een beroep moeten doen op een derde. Gegadigde kan ten aanzien van de financiële economische draagkracht een 403-verklaring overleggen. Gegadigde maakt uit paragraaf 4.2 (pagina 34) op dat wanneer zij een 403-verklaring overlegt zij geen rechtsgeldig	Zie vraag en antwoord 71.

Nr.	Verwijzing	Vraag	Antwoord
		ondertekende UEA van de groep (derde) hoeft in te dienen bij het Verzoek tot deelname. Is deze aanname correct? Zo niet, kunt u dit verduidelijken?	
275.	Selectieleidraad, 3.5. Planning/3.6 vragenronde	Voor de selectiefase heeft u één vragenronde voorzien. Ervaring leert dat bij tenders van deze omvang er doorgaans nog vragen of onduidelijkheden zijn na een eerste vragenronde. Bent u bereid om een 2e vragenronde in te lassen, zodat Gegadigden verduidelijksvragen kunnen stellen naar aanleiding van de eerste Nota van Inlichtingen? Zo nee, waarom niet?	Zie vraag en antwoord 48.
276.	Selectieleidraad, 2.2.7. Contractvorm	"Opdrachten van deze omvang vereisen een substantiële investering in wederzijds begrip: kennis van de organisatie, haar processen, cultuur en strategische doelstellingen. Dit van zowel SBB als de partner. Een maximale looptijd van 4 jaar betekent dat de periode waarin die meerwaarde optimaal wordt benut relatief kort is, en dat hercontractering al weer snel aan de orde is. Elke wisseling van partner brengt het risico mee van transitiekosten, kennisverlies en organisatorische discontinuïteit en dwingt SBB opnieuw te investeren in een partnership met een leverancier. Wij verzoeken de aanbestedende dienst toe te lichten: 1. Op welke gronden is gekozen voor een maximale looptijd van 4 jaar, gezien de kennisintensieve en strategische aard van de opdracht? 2. Is de aanbestedende dienst bereid de effectieve maximale contractduur te verlengen door één of meerdere optionele verlengingen toe te voegen, zodat aantoonbaar goed presterende partnerships kunnen worden voortgezet en de opgebouwde samenwerkingswaarde behouden blijft?"	Zie vraag en antwoord 54.
277.	Referentie-opdrachten	Inschrijver kan maximaal drie referentie-opdrachten indienen c.q. beschrijven bij selectiecriterium 4. Betekent dit dat hoe meer referenties inschrijver aanbiedt, des te hoger de score uitvalt? Uiteraard hierbij in acht genomen dat deze passend zijn en goed beschreven. Voor de volledigheid: we doelen hier niet op de formele referentie die aantoont dat aan de twee kerncompetenties wordt voldaan.	Nee, het aanleveren van méér referenties tot een maximum van 3 leidt niet automatisch tot een hogere kwalitatieve beoordeling. De invulling van een selectiecriterium wordt integraal beoordeeld op basis van het beoordelingskader en de mate waarin Gegadigde aantoonbaar beschikt over relevante kennis en ervaring, passend bij de Opdracht. Het aanleveren van meer niet passende referenties kan ook leiden tot een lagere beoordeling – dit is ter beoordeling van de beoordelingscommissie binnen de gestelde kaders.
278.	Selectieleidraad, 5.2.1. Selectiecriteria, beoordelingskader selectiecriterium 2	"In het beoordelingskader behorende bij Selectiecriterium 2 (Mate van kennis en ervaring specialistische en schaarse IT-functies, § 5.2.1) wordt het onderscheid tussen de waarderingen 'Uitmuntend', 'Goed' en 'Voldoende' uitsluitend uitgedrukt in termen van de mate van overtuiging bij de Aanbestedende dienst ("absoluut weten te overtuigen", "weten te overtuigen", "enigszins weten te overtuigen"). Tegelijkertijd stelt de selectieleidraad dat referenties betrekking kunnen hebben op	Zie vraag en antwoord 264.

Nr.	Verwijzing	Vraag	Antwoord
		""één of meerdere specialistische IT-functies"" , zonder dat het beoordelingskader aangeeft welk gewicht wordt toegekend aan het aantal en de diversiteit van de ingezette functies. Gegadigden kunnen op basis van het huidige beoordelingskader niet objectief vaststellen aan welke inhoudelijke criteria een referentie moet voldoen om als 'Uitmuntend' in plaats van 'Goed' te worden beoordeeld. Dit roept de vraag op hoe de Aanbestedende dienst de objectiviteit en vergelijkbaarheid van de beoordeling waarborgt, mede gelet op het transparantiebeginsel en de motiveringsplicht zoals verankerd in de Aanbestedingswet 2012. Kan de Aanbestedende dienst verduidelijken: a) welke objectieve inhoudelijke kenmerken — zoals het aantal ingezette specialistische functies, de duur van de inzet, of de mate van kennisborging — bepalend zijn voor het onderscheid tussen de waarderingen 'Uitmuntend', 'Goed' en 'Voldoende'; en b) op welke wijze de Aanbestedende dienst borgt dat de beoordeling van referenties herleidbaar en controleerbaar is, zodat Gegadigden hun aanmelding doelgericht kunnen opstellen?"	
279.	ARBIT 2022 - Artikel 26.	In dit artikel wordt de aansprakelijkheid van partijen beperkt tot een bedrag van ten hoogste viermaal de hoogte van de vergoeding. Op basis van de in artikel 2.2.5 van uw Selectieleidraad vermelde geraamde omzet kan dit – met name voor perceel 2 – leiden tot een zeer hoge maximale aansprakelijkheid. Deze maximale aansprakelijkheid ligt bovendien aanzienlijk hoger dan het bedrag waarvoor partijen zich op grond van artikel 29.2 ARBIT 2022 dienen te verzekeren. Bent u daarom bereid de maximale aansprakelijkheid in artikel 26.3 als volgt te beperken: voor percelen 1 en 3: tot viermaal de hoogte van de vergoeding per gebeurtenis en per contractjaar; en voor perceel 2: tot viermaal de hoogte van de vergoeding per gebeurtenis en per contractjaar, met een maximum van EUR 2,5 miljoen per contractjaar? Indien u hiertoe niet bereid bent, bent u dan bereid een alternatieve aansprakelijkheidslimiet voor te stellen die in redelijke verhouding staat tot de omvang en risico's van de opdracht?	Zie vraag 4, 7 en 8.
280.	Verwachte technieken voor realisatie doelarchitectuur	Met welke technieken verwacht de Aanbestedende dienst de doelarchitectuur te laten realiseren?	De Aanbestedende dienst schrijft niet voor iedere component een specifieke technologiestack voor. Wel vindt de realisatie plaats

Nr.	Verwijzing	Vraag	Antwoord
			binnen de bestaande Microsoft Azure-omgeving en de daarbinnen gehanteerde architectuurprincipes en technische kaders. Het centrale dataplatform vormt hierbij de basis voor de ontsluiting en uitwisseling van data. Niet-tijdgevoelige data worden ontsloten via generieke GraphQL-API's. Voor eventgedreven uitwisseling wordt gebruikgemaakt van een Service Bus. Daarnaast wordt aangesloten op de binnen de organisatie gehanteerde frontend-stack. Voor de backend-stack worden momenteel de technische standaarden en uitgangspunten verder geformaliseerd. Van Opdrachtnemer wordt verwacht dat deze binnen deze kaders een passende technische oplossing voorstelt en realiseert. Daarbij moet rekening worden gehouden met de bestaande architectuur, technische standaarden, security- en privacyvereisten, beheerbaarheid, schaalbaarheid en toekomstvastheid van de oplossing. De infra is gebouwd op Microsoft Azure. Daarnaast wordt zoveel mogelijk gebruik gemaakt van IaaS/PaaS/SaaS oplossingen en zo min mogelijk maatwerk.
281.	Compensatie tussen kwaliteitsonderdelen versus minimumscore per onderdeel	Kunnen de drie kwaliteitsonderdelen (Visie op samenwerking, Plan van aanpak, Interview) onderling worden gecompenseerd, of geldt er per onderdeel een minimumscore om in aanmerking te komen voor gunning?	De subgunningscriteria worden afzonderlijk beoordeeld en per onderdeel worden punten toegekend, wat uiteindelijk leidt tot een totaalscore. Meer informatie over de gunningscriteria en beoordelingsmethodiek wordt gedeeld in de Gunningsfase.
282.	Tariefopbouw prijzenblad: per profiel of all-in per perceel	Wordt in het prijzenblad (te delen bij start Gunningsfase) gevraagd naar een tarief per specialistisch profiel (bijv. Data Engineer, Fabric-specialist) of naar een all-in tarief per perceel?	Meer informatie over het prijzenblad wordt gedeeld in de Gunningsfase.
283.	Beoordelingskader en beoordelingsteam onderdeel Interview	Is er een (indicatief) beoordelingskader of zijn er subcriteria voor het onderdeel Interview (25.000 punten) beschikbaar, en wordt dit voor perceel 3 door hetzelfde beoordelingsteam afgenomen als voor de overige percelen?	Meer informatie over de gunningscriteria en beoordelingsmethodiek wordt gedeeld in de Gunningsfase. Zie voor de samenstelling van de beoordelingscommissie vraag en antwoord 46.
284.	Kwalificatie Fabric-specifieke rollen onder bestaande functieprofielen	Vallen Fabric-specifieke rollen (bijv. Fabric-beheerder/-architect) onder de genoemde functies "Data Engineer Senior" of "Integratie Engineer Senior", of dienen deze als aparte, naar aard en complexiteit vergelijkbare functie separaat te worden onderbouwd?	Dit hangt van de Nadere Opdracht af. Data engineers bij de Aanbestedende dienst werken primair in Fabric, voor deze en vergelijkbare functies is enige kennis van Fabric wenselijk maar heeft algemene brede kennis van data engineering het grootste belang.

Nr.	Verwijzing	Vraag	Antwoord
			Voor specifieke Nadere Opdrachten waarbij nog diepgaandere Fabric-kennis noodzakelijk is kan het gaan om separate functies.
285.	Blended support-model versus vaste personele inzet	Onderschrijft de Aanbestedende dienst dat een blended support-model (vaste kernbezetting gecombineerd met flexibele/schaalbare inzet) past binnen de gewenste samenwerkingsvorm voor perceel 3, of wordt primair vaste, langdurige personele inzet per profiel verwacht?	Een blended model past inderdaad binnen de gewenste samenwerkingsvorm. Hierbij wordt wel verwacht dat de Opdrachtnemer personeel levert dat actief samenwerkt met interne medewerkers en ook aanwezig is op het kantoor in Zoetermeer voor een of meerdere dagen per week gedurende de Opdracht.
286.	Migratietraject Azure Synapse Analytics naar Microsoft Fabric in Programma van Eisen	Wordt in het definitieve Programma van Eisen een concreet migratietraject van Azure Synapse Analytics naar Microsoft Fabric benoemd, en welke rol wordt daarin van Opdrachtnemer verwacht?	Tegen de tijd dat de Gunningsfase in gaat is het migratietraject afgerond. We verwachten eind September/begin Oktober alle afnemers over te hebben gezet naar de nieuwe omgeving en daarna volgt een gecontroleerde shut-down van de oude Synapse-omgeving. We zijn uiterlijk begin December klaar, maar verwachten al eerder af te kunnen ronden.
287.	Inzet lopende samenwerking als referentie voor Selectiecriteria 1 en/of 2	Kan een lopende, nog niet afgeronde samenwerking met de Aanbestedende dienst zelf worden ingezet als referentie voor Selectiecriteria 1 en/of 2, indien de onderdelen waarop de kerncompetentie betrekking heeft reeds zijn uitgevoerd en geëvalueerd?	Zie vraag en antwoord 65.
288.	Verdeling Nadere Opdrachten tussen twee Opdrachtnemers	De Aanbestedende dienst wenst voor perceel 3 twee Opdrachtnemers te contracteren. Hoe wordt de verdeling van Nadere Opdrachten tussen deze twee partijen bepaald: op basis van beschikbaarheid, specialisme, mini-competitie, of een vaste taakverdeling?	Zie vraag en antwoord 176.
289.	Gelijkwaardigheid certificering "DP-700 of vergelijkbaar	Wat verstaat de Aanbestedende dienst onder "DP-700 of vergelijkbaar"? Kwalificeert bijvoorbeeld DP-203 (Azure Data Engineer, gericht op Synapse Analytics) in combinatie met aantoonbare praktijkervaring op Microsoft Fabric als gelijkwaardig?	De Aanbestedende dienst bevestigt dat een geldig behaalde Microsoft DP-203-certificering als vergelijkbaar wordt beschouwd met de gevraagde DP-700-certificering en daarmee voldoet aan de gestelde eis "DP-700-certificering of vergelijkbaar". De DP-203-certificering is door Microsoft inmiddels retired. DP-700 is de huidige certificering voor Microsoft Fabric Data Engineering en sluit aan bij de kennis en vaardigheden die met de certificeringseis binnen perceel 3 worden beoogd. Een eerder behaalde en nog geldige DP-203-certificering wordt ook als vergelijkbaar geaccepteerd.
290.	Aard functioneel beheer Dynamics 365 binnen perceel 2	Wordt het functioneel beheer van Core-applicaties zoals CRM Dynamics 365 binnen perceel 2 uitgevraagd via een Inhuuropdracht met inspanningsverplichting, een Resultaatsopdracht, of een doorlopende beheervorm die niet exact in één van deze twee hoofdvormen past	Primair wordt dit een inhuuropdracht, maar er kan ook incidenteel sprake zijn van een resultaatsopdracht.

Nr.	Verwijzing	Vraag	Antwoord
291.	Toetsingskader bij perceel-overstijgende Nadere Opdracht	Op welke criteria beoordeelt Aanbestedende dienst of een Nadere offerteaanvraag met raakvlakken naar meerdere expertisegebieden wordt uitgezet aan Opdrachtnemers van alle relevante percelen, of slechts aan Opdrachtnemer van één perceel	Zie pagina 10 van de Selectieleidraad: Indien een Nadere offerteaanvraag voor een niet-verwaarloosbaar deel raakvlakken heeft met meerdere expertisegebieden/ percelen en niet ondubbelzinnig onder perceel 1, 2 of 3 kan worden geschaard (bijvoorbeeld een veranderopgave waarin zowel infrastructuur als applicatieontwikkeling samenkomen), dan zal bij een dergelijke behoefte de aanvraag onder alle Opdrachtnemers van de relevante percelen kunnen worden uitgezet. Dit is ter beoordeling van Aanbestedende dienst. Aanbestedende dienst wenst zoveel mogelijk langs de lijnen van de perceelindeling te blijven handelen, maar in uitzonderingsgevallen kan sprake zijn van behoefte aan perceel overstijgende, integrale dienstverlening. Er zijn vooraf geen specifiek bepaalde criteria. Dit wordt per Nadere offerteaanvraag bepaald, maar wel in lijn met bovenstaande.
292.	Toewijzing referentie bij overlap perceel 2 en 3	Bij gelijktijdige aanmelding voor perceel 2 en 3: mag een referentieopdracht die kenmerken heeft van zowel applicaties en ontwikkeling als data en integratie voor beide percelen worden ingediend (met evt aangepaste tekst) of moet per referentie een eenduidige toewijzing aan één perceel worden gemaakt?	De geschiktheid en passendheid van de referentie-opdracht is ter beoordeling van Gegadigde. Indien Gegadigde dezelfde referentie-opdracht wenst te gebruiken voor meerdere percelen, dan dient deze per perceel volledig te worden uitgewerkt. Het ligt daarbij in de reden om specifiek te onderbouwen waarom de referentie-opdracht per perceel passend is.
293.	Hergebruik referentie-informatie tussen kerncompetentie en Selectiecriterium 2	Bij Selectiecriterium 2 mag dezelfde referentie worden gebruikt als bij de kerncompetenties. Als die referentie wordt gebruikt voor zowel de kerncompetentie als Selectiecriterium 2 binnen hetzelfde perceel, verwacht Aanbestedende dienst dan een aparte, op de functie-inzet toegespitste beschrijving of mag de eerder ingevulde referentie-informatie worden herhaald?	Zie ook vraag en antwoord 47.
294.	Spreiding onderdelen kerncompetentie 2 over deelopdrachten	Bij kerncompetentie 2 moeten voor perceel 2 minimaal 4 onderdelen en voor perceel 3 minimaal 3 onderdelen bij één referentie-organisatie zijn uitgevoerd. Moeten deze onderdelen gelijktijdig binnen dezelfde opdracht zijn uitgevoerd of mogen ze verspreid zijn over opeenvolgende deelopdrachten bij dezelfde referentie-organisatie binnen de referentieperiode van 36 maanden?	Indien de referentie-opdracht bestaat uit verschillende deelopdrachten als onderdeel van een samenwerking met de referentie-organisatie, dan is dit toegestaan.
295.	Concept programma van eisen, eis 1.7	"In de selectieleidraad en het programma van eisen is opgenomen dat opdrachtnemer gedurende de looptijd van de overeenkomst dient te voldoen aan de geschiktheidseis inzake financiële en economische draagkracht, waarbij als norm een quick ratio van minimaal 1,00 wordt gehanteerd. Als bewijsmiddel wordt de jaarrekening van het meest recente boekjaar verlangd.	Niet akkoord. De gestelde eis heeft tot doel vast te stellen dat een Gegadigde ten tijde van het indienen van een Aanmelding beschikt over voldoende liquiditeit om de opdracht uit te kunnen voeren. Om die reden wordt uitgegaan van de meest recente jaarrekening.

Nr.	Verwijzing	Vraag	Antwoord
		Wij verzoeken opdrachtgever te overwegen de bewijsvoering uit te breiden naar de drie meest recente boekjaren, om de volgende redenen: 1. Aansluiting bij de wettelijke systematiek en de Gids Proportionaliteit Artikel 2.91 lid 1 sub c van de Aanbestedingswet 2012 en de Gids Proportionaliteit (3e herziening, 2022) erkennen expliciet dat financiële gegevens over meerdere jaren een reëler beeld geven van de financiële positie van een onderneming, juist omdat financiële ratio's van jaar tot jaar kunnen fluctueren. De Gids Proportionaliteit stelt in dit verband dat bij meerjarige beoordeling het gebruik van een gemiddelde over drie boekjaren wenselijk is. Beoordeling op basis van één boekjaar kan leiden tot een vertekend beeld: een onderneming die structureel financieel gezond is, kan in één specifiek boekjaar tijdelijk een lagere quick ratio vertonen als gevolg van een grote investering, een acquisitie of een seizoensgebonden liquiditeitspositie, terwijl de meerjarige trend stabiel of positief is. 2. Betere aansluiting bij de doelstelling van de eis De eis beoogt de continuïteit van de opdrachtnemer gedurende de looptijd van de overeenkomst te borgen. Een meerjarig gemiddelde van de quick ratio is een sterkere predictor van structurele financiële stabiliteit dan een momentopname op één peilmoment. Beoordeling over drie boekjaren dient daarmee ook het belang van opdrachtgever: het selecteert partijen met een aantoonbaar stabiele financiële basis, in plaats van partijen die toevallig in het meest recente jaar een gunstige liquiditeitspositie hadden. Is opdrachtgever bereid de bewijsvoering voor de quick ratio-eis aan te passen, zodat inschrijvers de jaarrekeningen van de drie meest recente beschikbare boekjaren mogen overleggen en de quick ratio wordt beoordeeld op basis van het gemiddelde over deze drie jaren? Als alternatief vragen wij of een toelichting van de externe accountant op de liquiditeitsontwikkeling over meerdere jaren als aanvullend bewijsmiddel wordt geaccepteerd. Indien u hier niet toe bereid bent, verzoeken wij u dit te motiveren."	Een beoordeling op basis van een gemiddelde over meerdere boekjaren biedt minder inzicht in de actuele financiële positie van een Gegadigde. Een gunstige liquiditeitspositie in eerdere jaren kan immers een recente verslechtering van de financiële situatie maskeren, terwijl juist de huidige financiële draagkracht relevant is voor de beoordeling van de geschiktheid voor de opdracht. De meest recente jaarrekening geeft naar het oordeel van de Aanbestedende dienst daarom het meest representatieve beeld van de actuele liquiditeitspositie. De Aanbestedende dienst acht de geschiktheidseisen inzake financiële en economische draagkracht passend en proportioneel en ziet geen aanleiding deze aan te passen. Evenmin wordt aanleiding gezien om een accountantsverklaring of toelichting op de liquiditeitsontwikkeling over meerdere jaren als alternatief bewijsmiddel te accepteren.